

XII. évfolyam
2015.
1. szám
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Dr. Freund Tamás

Abban hiszek, hogy volt egy teremtő lélek, akinek valamiért eszébe jutott, hogy anyagi világra volna szükség

Borza Teréz

Hít nélkül nem lehet élni – munkáimban is ezt érzem

John Pridmore

Istenhez kiáltottam még egy esélyért, mert nem bírtam tovább

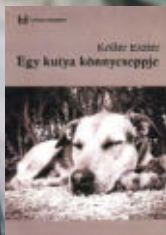

Apor Vilmos vértanú

„Köszönöm a jó Istennek, hogy elfogadta áldozatomat!”

Beszélgetés Józsa Judit kerámiaszobrásszal

Műveimmel csak jó hírt viszem Erdélynek és Magyarországnak

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSEPÍTÉSBEN VERITAS-LAKÁSOK 2015-BEN

A lakások kedvezményes 5-8 %-os kamatozású hitellel és 30%-os önrésszel megvásárolható!

A XIII. kerületben köztisztviselők részére előleg befizetése nélkül!

XIV. kerület Fűrész u. 34.

Tervezett átadási határidő:
2015. június

5 lakásos társasházban
61nm, 97nm, 61nm, 71nm, 109 nm
lakások eladók
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 225.000 Ft/nm

XIV. kerület Komócsy u. 45.
Tervezett átadási határidő: 2015. augusztus

10 lakásos társasházban
54nm, 67 nm, 74 nm, 85 nm,
89 nm, 70 nm, 83 nm 100 nm
lakások eladók
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 225.000 Ft/nm

XIII. kerület Petneházy utca. 66/c.
Beköltözés:
2 016

20 lakásos, liftes társasházban
60 nm, 66 nm 80 nm, 103 nm-es
lakások eladók
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 200.000 Ft/nm

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

június 08 (18.00) – 11 (13.00)

Máriás Papi Mozgalom lelkigyakorlata
Ft. Sóti János atyával

június 17 (18.00) – június 20 (13.00)

Ft. Dr. Gál Péter atya, pécsi teológiai tanár lelkigyakorlata
a megkülönböztetésről, „A New Age veszélyei”

június 22. (18.00) –25 (13.00)

Ft. Dr. Seregély István atya lelkigyakorlata
„A keresztény lelkiség gondozása”

JELENTKEZÉS:

Tel: 26/383-212, 30/466-0749

Lévelelő: 2016 Leányfalu, Móricz Zs. út. 141.

E-mail: szentgellert haz@katolikus.hu

Web: <http://szentgellert haz.katolikus.hu>

Konferenciák, továbbképzések lebonyolítását is vállaljuk!
Várjuk családok, diák- és kiránduló csoportok
jelentkezését is!

Fogászati szakrendelés

Dr. Király Gábor

fogszakorvos

Budapest, XIII. Pannónia u. 5.
(Vigszínház mögött)

- ❖ *Felnőtt- és gyermekfogászat*
- ❖ *Fényre kötő fogszínű tömések*
- ❖ *Porcelán koronák, hidak*
- ❖ *Estztétikus fogpótlások minden fajtája*
- ❖ *Ultraszónus fogkö-eltávolítás*
- ❖ *Szűrővizsgálat, szaktanácsadás*
- ❖ *Különféle implantátumok*

Rendelési idő előzetes bejelentkezés alapján:

Telefon: 06 30 2660850

email: dr.kiraly.gabor@fogtudomany.hu

www.fogtudomany.hu

Kutasi Ilona
klinikai fogászati higiénikus

Email: kutasi@fogtudomany.hu
Telefonszám: 06-30-89-34-418

Tarts lépést Istennel

„Énok Istennel járt...” 1. Mózés 5,24

Egy ember hívó ember életének és jellemének nem az a próbája, amit az élet kivételes pillanataiban cselekszik, hanem amit rendes körülmények között tesz, amikor nem történik semmi óriási nagy vagy izgató dolog. Egy ember értékét mindig a megszokott dolgokkal szemben tanúsított magatartása méri, amikor nincs „színpadi megvilágításban”. Nehezünkre esik lépést tartani Istennel; ez azt jelenti, hogy szemlemielg kifulladásunk. Amíg nem tanultunk meg Istennel „jární”, mindig nehéz az Ő lábnyomába lépni, de amikor erre rátálatunk, akkor ennek egy jellemző bizonyítéka van: Isten élete bennünk. Az egyéniség eltűnik az Istennel való személyes egyesülésében és kizárólag Isten hatalma lesz nyilvánvalóvá.

Nehez az Istennel lépést tartani, mert alighogy elindulunk, ráebredünk, hogy túlhaladt rajtunk, mielőtt még három lépést tettünk volna, Ő másképpen végez el dolgokat mint mi, ezért minket fenyeitnie és nevelnie kell ezeket a módszerekre. Jézus, „nem téved és nem csügged el”, mert soha nem munkálkodott benne a saját, egyéni álláspontja, hanem mindig az Atya álláspontja szerint cselekedett, és nekünk meg kell tanulnunk ugyanazt. A szellemi igazságot a légkör által fogjuk fel nem az értelmi okoskodás által. Isten oly módon változtatja meg a légkört, ahogyan mi nézzük a dolgokat, és a dolgok lehetőségessé kezdenek válni. Jóllehet addig soha nem láttuk lehetőségnek. Isten nyomdokában jární nem jelent kevesebbet, mint a vele való egységet. Sok időbe kerül, mire ide eljutunk, de maradjunk bennel Ne add fel, csak azért, mert talán éppen most annyira nehezedre esik. Menj vele tovább és csakhamar úgy találod, hogy új látásod és új célod van.

Üdvözléttel: a főszerkesztő

Kuruczleky Ilona

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**

A szerkesztőség tagjai:

Balázs Lilla, Bayer Emil,
Gréczi László, Frigyesy Ágnes,
dr. Kis Boáz, dr. Bakos Batu,
Kubányi Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Somogyi György,
Szilágyi Ferenc

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:

Premier Nyomda Kft.
Cím: 1117 Budapest, Budafoki út 64.
Telefon: +36-1 481 9515
E-mail: info@premiernyomda.hu

Tartalom

Pünkösöd történetisége és üzenete.....	4-5. old.
Az Isten ki akar teljesíteni minket.....	6-7. old.
Szenvedés és halál.....	8-9. old.
Apor Vilmos püspök, vértanú.....	10-11. old.
Ahol a szív jósága áll a középpontban.....	12-13. old.
Szent-e a Szentkorona.....	14-15. old.
Egyébként jól vagyok?.....	16-17. old.

10-11. old.

12-13. old.

A magyar mesevilág a nemzeti tudatot erősíti.

Beszélgetés Józsa Judit kerámiaszobrásszal..... 18-21. old.
Minden szív fogékony a jóra és a szépre..... 22-23. old.
Papok, szerzetesek a kommunizmus célkeresztjében –
vendorkiallítás..... 23. old.
Református hírek..... 24-25. old.
500 éve született Avilai Nagy Szent Teréz..... 26. old.

Bódi Mária Magdolna vértanúságának

70. évfordulója..... 27. old.
A jó földbe vetett mag, bő termést hoz. Bemutatjuk
Borza Teréz porcelánművészt..... 28-29. old.
A Máriapócsi Könyvező Kegykép
országos körútja..... 30-31. old.

28-29. old.

34-35. old.

Megalakult a Hajdúdorogi

Görögkatolikus Metropólia..... 31. old.
Egy kutya könnyecskéje..... 32-33. old.
Az alvilágtól Istenség..... 34-35. old.
Beteljesült zarándoklat..... 36-37. old.
Világhírű magyar agykutató döbbenetes vallomása
Istennél..... 38. old.

Pünkösd történetisége és üzenete

Pünkösd a három keresztény főünnep egyike. Jelentőségét mutatja az is, hogy karácsonyhoz és húsvéthoz hasonlóan a II. Vatikáni Zsinatig a katolikus egyházban megünnepelték másodnapját, a pünkösdhétfőt is. Pünkösd keresztény szemmel a Szentlélek eljövételének és az Egyház születésének a napja.

Húsvéthoz hasonlóan a pünkösd is egy zsidó ünnepre, a Sinai-hegynél történt szövetségkötés ünnepére „épült rá”. A pentekoszté (πεντηκοστή) – ahogy a görög név is mutatja – a pászka ünnepet, vagyis a szabadulás zsidó főünnepét követő ötvenedik nap, amely lezárja a Kivonuláshoz kapcsolódó ünnepkört. Praktikusán ez volt az aratás és a betakarítás ünnepe is.

Mai szemmel nézve azonban fontosabb, hogy pünkösdötől kezdve beszélhe-

tünk kereszténységről. Ez az a nap, amikor olyan emberek szegődnek Krisztus követőinek, akik korábban nem is ismerték Jézust: a megkereszteltek növekvő közösségből pedig megszületik a keresztény egyház.

Pünkösd előtt

Idézzük fel dióhéjban, hogyan is jutottak el az apostolok addig, hogy a Szentlélekkel eltelve kiálljanak az emberek elé. Jézus pár éves vándortanítói, csodadoktori és ördögűzői tevékenysége után látszólag eljut sikerei csúcsára, amikor vidéki működése után diadalmenetben bevonulva meghódítja a főváros, Jeruzsálem lakóit is.

A lelkesedés azonban gyorsan kétségbeesésbe fordul, Jézust ugyanis elfogják és kivégzik. Az apostolok rettegvé zárkoznak be, és tanácstalanságukat látványosan az

se változtatja meg, hogy Mesterük feltámad, és többször is találkozhatnak vele. Döbbenetes, de a Jézussal eltöltött évek, a feltámadás utáni találkozások és tanítások is kevésnek bizonyulnak arra, hogy a keresztrefeszítés traumáját feloldja számukra. A csüggedést csak elmélyíti, hogy a feltámadás után 40 nappal Jézus újra magukra hagyja őket: felmegy a mennybe.

Pünkösd csodája

Az elárvultan bezárkózott apostolok nyugalmát azonban szélvész-szerű zúgás zavarja meg, és – lángnyelvek formájában – leszáll rájuk és eltölti őket a Szentlélek. Péter és a többi tizenegy kimennek, és elkezdik hirdetni Jézus üzenetét, az evangéliumot. Prédikációjuk vehemens voltára jellemző lehet, hogy a jelenlevők a lelkesültséget az elfogyasztott sok édes bor-

nak tulajdonítják. (ApCsel 2,13). A prédikáció hatására azonban még aznap háromezer ember merítkezik alá, és válik Jézus követőjévé. Az igehirdetést csodálatos jel is kíséri: a jelenlevők mind a saját nyelvükön hallják Péter szavait!

Hogyan? Hát nem minden jeruzsálemi értett arámul? (Ebben az időben Izrael lakosainak a többsége, így Jézus is, arámul beszélt.) Az ókori zsidóság az evangéliumok korában már jelentős részből diaszpórában, azaz „szétszóratatásban” lakott az akkor ismert hellén–római világban. Ennek mértékét mutatja, hogy például Alexandriában az ottani zsidók saját templomot építenek, Rómában mintegy negyven ezer zsidó él, mezopotámiai teológusok fejlesztik ki először a héber írású és a magánhangzókat pótoló pontációt. A több száz éve külföldön élő zsidók a mai emigránsokhoz hasonlóan, gyors mértékben asszimilálódtak környezetükhöz: sokan már csak a zsidó vallást tartották, de a nyelvet nem nagyon beszélték.

Az ünnepek idejére azonban a tehetősebbek közül sokan még messze földről is elzarándokoltak Jeruzsálembe, a szent városba. Iosefus Flavius szerint húsvenetkor Jeruzsálem lakossága a több százezer zarándoknak köszönhetően akár az egymillió föt is elérhette! Az ókorban is divat volt a „vallási turizmus”: sokan kerestek fel belső meggyőződés nélkül akár teljesen más valláshoz tartozó kultikus helyeket. Az arámul már csak alig beszélők számára a pünkösdi nyelvcsoda bizony praktikus segítségét jelenthette.

A nyelvcsoda történetisége

Egy zsidó legenda szerint Isten a Sínai-hegyen hetven lán nyelv segítségével hetven nyelven szólt, vagyis – ahogy az ókoriak gondolták – a világ összes nyelvén. Jajve a világ népeinek felajánlotta a szöveget és a tizparancsolatot. A pogány népek azonban nem fogadták el, így a lán nyelvvel visszatértek az égbe. Szent Péter igehirdetésekor, a második pünkösdkor újra lán nyelvvel ereszkednek le az égből, és minden nyelven hirdetik Isten igéjét. Új szöveg születik.

A két csoda azonban gyanúsan rímelt egymásra, túlságosan hasonló egymásra a két történet. A nyelvcsoda hatására pedig senki sem nevezte volna részegnek az apostolokat, és jóval többen veszik fel a keresztiséget.

A megoldás kulcsa az a mondatrészt, hogy „...mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni” (ApCsel 2,7). Mint sok más esetben (pl. a Vörös-tengeri átvon-

ulás, Illés tüzes szekere) egyetlen mondatból születik meg a későbbi történet. A „mindenki a maga nyelvén” inkább arra utal, hogy a Szentlélek által indított apostolok minden nációból térítenek meg embereket, akik az örömhírt azonnal továbbadják a velük egy városból érkezőknek – természetesen már nem arámul (ahogy ők is csak rosszul beszélnek), hanem a saját anyanyelvükre vált nyelven.

Az evangélium üzenete

A kereszténység terjedésének futótűzserű gyorsaságára a tanítás illethettségén kívül az újszerűsége a magyarázat. A keresztény tanítás két fő igazsága két mondatban összefoglalható.

1. Egy Isten van (se több, se kevesebb!), aki szeret minket, és mint jószág gondviselő törődik velünk.

2. Isten elküldte egyszülött Fiát, aki életével és kínhalálával megváltott minket bűneinktől.

Az első tanítás elsősorban a pogányok számára volt vonzó, hiszen ez az istenkép gyökeresen más, mint az ókori világ más vallásaiban. A Gilgames eposzban Marдук isten más legyőzött istenek testéből alkotja meg a világot, az emberek pedig (rab)szolga–úr viszonyban állnak vele. A görög–római istenségek véres harcban küzdenek egymással. Az emberek szerepe e folyamatos konfliktusban az elcsábított szerető (Léda és Zeusz más kedvesei) lehet vagy alávett gyalogok egy égi sakkjátszmában. Az emberekkel ösztönöz törődő és számukra a tüzet elhozó Prométeusz büntetése (egy sziklához kötve a világ végéig egy sas csipkedi a máját), jól mutatja, hogyan viszonyulnak az Olümposz lakói az emberekhez.

A bűnösökért saját fiát feláldozó, bűnököt megbocsátó Istenről szóló információ főleg a zsidókat érintette meg. A Tóra és a próféták tanításán nevelkedő ember számára természetes volt a „igaz is hétszer vét” igazsága, és a bűn-büntetés gondolata. A főpap nem véletlenül olvasta rá a nép bűneit az engesztelésül a pusztába kergett kecskébakra. Hogy a bűn következményei, a kárthatat miatt nem kell rettegni, mert Isten megvált minket a büntetés-től – ez mai ésszel nehezen érthető jó hír volt a korabeli zsidóság számára.

Szinte minden árvaházbeli gyerek arról ábrándozik, hogy valahol él az apja, anyja vagy más rokona, aki egyszer csak érte jön, és elviszi innen, utána pedig boldogan, családban élhetnek. Képzeljük el, hogy egy árvaház elé hatalmas Bentlyvel megérkezik egy ember. Bemegy, és az

egyik gyereket nevével szólítja, és jelzi: ő az apja, és a gyerekért jött, szedje azonnal a holmiját, már indulnak is. Meszeszerű fordulattal ráadásul az ember azt is mondja, hogy mindenki, akinek szól, az innenől kezdve szintén az ő gyereke lesz, akiket kivisz az árvaházból és a hollywoodi filmek családi boldogságában élhet...

Képzeljük el egy embert, aki nagy összegű lakáshitelt vett fel, és – mivel nem tudta fizetni a törlesztést – végül mindent elvesztette, és az adósok börtönében kötött ki. Még bőven van hátra a letöltendőből, amikor megérkezik egy ismeretlen, aki közli, hogy emberünknek minden adósságát kifizette: már mutatja is a szabadon bocsátási végzést. Még csodálatosabb, hogy jelzi, akinek az emberünk szól, azoknak szintén kifizeti az adósságát, és mindannyian szabadok, új életet kezhetnek...

Fiatalkoromban, szombat délután énekkari próbán voltunk. Az egyik testvérpár hozta a hírt, hogy a tévéműsor oldalán levő presszóban új fagyfalatozó nyílt és nyitási akciót ma ingyen rakják a gombócokat a szintén újdonság édes tölcserbe. A hűsfele fagy – a nyolcvanas években – igazi újdonságnak számított. Amikor kipróbáltuk (finom volt mind), a barátommal kimentünk az utcára, és megszólítottuk az embereket: kóstolják meg! Inygen fagyj, finom, próbálja ki! Számomra érthetetlen módon azonban nagyon kevés ember hitt nekünk.

A jó hírt azonban muszáj megosztani. Ha azt hallom, hogy egy árvaházban nyitási promócióként színes tévét osztogatnak, akkor minden barátomnak szólok. A mindannyiunkat szerető és a bűneink miatt saját Fiát feláldozó jószág Istenről szóló hír ennél, sőt a fenti két példatörténetnél is jobb és csodálatosabb. Nem véletlenül neveztek a kortársak a Jézusról szóló írást jó hírnek (ευαγγέλιον, euangelion).

A megfélémlített apostolok nyilvánosságra lépése, majd a kereszténység elterjedése gyors és folyamatos terjedése legalább akkora csoda, mintha valamiféle egyszerű tolmácsgéppel ajándékozta volna meg a Szentlélek az apostolokat. Az igazságot fordító pedig, aki „mindenkinek a saját nyelvén” képes elmondani az evangélium jó híreit, mi magunk vagyunk.

Krépler István

Az Isten ki akar teljesíteni minket

Február másodikát 1997-ben nyilvánította a megszentelt élet napjává II. János Pál pápa. „A megszentelt élet napjának megünneplése [...] egyfelől segíteni kívánja az egész egyházat, hogy egyre jobban megbecsülje azoknak a személyeknek a tanúságtételét, akik az evangéliumi tanácsok megélésével Krisztus szorosabb követését választották, másfelől megfelelő alkalmat szeretne felkínálni a megszentelt személyeknek, hogy megújítsák szándékaikat és felélesszék magukban azokat az érzelmeiket, amelyek új erővel tölthetik meg átadottságukat az Úrnak.” (Szent II. János Pál)

Csikó Katalin Edit OP a hómezővásárhelyi gimnáziumban kémi órát tart 2008-ban

Ferenc pápa a 2015-ös esztendőt a megszentelt életnek nyilvánította. (A II. Vatikáni Zsinat 50. évfordulójának szellemében az eseményorozat emlékezní kíván a megszentelt élet megújulásának termékeny előrehaladására.) A megszentelt élet éve – amelyet szerzetesek éve elnevezéssel is használunk – az új egyházi évvel, 2014. advent első vasárnapjával (november 30.) kezdődött, és 2016. február 2-án, a megszen-

Berger Margit Mária Genovéva (1920-2014) kalocsai iskolanővér, aki Rómában a Szent István-ház gondnoki szolgálatát látta el tizenhét évig

telt élet napján ér véget. A megszentelt élet éve elnevezés átfogóbb. Olyan fogalom, amely az új formákat is magába foglalja. Beletartoznak a szerzetesek, az apostoli élet társaságainak, a krisztushívők hivatalos társulásainak és a világi intézményeknek tagjai; ezenkívül a remetek és a megszentelt szüzek.

Magyarországon külön említést érdemel, hogy ezt az évet a rendszerváltás után 25 esztendővel hirdették meg. 1989 előtt a magyar rendek közül csak négy működhetett (ők is erős megfigyelés alatt, behatárolt tevékenységgel); a többiek betiltották. A rendszerváltás után a meglévő szerzetesrendek szélesebb spektrumú tevékenységet folytathattak, és a feloszlott rendek újra működhettek, nyíltan megélhették sajátos karizmájukat.

2014. november 27-én a Sapiientia Szabadegyetem keretében arra a kérdésre keresték a vá-

laszt, hogy vajon mi volt a szándéka Ferenc pápának a megszentelt élet évével?

„... Az egyház élő, elidegeníthetetlen része a szerzetesek léte. A pápa ezzel ránk akarja irányítani a figyelmet, és az egész hívő népet meghívni, hogy imádkozzanak értünk. Ezen kívül célja lehet még a megszentelt életet élő személyek és a hierarchikus egyház közötti kapcsolatot erősíteni, és új hivatások születésénél ott lenni. Nem utolsósorban pedig meghívást kaptunk arra, hogy hivatásunkban megújuljunk. Ferenc pápa – Ébresszék fel a világot! – üzenete megszólít minket, hogy ha krisztushelyzetben érezzük is magunkat, akkor is higgyük el, hogy meg

Ferencs Mária Missziós nővér a leprások szolgálatában

tudjuk szólni a világot! Ez a hang kiemel minket ebből az állapotból” – hallhattuk

Labancz Zsolt pianista tartományfőnöktől. Deák Hedvig OP előadásának kezdetén azt a kérdést tette föl, hogy miért jó szerzetesnek lenni. Válaszoljunk meg magunknak is, fontos tudnunk. Az Isten ki akar teljesíteni minket. Ragyogtassuk fel ennek az életformának a szép-

Vincés nővérek a hálaadó szentmisén

ségét! Ám ez ma nem könnyű feladat, mert az emberek egy része azt gondolja, hogy az Isten az önmegvalósítás korlátja; másrészt pedig divatos dolog olyan életstílusban élni, amit én döntök el és választok.

A hivatás ettől különbözik: valaki más hívott meg engem, és én erre a hívásra válaszlok. Még egy akadály áll a megmutatkozásunk elé: az evangéliumi tanácsokat sokan extra feltétként képzik el keresztény életükben. Tejszínhab a tortán. Pedig a tanácsok minden keresztény ember életének részét kell, hogy képezzék, nem csak a szerzetesekét. A mai embernek hívószavak kellene. Mik lehetnek ezek? A teljesebb szeretetre és a nagyobb szabadságra vezető út megmutatása. A szerzetesi élet tanácsairól pedig beszélhetünk úgy, és megmutathatjuk oly módon, mint a Krisztussal való barátságunkat; a szeretet átalakító valóságának erejét; mint a szeretetre való

Hálaadó szentmise

választ, aminek útján járunk, és aminek fokozatai vannak; valamint hosszú távú, életre szóló terápiként, amely vágyainkat harmóniába rendezi.

A szív kitágítása a szabadság tereit hozza létre. A megszentelt élet éve alkalmat nyújt arra, hogy szabadban, könnyebben tudjunk válaszolni Isten és az ember szeretetére.

Héray András FSO atya, a „Krisztus Ügye” Lelki Csálád tagja, az MKPK irodáigazgatója, részletezi az olvasóknak, kiket ünneplünk az év folyamán? „*Közösen adjunk hálat Istennek a szemlélődő és apostolkodó szerzetesrendekért és szerzetesi intézményekért, az apostoli élet közösségeiért, a világi intézményekért és az Istennek szentelt személyek más csoportjaiért, valamint mindazokért, akik szívük mélyén különlegesen átadták magukat Istennek*” – olvashatjuk Szent II. János Pál pápa Vita Consecrata kezdetű szónodus utáni apostoli buzdításában, amelyben az Istennek szentelt életről és annak küldetéséről írt.

Amikor hálat adunk a megszentelt életet élő személyekért, akkor magát a szeretet forrását, a szentháromság egy Isten ünnepeljük, aki nem szűnik meg gondoskodni egyházáról és minden korban hív embereket, hogy egészen neki szentelve éljenek. Az üdvösségre szóló hivatásunk a keresztségben gyökerezik. Az evangéliumi tanácsok vállalása révén az egész élet Isten szolgálatára való átadás sajátos megszentelődést hoz létre, mely a keresztségi konzekrációban gyökerezik, és azt teljesebben fejezi ki. Ezt az önatadást az egyház fogadja el, így az az egyház szolgálatára is kötelez.

A megszentelt életet (vita consecrata) élő emberek az egyházban, az egyház által elfogadott módon, önként és szabadon vállalják életállapotképpen a három

Szendrői Antónia Mária Fabiola Kalocsai Iskolánóvéri rendi ruhában

Hálaadó szentmise

evangéliumi tanácsnak a megtartását. Az Istennek szentelt élet az Úr Jézus példájában és tanításában gyökerezik. Az evangéliumi tanácsok vállalásával Jézus személyének lényeges vonásai – a szűzesség, a szegénység és az engedelmség – „láthatóvá” válnak a világban, és a hívők tekintetét ráirányítják Isten Országának arra a misztériumára, amely már jelen van, és hat a történelemben, de mennyi beteljesedését még várja.

A megszentelt élet vallási alapelemei: a teljes odaadás Istennek, Krisztus szoros követése, különös elkötelezettség Isten dicsőítésére, az egyház építésére és a világ üdvözítésére. Az egyháztörténelem folyamán az

A szerzetesek szétszórásának 60 évfordulójára rendezett ünnepi szentmise a ciszterek templomában 2010-ben

„evangéliumi tanácsok” vállalásával megszentelt életnek számos formája alakult ki. A Codex felosztásának értelmében beszélhetünk szerzetesi intézményekről, világi intézményekről és az apostoli élet társaságairól.

Azokat az intézményes formákat, ahol a tagoknak a szegénység, a tisztaság és az engedelmség tanácsait vállalniuk kell, a megszentelt élet intézményeinek nevezik. Ha ez a vállalás szükségképpen nyilvános fogadalmak útján történik, szerzetesi intézményről beszélünk, ahol a tagok idővel örök fogadalmat tesznek, közösségekben élnek, és a világtól bizonyos fokig elkülönülnek. Ha az evangéliumi tanácsok vállalása az adott intézmény szabályzatában megjelölt valamilyen szent kötelekkel (pl. magánfogadalmat, eskü, ígéret) történik, s a tagok nem különülnek el a világtól, hanem a világban

élnek, és nem is folytatnak feltétlenül együttélással járó közös életet, világi intézményről beszélünk. A világi intézmények tagjainak szerepe a világban, hogy mintegy kovászként élve a világot belülről szenteljék meg és evangelizálják. Vannak tehát a szoros értelemben vett megszentelt személyek, akik vállalják az evangéliumi tanácsokat és vannak a tágabb értelemben vett tagok – ezt a típust többnyire harmadrendnek hívják.

Az apostoli élet társaságai korábban a „közös élet társaságai” megnevezést viselték. Nem feltétlenül női nőiülnek az evangéliumi tanácsok vállalásával megszentelt élet intézményeinek, hiszen nem szükségképpen vállalják az evangéliumi tanácsokat, bár vannak e csoportban egyes társaságok, melyek tagjai a szabályzatuk szerinti valamilyen módon kötelezik magukat erre. Sajátos jellemzőjük a közös élet és az apostoli célkitűzés.

A megszentelt életnek azonban vannak új formái is, amelynek jóváhagyása kizárólag az Apostoli Szentszéknek van fenntartva. Ezek azok a közösségek, amelyek jelenleg már elismert pápai jogú intézmények. A megszentelt élet új formái ún. „család típusú” intézmények. Általában „szerzetesi családként”, „lelki családként”, „krisztushívők családjaként” határozzák meg magukat. Ez alatt azt értik, hogy általában van egy női és egy férfi megszentelt életű ág (megszentelt életű testvérek és papok). Ezen kívül társulásként, vagy más kapcsolódási formákban – szorosabb illetve tágabb értelemben – tartoznak hozzájuk egyházmegyes papok, de családok, illetve világban élő egyedülállók is. A megszentelt életű tagok a hármast fogadalmat teszik le. A családok tagok ígérettel, „elköteleződéssel” köteleződnek el a karizma és a lelkiiség alapján. Forrás: www.szerzetes.hu/ Magyar Kurír Rózsásné Kubányi Andrea

Földrengések, áradások, repülőgépszerencsétlenségek, földcsuszamlások, szökőár, háborúk, terrorizmus több ezer halott stb... A híradások szinte naponta ontják a szörnyűbbnél szörnyűbb eseményekről szóló beszámolókat. Ezek hallatán az emberben önkéntelenül is felvetődik a kérdés: „Istenem, miért nem teszel már valamit?” Olyan nagyok a terhek, hogy az ember Istent hibáztatja.

Miért engedi meg a szerető és mindenható Isten a szenvedést az életben?

Egy megrázó tragédiát követően az ember felteszi a kérdést, miért történhet meg ilyesmi. Ha visszatérünk a régmúltba, a történelem folyamán rengeteg háborúról olvashatunk. A Biblia szerető Istenről szóló kijelentéseit az ateisták könnyen cáfolhatják a világban meglevő szenvedéssel: „Isten miért nem veti be a hatalmát a szenvedés, a fájdalom, a rossz és a halál ellen, ha valóban szerető és mindenható?” Sok ember pont azért utasítja el Istent, mert nem talál megoldást a szenvedés értelmére.

Charles Darwin azt követően utasította el a kereszténységet, hogy meghalt a kislánya tízéves korában. „*Charles teljesen feladta a hitét emiatt.*” – olvasható egyik életrajzában. Darwin összhangot próbált teremteni az Istenbe vetett hitével, a halállal és a szenvedéssel, amelyekről azt gondolta, hogy kezdetül fogva léteztek. De kislánya, Annie halála, Darwin evolúciós elméletéhez vezetett. „*A fajok keletkezése*” című könyvében azt a végkövetkeztetést vonja le, hogy a mai világ, „*a természet harcából, a szűkségből és a halálból*” keletkezett.

Charles Templeton evangélista, az 1996-ban megjelent „*Búcsú Istentől*” című könyvében leírja útját a hitetlenségbe. „*Könyörtelen és elkerülhetetlen valóság, hogy minden élet a halálon alapszik. Minden hűsévé teremtésnek meg kell ölnie, és fel kell falnia egy másik élőlényt. Egyszerűen nincs más választása. Hogyan lehetséges, hogy egy szerető és mindenható Isten ilyen irtózatossá lényeket teremt?*” Neki is nagy gondot okozott, hogy miként lehet összeegyeztetni a halállal, betegségekkel és szenvedésekkel teli világot a Biblia szerető Istenével.

Templetonhoz hasonlóan sok filozófus és megkeseredett ember tett fel már ilyen kérdést a történelem folyamán. Nem látom, hogy létezne a szeretet Iste-

ne. Csupán olyan embereket látok, akik gyilkolnak és fosztogatnak. Háború, terror, betegség és halál van mindenütt. Ez egy borzalmas világ. Ha létezik az Isten, hát minden bizonnyal egy kegyetlen szörnyeteg.

Ezek a vélekedések a történelem helytelen értelmezéséből fakadnak. Az evolúcióban való hit feltételezi, hogy a halál azóta a történelem része, amióta megjelentek az első élőlények ezen a bolygón. Eszerint: a halál, a szenvedés és a betegség, amelyek a jelenlegi és jövőbeni világunkban is léteznek, vezetnek évmilliók alatt az ember létrejöttéhez. A halál szövetségünk az élet teremtésében. Reinhard W. Kaplan német mikrobiológus írja: „*A beépített öregedés és a halál ugyan szenvedésekkel teli az egyed, különösen az ember számára, azonban ez az ára annak, hogy az evolúció egyáltalán létrehozhatott bennünket mint fajt.*” Ha elfogadjuk, hogy a föld mindig is a halál színtere volt már több millió éve, akkor felvetődik a kérdés, hogy a betegséget, az erőszakot, a háborút stb. – ki okozza? Mi okozta a bűnt a földön? E materialista felfogás szerint, Isten a felelős a halálért.

A Biblia megadja a helyes történeti meglátást. Világosan kimondja, hogy Isten a Teremtő, és Ő mindent „*igen jó-nak*” ítél meg, amit alkotott (1Mózes 1,31). Mind az emberek, mind az állatok

Szenvedés

növényeket ettek, nem pedig más állatokat (1 Mózes 1,29-30). Ebben az igen jó világban nem volt sem erőszak, sem fájdalom sem halál. Ez vonatkozik az egész teremtésre, tehát a bűnbeesés előtti időkre is. A keresztény tanítás szerint a halál a bűn büntetése – ez az evangélium döntő alapja! (Róma 6,23).

Bűn és halál

A bűn nélküli világot az első ember, az emberi faj képviselőjének lázadása, Ádám rontotta el. Ő volt a felelős azért, hogy a bűn és a halál eljött a világba. Az ő bűnéért Isten halállal büntette, mivel előtte figyelmeztette, hogy ezt fogja tenni (1Mózes 2,17; 3,19). A halál és a szenvedés büntetés a bűnért. Ez alól a további nemzedékek sem kapnak felmentést, mert „*ahogyan egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre átterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett.*” (Pál levele a rómaiakhoz 5,12). „*Az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajdík!*” (5,20. vers), mert Isten maga vette alá a teremtést a múlandóságnak, egyértelmű, hogy a halál a bűneinkért ránk rótt büntetés. Isten ezzel mutatta meg nekünk, hogyan néz ki a nélküle folytatott élet. Ha elfogadjuk ezt a történelemfelfogást, akkor milyen jelentőséggel bír a szenvedés, hogyan találhatjuk meg a szenvedet Istenét, amikor a világ tele van erőszakkal, halállal, szenvedéssel és betegséggel.

Ha Isten mindent megtartó hatalmát végleg megvonta volna az embertől, többé nem létezhetne a teremtés. Isten viszont megengedi, hogy az ember a szabad akarat szerint éljen. Ádám bűne magyarázat a szenvedésre általában, de hogyan lehet értelmezni az egyes ember értelmetlen szenvedését, amely nem mindig hozható összefüggésbe a saját elkövetett bűneivel?

Egy alkalommal Jézus a tanítványai-val elhaladt egy vak férfi előtt, és a tanítványok megkérdézték tőle, hogy a férfi veleszületett vaksgága a saját bűneire vezethető-e vissza, vagy a szülei bűnére. Jézus elmagyarázta nekik, hogy sem az egyikre, sem a másikra. A férfi azért született vakon, hogy Isten meg-

és halál

mutathassa a hatalmát. Tette ezt úgy, hogy Jézus meggyógyította a vakot. Mindannyian bűnösök vagyunk, ezért minden embernek meg kell hálnia a bűn büntetéséeként. (1Korintus 15,19). Az örök élet tekintetében viszont a szenvedés jelentéktelenné válik: „Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk” (Róma 8,18).

Pál apostol beszámolóiban válogatott szenvedésekről olvashatunk: kínzások, ütlegelések, megkövezés, hajótörés, rablás, betegség stb. ugyanakkor azt is megmutatja számunkra, hogy az örök élet csak Jézus feltámasztása által tarthat fel. „Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.” Ha ezt megértjük, a szenvedés is értelmet nyer, és Krisztus képe formál. A szenvedés hozzásegíthet, hogy mások szenvedését is elfogadjuk (János 9,38). Akik azzal vádolják Istent, hogy hátrádólve óriáskivételről nézi az embert, és nem tesz semmit, azok elfelejtik, hogy Isten már mindent megtegyt, ami csak elvárható egy szerető Istentől! Isten Fia emberré lett, a mi megváltásunkért tűrte a szenvedéseket és halt kegyetlen halált. Mivel Isten a saját képére teremtett minket, a lelkünk halhatatlan, csak a testünk hal meg. Ádám bűne egy szenvedéssel teli és Istentől elszakadt állapotot hozott volna létre, ha Isten nem avatkozik közbe.

Isten elküldte hozzánk a Fiát, Jézus Krisztust, hogy emberré legyen. Jézus belépett az emberiség történetébe, Ádám földi utóda lett (1Korintus 15,45), és helyreállította kapcsolatunkat Istennel, de ez nem jelenti azt, hogy nem kell megfizetnünk egyéni bűneinkért. Jézus nemcsak az egyetlen bűn nélküli ember volt, pedig a kísértés minden formáját elszenvedte (Zsidó levél 4,15), hanem egyetlen is volt az Atyával, ezért válhatott tökéletes áldozattá. Ez tette lehetővé, hogy vérét ontssa a kereszten, hogy megfizesse a váltságdíjat az emberiség bűneiért, hogy lehetőséget kapjunk az üdvösségre. Csak Isten volt képes elhordozni a világ bűneit és szenvedéseit.

Jézus a halála után az Atya feltámasztotta a halálból, hogy mindazok,

akik Őbenne hisznek, örök életük legyen (János 3,16). Ezzel kinyilvánította, hogy Jézus hatalommal bír a halál fölött, és aki hittal elfogadja Őt Urunknak és Megváltóknak, annak örök életet ad (János 1,12; Efézus 2,8-9). Akik a földi szenvedéseik miatt nem tudnak hinni Istenben, azoknak Pál apostol azt mondja: „Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki feltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Krisztust halottaiból feltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.” (Róma 8,10). A jelen fájdalmai össze sem hasonlíthatók, ahhoz a dicsőséghez, amit Isten szán nekünk az örökkévalóságban, ahol nem lesz sem halál, sem szenvedés (Jelenések 21,4). De az ehhez vezető út csak csak a halál kapuján keresztül lehetséges, amely megnyitja számunkra a mennyet. Ha örökre a földön élünk, soha nem hagyhatnánk el bűnös mivoltunkat. Isten azonban úgy testet ad nekünk, és az igazak élete örök lesz (Máté 25,46).

A Biblia figyelmeztet arra is, hogy van olyan hely, ahol örökre elszakadhatunk Istentől. Mindenki hallott már a pokol tüzéről, a kinokkal teli helyről, ahol az istentelenek kínjai örökké fog tartani. Többször tesz róla említést a Szentírás, mint a mennyországáról. Azok, akik visszautasítják Krisztust, megízlelik a „második halált”, az pedig az örökké tartó elszakadást jelenti Istentől (Jelenések 21,8). Isten nem örül az istentelenek halálának, nem leli örömet az emberek nyomorúságában és katasztrófaiban. Ő a kegyelmes és szerető Isten. Kizárólag a mi hibánk, hogy az ember jelenlegi állapota teli van szenvedéssel és halállal. Egy napon Isten megszabadítja a világot a gonosztól, az ellenség, a halál egy napon a tűz tavába vettetik

(Jelenések 20,14). Ezért két lehetőség áll előttünk: vagy szakítunk a bűneinkkel Krisztusban bízva, vagy megmaradunk benne. Isten mindkét döntésünket elfogadja. Jézus így fog szólni az ítélet napján az elveszettekhez: „Távozzatok tőlem...”! (Máté 7,23; Lukács 13,27).

Ha megértjük Jézus Krisztus evangéliumát, és a halál keletkezésének okát a Biblia szerint, akkor az is világossá válik, miért egy erőszakkal, háborúkkal, szenvedésekkel teli világban élünk már év milliók óta. Isten az ember szabad akaratát nem tőrli le, ez hozzátartozik a tökéletes szeretetéhez. A természet és a kozmosz is szabadon működhet a maga törvényserűségei szerint. Isten senkit sem akar az akaratá ellenére üdvözíteni. Amíg itt a földön élünk a kegyelem állandóan kiárad ránk, a bűnbocsánat lehetőségét Jézusban megkaptuk. De a halálunk után számot kell adnunk a bűneinkről a mennyei Atya színe előtt, aki megítéli bennünket igazságosan.

Az Istentől való elszakadás eredményét látjuk szinte mindenütt. Ádám minden utóda bűnös már a fogantatása pillanatától (Zsoltár 51,7). „Mert nincs különbség; mindenki vétkezett, és hjával van az Isten dicsőségének” (Róma 3,23). „Ezek majd örök pusztulással bűnhődnek az Úrtól és az ő dicső hatalmától” (2Tesszalonika 1,9). De mindezek ellenére Isten megmutatta végtelen szeretét is: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (János 3,16). Jézus Krisztus elszenvedte a bűnök büntetését az emberiség helyett, amely a halált és az Istentől való elszakadást jelentette – pedig Ő büntelen volt. Ezzel eleget tett az Atyának kijáró szentségnek és dicsőségnek. Jézus tökéletes áldozat volt. Meghalt a kereszten, de a harmadik napon feltámadt, és így legyőzte a halált. Akik elfogadják az Ő áldozatát, és őszintén hisznek benne, megbánják bűneiket visszatérhetnek Istenhez, és Ővele tölthetik az örökkévalóságot. „Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében” (János 3,18). „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonosztól” (1János 1,9). A megváltást tehát ajándékba kaptuk Istentől.

Olvassuk mindennap a Bibliát, hogy Isten akaratá szerinti életet élhessünk.

Kuruczleky Ilona

Apor Vilmos püspök, vértanú

Apor Vilmos Erdélyből, egy székely főnemes családból származott. A családra jellemző volt a putnitán életvitel, az erdélyi nemzet- és kötelességtudat, amelyek jellemzően a 19. század erdélyi arisztokráciája sajátosságai voltak.

Vilmos harmadik gyermekként látta meg a napvilágot, 1892. február 29-én Segesváron. Édesapja, Apor Gábor, mint vármegyei főjegyző, Bécsben a királyi személye körüli minisztériumba került államtitkárnak, ezért Vilmos ott töltötte gyermekkorát, csak nyaranként tért vissza édesanyjával és testvéreivel Erdélybe.

Az édesapa hosszan tartó cukorbetegség után, 1898-ban váratlanul meghal, ezért anyja egyedül nevelte fel hat testvérével együtt. Vilmos jóralado és könnyen nevelhető gyermek volt. Hite meghaladta az átlagos gyermeki buzgóságot. Édesanyja, Pálffy Fidélia, a férje halála után is Bécsben maradt gyermekeivel. Szigorúan, de szeretettel nevelte őket. Énrely, fegyelmeztségre, és pontosságra szoktatta őket. Az özevgye a gazdálkodásban nem kapott segítséget, így a torjai birtok bérlok kezére került és tönkrement. Az anyagi gondok miatt Pálffy Fidélia Bécs után Brassóban, majd édesanyjánál, Mosonban telepedett le.

Apor Vilmos a gimnáziumot a jezsuitáknál Kalksburgban és Kalocsán végezte. Már a jezsuitáknál vágyott a papi hivatás után, Kalocsán pedig végleg meg erősödött benne az elhatározás. Édesanyját meg sem lepte fia bejelentése, de arra kérte, hogy az érrettségi után járjon egy évet a jogra, és ha ez után is pap akar lenni, áldását adja rá. Vilmos kitartott szándéka mellett, és jeles érrettségivel azonnal kispapnak jelentkezett a győri egyházmegyébe, ahol az Apor családdal rokonságban lévő gróf Széchenyi Miklós püspök örömmel fogadta, és az innsbrucki egyetemre küldte tanulni. A fiatal Vilmos öt boldog esztendő tölött az egyetem nemzetközi légkörében. Szorgalmasan tanult, leginkább a dogmatika foglalkoztatta, de szívesen tanulta az erkölcsant is. Azt is korán felismerte, hogy a papi élet a lemondás útja a világ sok fajta öröméről. 1914-ben egy lelkipapkarlat közben, tisztán érezte lelkeben, hogy Isten akaratra nem kénszerítik, hanem kérte és a megoldást mindig saját lelkiismeretünkre bízta.

1915. augusztus 22-én a szubdiákonus-szentelés előtt írta naplójába: *„Életem legfontosabb elhatározása előtt állok... A három magasabb rend, amelyet most fölveszek, mintegy azok a szögek, amelyek Krisztus keresztjére erősítenek egész életemre. Óh, édes és szívlelendő szolgaság, amely által az ember igazsá, szabaddá és szentté lesz!”* Augusztus 24-én szentelte pappá Sigmund Waitz brixeni segédpüspök, másnap 25-én volt a primícia zsidó családi körben.

Működését nem a győri, hanem a nagyváradi egyházmegyében kezdte meg 1911-ben, majd Gyulán folytatta hivatását, ahová 1915. augusztus 31-én utazott. A szokásos papi teendők mellett készült a doktori szigorlatra, amelyet 1916. június 23-án le is tett. A

hitoktatás és a fogházlátogatás is feladatai közé tartozott, szívesen misézett a raboknak. 1917. január 18-tól táborigi lelkes egy kórházvonaton, amellyel Erdélybe, majd az olasz front közelébe, végül Ausztriába és Kelet-Magyarországra került. Két hónapig tartott ez a szolgálat. Még ez év júliusában a nagyváradi szeminárium prefektusa és dogmatika tanára lett. Az órákra mindig felkészülten ment, legfontosabb feladatának a tanítványok papi hivatásának erősítését tartotta.

A szeminárium munkát csak egy évig végezhetette, mert 1918 nyarán plébánosi kinevezést kapott Gyulára, ahonnan káplánként jött. A fiatal plébánosnak a háború, a Tanácsköztársaság és a román megszállás romjain kellett újrakezdenie lelkipásztori tevékenységét, amely a rabok kiszabadítását, a különféle hatóságokkal való küzdelmeket is jelentette. Katolikus lapot is alapított, segítette, ahogyan csak tudott a nyomorultakon, betegekben, állatstalonokon. Kevéske jövedelméből mindig adományozott jótékony célokra. 1925. december 25-én elajándékozta a plébánia élelméskészletének nagy részét és minden pénzt. Tevékenysége nemcsak a karitászra terjedt ki, hanem gondot fordított a katolikus hitélet föllendítésére is, mint pl. a népműszók, amelyeket ferencesek, jezsuiták, lazaristák, domonkosok vezettek.

Apor Vilmos munkastílusában és életvitelében, közvetlen előjáró volt, de törekedett a fegyelme és a pontosságra. Minden idejét a hívei érdekében végzett munka töltötte ki. Hittan tanári munkáját a gyerekek iránti szeretettel végezte. A latin nyelvű liturgia szépségét, a mozdulatokat, az énekeket szinte átültette minisztránsaiba, a híveket pedig aktív részvételre nevelte. A fáradságos munkákat legtovább magára vállalta a káplánjai helyett. Éjjel maga ment a betegekhez. Szívesen gyónatott, kiváló lelkipásztor volt.

1941. január 21-én a Szentatya győri püspökké nevezte ki. 1941. február 24-én szentelti püspökké, és

március 1-jén iktatják be hivatalosan. Első körlevegében így változta lelkipásztori programját: *„A lelkekért való munka, a lelkek iránti szeretet és lángolás, a vágy, hogy mindenkinek mindene legyen, teszi a papi életet széppé és minden áldozatra képessé.”* A Gyulán megkezdett karitatív és szociális tevékenység folytatását is meghirdette. Apor a már jól bevált módszerrel végiglátogatta az egyházmegye intézményeit, iskolákat, szerzetesrendeket, a város vezetőit, mindenkit meghallgatott, a problémákat, teendőket feljegyezte.

Abban az időben a győri püspök még földesúrnak számított, ezért Apor megváltotta a szabad végrendelkezési jogot, és mindent a mindenkori győri püspökre hagyott. A megterhelési záradék pedig ennek fejében előírta, hogy az egyházmegye ipartelepein a munkások számára családi házat építsenek, és a szegény egyházközségeket templomok, plébániájuk építésében segítse. Apor rendszeresen látogatta birtokát, figyelt az uradalom alkalmazottaira, seledjéire, idénymunkásaira, sokszor tartott misét a majorok kápolnáiban. A közvetlenség, kedvesség, ami lényének sajátága volt, itt is megfogta az emberek szívét.

A földkérdés is sokat foglalkoztat. Kezdetből fogva támogatta az egyházi birtok kishaszonbérletekkel való átalakítását, amely gondolatát bevitte a Népszövetségbe is, ahol a konzervatív papság és a világi nagybirtokosok komoly ellenkezésével találkozott – még Serédi primás is komolyan figyelmeztette.

1943 augusztusában megalakult a Katolikus Szociális Népmozgalom a győri Püspökvárban, amelynek vezetését ellátta. Az elvi és gyakorlati program 1944 májusában lett kész. Az ország akkor már német megszállás alatt állt. Apor tisztán látta, hogy a hivatalos politikával szemben csak lassan, és nem titkos szervezkedés formájában lehet célt érni.

A harmadik zsidótörvény érvénybe lépése után mélyen átérezte az egyház felelősségét. A Magyar Szent Kereszt Egyesület elnökeként nemcsak anyagi segítségnyújtást szervezett, hanem zsidó munkaszolgálatosokat és menekülteket helyezett el. Kapcsolatban állt az Izraelita Pártfogó Irodával is, amelynek vezetője bár Weiss Edit volt, de a növekvő nehézségek miatt a püspöki kar és az egész magyar klerus együttes föllépésére lett volna szükség. Így Apor püspök minden fáradozása hiábavalónak bizonyult. Szükségesnek tartotta a pápa közbe lépését. Jó kapcsolatban volt Angelo Rotta pápai nunciussal. Kérvényei és tiltakozásai végül némi eredményt vezettek a megkeresztelt zsidók számára létrehozására. A Keresztény Zsidó Tanácsot. Ez is a mentés egyik formája volt, a zsidók keresztény hitre térítése és megkeresztelése. Mivel a győri barakkokba összeszűfolt zsidók elszállításra küszöbön állt, Apor személyesen járt el érdeklükben a német parancsnoknál, de kérését elutasították. A deportálási menetekből megszököttek bújatásai veszélyét nem mindenki vállalta, de ő találekony és bátor volt. Sokaknak szer-

zetesházakban szerzett helyet, vagy kórházban betegként. Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapátot többször kérte gyermekek elhelyezésére az apátságban. Apor tudta, hogy a zsidó származású klinikusok, papok és szerzetesek is veszélybe kerülhetnek, ezért szorgalmazta a nővérek, és a férfi szerzetesek civil ruhába öltözését.

A bátyja, Gábor és nővére, Gizella, révén Horthy Miklós köréval is kapcsolatban állt. Maga XII. Pius szöli-törté a fő Horthyt a további deportálások leállítására. Apor Vilmos a hozzá forduló zsidókat részben Gizellánál bújtatta, aki a Magyar Vöröskereszt Főnökösszonya volt, vagy továbbküldte Angelo Rotta nunciushoz, aki 1944-ben ezéval írta alá az oltalomleveleket, amelyek a Vatikán hivatalos, diplomáciai védettséget jelentettek. A püspök szívében viselte a polgári lakosság sorsát is. Már 1943. január 29-én szigorúan bizalmas levélben írta a papságához: „Az orosz harcaterén súlyos csapás érte hadseregünket. Kérem a Tisztelendő Testvéreket, hogy a megpróbáltatás idején fokozott atyai gondoskodással vegyék pártfogásba a háborús vezetés által közvetlenül sjított híveket.”

A veszélyben veszmő kapcsolat alakult ki Mindszenty József felsőprói, Shovy Lajos székesfehérvári és Apor Vilmos győri püspök között. Mindszenty József memorandumot készített, amelyhez csatoloztak a püspökök, de a megtorlás hamarosan bekövetkezett: a nyilasok letartóztatták Mindszenty Józsefet, és a soproknóhidai fegyházba vitték. Apornak kicsémpésztek a Sopronkőhidai raboskodók névsorát. Közbenjárásának köszönhető, hogy Shovy püspökkel együtt átszállították a foglyokat az Isteni Megváltó Leányai soproni anyaházába. 1945. március 28-án Apor meghívta Közszege a magyar nemzet és a római katolikus Egyház viszonyának szabályozása és rögzítése című egyházi értekezletre, amelyen Szilasi elnököl. A nyilasok ekkor már letartóztatták két, számukra ellenséges főpapot. Március 28-án azonban az oroszok elérték Gyórt.

Egy szemtanú elmondása szerint: „A püspök gondolván Győr hosszan tartó ostromára, elelmiszert tartoloztat, gulyáságúkat állítottat föl, sőt arra az esetre, ha a város villany nélkül maradna, dinamókat is szeretetett föl az egész Püspökvár és a Káptalandomb alatt szétágazó, még a török időköl való pincékben. Egy orvost is fölkerít, hogy rendezzen be elsősegélyhelyet.” A menekültek száma 300-400 körül volt, s meglettek az óriási pincék. 1945. március 28-án, szerdán megkezdődtek a harcok Gyórról. Az oroszok egygy gyakorban látogatták a Püspökvárat. Vilmos püspök minden orosz katonán személyesen fogadott a pince bejáratánál, és nagyépente estig egyáltalán nem aludt, mondván: „Ha valami történi ében kell, hogy legyenek”. Az oroszok viselkedése változó volt. Volt, amikor letérdeltek előtte és megcsókolták gyűrűjét, vagy le akarták húzni, vagy megmózták, fegyvereket keresve.

Március 29-én, nagycsütörtökön a németek felbantották a Rába-hidat, és ugyanezen a napon, a Püspökvár is több aknatalatot kapott. A németek felgyújtották a váral szomszédos székesegyház tornyát és tetéjét, valamint a kármelta templom tornyát is. Nagycsütörtökön, mint az óskeresztesek idején a pin-

cében mondta a püspök az utolsó miséjét. Elérkezett a nagyépente. Csonka misét sem tudott tartani, csak felolvasta Jézus szenvedéstörténetét. Sohasem volt még ilyen megrázó az emberek részvétele, szenvedése, mint akkor. Az orosz katonák mind sürűben látogatták a Püspökvár pincéjét németet keresve. Egy fiatal leány, nem tudni miért, előbűjt rejtekhelyéről. Az oroszok megláták és utánaszaladtak. A lány azt kiabálta: „Vilmos bácsi, Vilmos bácsi: segítség!” Erre a püspök föszaladt a nagy pince lépcsőjén az előtérbe és követelte a katonák távozását. A katonák egy pillanatra meglepődtek és a kijárat felé húzódtak, majd egyikük visszafordult és géppuskával végigpáztázta a helyiséget. Pálffy Sándor – a püspök unokaöccse, aki akkor 17 éves volt – a nagybátyja elé ugrott, és három golyót kapott. A püspököt is három golyó találta el, az első a homlokát súrolta, a második a jobb karját, a harmadik a hasüregbe hatolt, amely halálos volt.

A püspök az aula igazgatójára és titkárára támaszkodva, még saját lábán ment le a pince boltois bejáratáig. Homlokából folyt a vér. Egy asszony fölkiáltott: „Püspök Atyánk, ezt éreztünk tette!” A püspök halkán, de mosolygva felelt: „Szivesen, nagyon szivesen!”, majd öszeszoklott. Pappai hordárgyá fektették, az orvos elsősegélyben részesítette. Ezután pokrócokkal letakarva elvitték a kórházba.

Útközben az orosz katonák többször látni akarták, hogy mit vagy kit visznek. Valahányszor a püspök arcába világítottak, megáldotta őket és egész úton a kórházig a bűnösök megtéréséért imádkozott: „Istenem, ne tudd be nekik bűnöl, mert nem tudják elvakultságukban, mit cselekszenek!”

Petz és Jung orvostanáur urak petróleumlámpa mellett azonnal megoperálták a püspöket. Apor ajkáról egyetlen jajszó sem hangzott el, pedig a gyomor és belek szétrocsolása egyike a legnagyobb fájdalomnak. Nagypéteken a püspök üres teán kívül semmit sem vett magához, és már előző nap is böjtölgt, így volt némi remény, hogy nem áll be komplikáció. Nagyszombaton a püspök úr állapota kissé javult. Megáldoztat, majd az íránt érdeklődött, megmenekült-e mindenki a Püspökvárból? Az igenlő válaszra csak ennyit szölt: „Köszönöm a Jstennek, hogy elfogadta áldozatomat!”

Húsvétvasárnap már mutatkozta a hashártya-gyulladás jelei. A püspök töredelmesen meggyóngt, és fölvetta a bűnösök szentségét. Délután sürűsödtek fájdalmai, de szelleme tiszta maradt. Dr. Jung, a nővére, Dr. Somogyi Antal plébános és a nővérek álltak körül. Följegyezték utolsó szavait, amelyben a J pásztor búcsúzott nyájától: „...Följajnlom összes szenvedéseimet engesztelésül a saját bűneimért, de fölajnlom pappaimért, híveimért, az ország vezető embereimért és ellenségeimért. Kérem Istenet, ne tulajdonítsa nekik bűnöl azt, amit elvakultságukban az Egyház ellen tesznek. Fölajnlom szenvedéseimet az édes magyar hazáért és az egész vilááért. Szent István, könyörögj a szegény magyarokért! Istenem, Atyám, a te kezeldbe ajnlom testemet, lelkemet! Jézus, Mária, Szent József legyenek bűnölöm és halálom óráján! Jézus Szentséges Szíve, élvezem benned!” Húsvét ünnepeket utolsó órái is lepegezték.

1945. április 2-án Győr püspöke hazaindult az örökévalóságba. Halála híre a bombasújtott város sok polgárának személyes megröndülése volt. Apor Vilmos már két napja halott volt. Temetésére várni kellett. Felravatozására a leégett fedészekű Székesegyházban nem kerülhetett sor, ezért a Püspökvár görkikus kápolnájában, a Magyarok Nagyasszonya oltára előtt helyezték el.

1945. április 4-én szerdán vonult le a menet a Káptalandombról a kármeltákhöz. A gyász a maga díszletéségében minden pompánál megröndítőben hatott. Pokorny Miklós apát-kanonok, káptalani helynök temette. 1946 novemberében Papp Kálmán, az utód megéys püspök kinevezte azt a bíróságot, amely hivatal volt Apor Vilmos volt győri püspök boldogáavatisi eljárását hivatalosan megkezdni. A vértanú püspök teste továbbra is a kármelták kriptájában pihent. Már halálakor megszületett a terv, hogy székesegyház Szent László kápolnája legyen végleges nyughelye. A papság és a hívők 120 ezer forintot adtak össze a holttestet őrző síremlék költségeinek fedezésére.

Papp Kálmán megyéspüspök rendelkezett az újra temetésről, amelyet 1948. november 24-én szerdán délelött 10 órára terveztek. Sok hívőt, papot vártak a temetésre. Mindszenty József bíboros az élen az egész magyar püspöki kar bejelentette részvételi szándékát. November 20-án a belügyminisztérium képviselői és a politikai rendőrség ezredese megjelentek a Püspökvárból, és átadták a püspöknek a polgármester határozatát, amelyben megtiltotta az exhumálást, mert „Apor Vilmos temetése sértené az ország külpolitikai érdekeit”, így az újra temetés elmaradt. Az akkor már teljesen kommunista kézen levő belügyi hatóságok tarva a hívek tüntető akciójától megerősítették a győri rendőrséget. Egész éjjel titkosrendőrök álltak körül a kármelták templomát, és lovasrendőrök járőröztek a belvárosban, nehogy a reakció ellopja a holttestet. A politikai rendőrség még a síremlék fényképeket és a halotti emlékképek kinyomatását is megtiltotta.

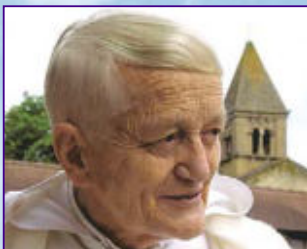
A titalom ellenére bensőséges Apor-kultusz alakult ki. Sokan látogatták sírját, és imádkoztak hozzá még üres szarkofágja előtt is. Emlékét az emigráció is megörizte, és gyűjtötte élete és halála adatait. Megemlékezéseket tartottak Bécsben, Kölnben, Rómában. Publikációk jelentek meg, megemlékeztek halálának évfordulóiról. A magyar és európai közvélemény nyomására az Apor-temetés ügye ismét előtérbe került, és elodázhatatlan lett. Az Állami Egyháziügyi Hivatal még mindig csak csendes temetést engedélyezett. Így Apor második temetése, a székesegyházi szarkofágba, 1986. május 23-án – néhány idős kanonok jelenlétében – díszletesebb és szegényesebb volt, mint az első.

Hosszú várakozás után Apor Vilmos vértanú püspököt II. János Pál pápa 1997. november 9-én a boldogok sorába iktatta. Dr. Pápai Lajos győri megyéspüspök Boldog Apor Vilmos pappá szentelésének 100. vértanúságának 70. évfordulója alkalmából Apor Vilmos-imaévet hirdetett a Győri Egyházmegyében 2015-re. Forrás: <http://www.katolikus.hu/>

Kuruczleky Ilona

*„Egész fiatal korom óta mindig az volt a meggyőződés-
sem, hogy egy közösség élete annak lehet a jele, hogy Isten
szeretet és csakis szeretet. Apránként egyre erősebb
lett bennem az a meggyőződés, hogy nélkülözhetetlen
egy olyan közösséget létrehozni, melynek férfi tagjai úgy
döntenek, hogy egész életüket odaadják, és állandóan
megpróbálják megérteni egymást és megbékelni egy-
mással. Egy olyan közösségre vágytam, ahol a szív jósá-
ga és egyszerűsége mindennek a középpontjában áll.”*

Roger testvér

Taizé 2015-ben emlékévet ünnepel. Az alapító **Roger Schütz** születésének századik jubileuma mellett halála tizedik évfordulója is ebben az évben lesz. További fontos dátum a közösség hetvenöt évvel ezelőtti alapítása. Az emlékvé mottójával a közösség feladatát fogalmazták meg: **„Egy új szolidaritás felé”**.

Taizé mára az ökömenére való törekvés szimbólumává vált. A Dél-Burgundiában található település egy olyan keresztény közösség otthona, melyben a világ minden részéről érkező fiatalok találkozhatnak egymással. Ma a közösségnek száz tagja van több mint huszonöt országból.

Minden év május 10-én egy találkozóra hív az ökömenikus közösség Taizébe, amelyen felidézük Roger testvér életét. A közösség alapítójának születésnapján, május 12-én imára szólítanak fel. Arra kéri a fiatalokat, készítsenek elő ott imaalkalmakat, ahol élnek, hozzanak létre szolidaritási akciókat, amelyek kifejezik Roger testvér Krisztus követésére szóló hívását.

Minden 1940-ben kezdődött, amikor Roger testvér 25 éves korában elhagyta szülőhazáját, Svájcot, és Franciaországban, édesanyja hazájában telepedett le. Korábban éveken keresztül tüdőbaj kötötte ágyhoz. Ez alatt a hosszú betegség alatt ért meg benne a hivatás, hogy közös-

séget alapítson. Amikor a második világháború elkezdődött, bizonyos volt afelől, hogy segítséget kell nyújtania a nehéz helyzetben levőknek, éppen úgy, ahogyan nagymamája tette az első világháborúban. A kicsiny falu, Taizé, ahol letelepedett, egészen közel volt a Franciaországot kettészelő demarkációs vonalhoz, így megfelelően bizonyult háborús menekültek befogadására. Lyoni barátai egyre több menedéket keresőnek adták meg Taizé címét.

Egy szerény kölcsönnek köszönhetően Roger testvér megvásárolt Taizében egy házat a hozzátartozó melléképületekkel együtt, amelyben évek óta nem lakott senki. Azt javasolta egyik nővérének, Geneviève-nek, hogy jöjjön, és segítsen a menekültek befogadásában, akik között zsidók is voltak. Igen egyszerű körülmények között éltek. Nem volt folyóvízük, ezért a falu forrásához jártak ivóvizért. Ételeik is egyszerűek voltak, mint például az a leves, amit a közeli malomban vásárolt kukoricalisztból készítettek.

A befogadottakkal szembeni tapintatból Roger testvér egyedül imádkozott. Azért, hogy a menekültek, akik között zsidók és agnosztikusok is voltak, kevésbé

legyenek feszélyezve, gyakran a közeli erdőbe ment énekelni. Geneviève kérte, hogy azok, akik imádkozni szeretnének, a szobájukban tegyék egyedül.

Roger testvér szülei tudták, hogy fiúk és lányok veszélyben van, ezért megkérték a család egy barátját, egy nyugalmazott francia hivatalnokot, hogy figyeljen rájuk. 1942 őszén szólt nekik, hogy fény derült tevékenységükre, és azonnal el kell menniük. A háború végéig tehát Roger testvér Genfben élt, és a leendő rendtársaival ott kezdte el lerakni a közös élet alapjait. 1944-ben térhettek vissza Taizébe.

1945-ben egy környékbeli fiatal jogász létrehozott egy egyesületet azzal a céllal, hogy gondoskodjanak a háborúban árván maradt gyerekekről. Amikor javasolta a testvéreknek, hogy fogadjanak be néhányat közülük, Roger testvér megkérte Geneviève nővérét, hogy jöjjön és foglalkozzon velük. Ő lett az anyjuk. Vasárnaponként a testvérek egy közeli tábor német hadifoglyait is vendégül látták. Az eredeti csoporthoz folyamatosan újabb fiatal férfiak csatlakoztak, majd 1949 Húsvétján az első hét testvér örökfogadalmat tett a cölöbátusra, a közös életre, valamint a teljes egyszerűsége.

„Közösségi hivatásunk arra kötelezett minket, hogy csak a munkánkból éljünk, és ne fogadjunk el örökségeket, vagy ajándékokat, egyáltalán semmit... Az egyszerű szív a jelen pillanatot próbálja megélni, és arra törekszik, hogy minden napot Isten jelenlétében töltsön el. 1952–1953 telén egy hosszú visszavonulás során a közösség alapítója megírta a Taizéi regulát, amiben testvérei számára megfogalmazta a leglényegesebb dolgokat, amik lehetővé teszik a közösségi életet.”

Az ötvenes években még csak tíz egyenéhányan voltak a közösségben, és amikor Roger testvérek tudomására jutott, hogy nem messze tőlük a városban vannak olyan emberek, akik nélkülöznek, vagy nincs otthonuk, szó nélkül befogadta őket. Így került hozzájuk egy vietnámi özvegy, egy ruandai és egy szarajevói

**Ahol a szív
jósága áll a
középpontban**

Roger Schiütz
fiatal korában

menekült család. A testvérek helyreállították a falu öreg házeit, hogy oda költöztesék a menekült családokat. Roger testvér a kezdetektől naponta háromszor imádkozott. Ez a lelkiiség megmaradt akkor is, amikor már közösség vette körül.

„Az imában szükségünk van arra, hogy a Szentlélek elé vigyük mindazt, ami nem hagy nyugtot és győtri szívünket. A nyugtalanság gyakran beköltözik az emberi szívbe, aggódunk magunkért, a többi emberért, és azokért, akik szenvednek. Ilyenkor lehetőség nyílik arra, hogy mindent átadjunk Istennek, a vele való egységben, amely közelebb visz a láthatatlanhoz.”

1958-ban Roger testvér találkozott Rómában XXIII. János pápával, aki meghívta őt a II. Vatikáni zsinatra. „Közösségünkre gyakorolt hatása soha nem múlik el. Lehetővé tette számunkra, hogy kilépjünk abból az elszigeteltségből, amiben éltünk. Tavaszt hozott közösségünkbe. Ez új kezdet volt a számunkra.”

A hatvanas évektől egyre többen látogattak el a kis burgundiái faluba, ahol Roger testvér és szerzetesársai nagy szeretettel fogadták a fiatalokat. Eleinte a távolabb lévő kápolnánál kaptak szállást az érkezők, és a falu kis templomában jöttek össze imára. A piciny templom hamar kicsinek bizonyult, ezért döntött a közösség priorja arról, hogy nagy templomot építenek,

melyet a Kiengesztelődés templomának neveztek el. Ezt néhány év múlva még sátrakkal is ki kellett bővíteni.

„Roger testvér nem törődött bele Európa két része szakadásába. Közel harminc évig, 1961-től, a berlini fal megépítésétől annak 1989-es leomlásáig a testvérek és a Taizéből küldött fiatalok felkeresték a kelet-európai

fiatalokat, akik országaitaik közé voltak zárva. Látogatásaik a legnagyobb titokban zajlottak, nehogy bajba sodorják azokat, akikkel találkoznak.”

Közös imákat szerveztek a fiataloknak, akik ezzel töltötték meg a templomokat. E találkozások helyszínei: 1973. Lengyelország, 1978. Szojjetunió, 1980. Drezda, 1981. Prága, 1983. Budapest, 1987. Ljubljana. De jártak Jugoszláviában, és Romániában is. A priort fogadta V. Pál és II. János Pál pápa is.

1974 és 1995 között Roger testvér majdnem minden évben elment egy távoli földrészre, hogy kifejezze szolidaritását az ott élőkkel: a chilei puccs áldozataival, Indiában a legszegényebbekkel, Kínában, Kenyában, Etiópiában, Haitin, Mauritániában, a Fülöp-szigeteken, Dél-Afrikában, hogy vezesse a fiatalok találkozóit, valamint a libanoni háború áldozatait mellett legyen.

Találkozása Teréz anyával 1976-ban kezdődött. Hosszabb időre, több testvérral leköltöztek Kalkuttába, hogy ott osztozzanak a legszegényebbek életében.

„Kalkuttában a testvérek reggelként egy nagyon szegény helyre jártak dolgozni. En egy olyan háza mehettem, ahol főleg gyógyíthatatlan csecsemőket ápolnak. Minden nap a kezembe tarthattam egy óthónapos kislányt. Teréz anya azt mondta nekem: Ha magával vinné Európába, talán nem halna meg. Elvittem őt Taizébe. Az első hónapban a kisbaba csak a karamban tudott elaludni. Aztán visszatért az ereje, meggyógyult. Életben maradt. Nővérem, aki Taizében gondozta az árva gyermekeket, örökre fogadta ezt a kislányt, aki azóta felcseperedett.”

Roger testvér egész élete a kiengesztelődés jegyében telt. Mindenhol, mindenkivel a békét kereste. A Bizalom Zarándokútja 1978-ban indult el, ettől kezdve minden évben karácsony és újév között valamelyik európai nagyváros adott otthont a találkozásnak. Ezekben a közösség alapítója is mindig részt vett. Ilyen találkozókat más földrészekben is rendeznek, ahol mindig nagyszámú fiatal vesz részt a közös imákon és beszélgetéseken.

Taizé alapítója minden évben levelet írt a fiataloknak. Ezek nem csak íróasztala mellett születtek, hanem távoli földrészekre tett utazásai alkalmával is megfogalmazott gondolatokat, melyet megosztott a világ fiataljaival Taizéi levél címmel. Ezek az írások, emlékdések adják rendszeresen az összejövetelek nyitó gondolatát. Utolsó levele, amely Befejezetlen levélként maradt ránk, halála előtt néhány órával íródott, de már nem tudta befejezni...

Roger testvér számos más felekezeti vallási vezetővel találkozott élete folyamán, melyeknek minden esetben a kiengesztelődés és az ökumenizmus volt a mozgatórugója. Mindig arra biztatta a fiatalokat, hogy hazatérve saját otthonukban, közösségükben tegyék meg mindent a kiengesztelődésért.

1974-ben Londonban Templeton-díjat adtak neki a vallási élet előmozdításáért, 1988-ban a békére nevelésért UNESCO-díjat, 1989-ben a németországi Aachenben Károly-díjat kapott.

2004-ben vezette utójára az európai fiatalok ifjúsági találkozóit Lisszabonban. 2005. április 8-án ott volt szent II. János Pál pápa temetésén Rómában.

Roger testvér 2005. augusztus 16-án hunyt el, életének 90-ik évében. *„A Kiengesztelődés templomban, az imaóra alatt ontották ki vérét. Ez kizárhatatlan módon megpecsételte jelenlétét, munkálkodását Krisztus és az egyház szívében. Mi lehet szebb annál, hogy Krisztusivá váljunk? A Roger testvér életét követelő örült tetten kívül és fájdalomtól, amelyet ez okozott, létezik a remény, hogy minden mag, amelyet életében elvetett, maradvány gyümölcsöt terem.”*

Forrás: www.taize.fr, Válaszd a szeretetet! (Új Ember Kiadó)

Rózsásné Kubányi Andrea

Szent-e a Szentkorona

Az utóbbi időben a Szentkoronával kapcsolatban sok erősen félreértéshető vélemény látott napvilágot. Sajnálatos, hogy ezek legtöbbször egyháziaktól ered. Már régebben írt könyv tagadja meg a „szent” jelzőt, mivel „tárgy nem lehet jogalany”. E szerint a Szentkorona legfeljebb az ország szimbóluma. Más vélemény – egyébként egyetemi professzor – szerint szentkorona-tan soha nem létezett, nem régi találmány. Folytathatnám az észrevételeket, amelyek között elvéve igaz, vagy félig igaz is akad.

A fentiekkel ellentétben viszont egyre több égi üzenet (magán kinyilatkoztatás) kéri, hogy a Szűzanya koronáját – Szent István felajánlása óta, immár ezer éve az – ismételten ajánljuk fel, megújítva ezzel Szent István, s az Őt követők tettét. Meg kell tehát vizsgálnunk mi az igazság. A magyar hagyomány „angyal hozta” koronáról beszél. A Varsói Krónika szerint II. Szilveszter pápa almában kapott intést, helyesebben utasítást Szent Gábriel arkangyaltól a korona visszaküldésére, azaz az eredeti szándék megváltoztatására. (A lengyel fejedelemnek szánták.)

Régóta foglalkoznak kutatók azzal a kérdéssel „Miért szent a Szentkorona?” Több választ kaphatunk rá. A Szent Korona szentelvény, nemcsak a koronázás szertartása, hanem maga a korona is az. Érdekes, hogy az, aki az előzőt elfogadja, s ennek következtében a címet, vagy jelzőt – szent – használhatónak véli, magát a tárgyat nem tartja annak. Érdemes lenne az egyik talán legnagyobb magyar dogmatikus – Schütz Antal – két kötetes munkájában utána néznie. A szentelvények a szentségekhez hasonlóan (a középkorban kis szentségeknek nevezték őket) kegyelmet közvetítenek, bár nem azonos módon. A szentségek szentségi kegyelme bizonyos értelemben eltér a szentelvények segítő kegyelmétől, s maga a hatás is másként valósul meg. Ugyanakkor az égi segítség mindkét esetben létre jön. A kérdés már azért is bonyolult, mert a Keleti Egyházban maga a koronázás szentség. A bizánci császár tehát az ő felfogásukban a koronázáskor szentségben, és a vele járó állapotbeli kegyelemben részesül. Mellesleg István koronázásakor ugyanez történik az ő véleményük szerint, ami könnyen érthető, hisz a szakadás a nyugati és keleti egyház között

csak 1054-ben következett be, s ez jóval később volt, mint 1000 karácsonya. Talán ezért történhetett meg pár éve István szentté avatása is az Ortodox Egyházban.

Visszatérve azonban a Koronához, mindezek igazolják, hogy a hívő katolikusok, sőt még a karizmatikusok is nyugodtan használhatják a Szentkorona kifejezést. Az ereklyék tiszteletét senki sem vonhatja kétségbe. A Szentkorona pedig egyértelműen ereklye. Nemcsak szent István kötődik hozzá, hanem László, boldog Károly, valamint Salamon és I. Géza, hogy a szentként tiszteltek említsem. Az ereklye tehát bátran nevezhető szentnek.

A Szentkorona azonban keresztény koronaként a Mennyei Atya és a Fiú – Világ Királya (Pantokrátor) – mellett apostolok, szentek és angyalok képét hordozza. Ezek lényegüket tekintve ikonok, s így maga a Korona méltán nevezhető ikonoztatásnak. Ugyanaz a szerző, aki a szent jelzőt meg akarja tagadni a koronától, elismeri az ikonok tiszteletre méltóságát, így az ikonoztatást is. Tehát önellentmondásba keveredik.

Látszólag a legnehezebb kérdés a Szent Korona-tan, mert maga a Korona a felségjogok birtokosa. Tehát „nem az uralkodó, az államfő, vagy parlament, vagy bármilyen kormányzó testület, hanem maga a korona”. Ezt tartja képtelenségnek, mert „tárgy nem lehet jogalany”. Csak természetes, vagy jogi személy, tehát ember vagy testület lehet jogok birtokosa. Mindezek igaznak látszanak, ám a lényeg marad ki belőlük. Szent István Intelmeit zárja a következő mondat: „Mindez, amit fentebb érintettünk, alkotja a királyi koronát, nélkülük sem itt nem tud senki uralkodni, sem az örök uradalomba bejutni.” Teljesen világos megfogalmazás. Amikor a Szentkoronatanról beszélünk, a korona fogalmát ebben az értelemben használjuk, s tetszik, nem tetszik jogi személy, mert Benne tesül meg az ország, a nemzet. Megjegyzendő még, hogy az Intelmek nem csupán vallási irat, hanem: „István Király Intelmei – A mi urunk Jézus Krisztus nevében. – Kezdődik Szent István király törvénye”, jogi alapokmány.

A Szentkorona-tan lényege, hogy

minden jog, minden hatalom, minden tulajdon gyökere stb. nem a királyé, vagy a nemzeté, hanem a Szentkoronáé. A Szentkorona feje a király (lehet kormányzó, fejedelem, de köztársasági elnök nem!), tagjai az országlalók (1848-tól, előtte a nemeseik, szabad királyi városok, autonóm nemzetek), s együttesen alkotják a Szentkorona teljes testét – caput sacrae coronae, membra sacrae coronae, totum corpus sacrae regni coronae. Nem tudom megérteni, hogy egy jól képzett pap, aki kánonjogot mindenképp tanult, hogy értheti így félre az egész jogi konstrukciót?

A fenti szerkezetben az a csodálatos, hogy kizárja mindkét szélsőséget. Az abszolút királyság Magyarországon elképzelhetetlen és soha nem lehet törvényes, jogszerű. Ezt a történelem folyamán sok, sok szabadságharcunk tanúsítja, s az aranybulla ellenállási záradéka törvényesíti. Ezért nálunk nem forradalmak voltak, legalábbis nem a szokott értelemben, hanem szabadságharcok. Ugyanakkor egyértelműen kizárja a népfőlély elvét is. A nemzetet a fő és a tagok együttesen alkotják, így a nép sem ragadhatja magához a Szentkorona teljes testének jogait, illetve tulajdonát. Erre az utóbbira kevesen figyelnek. Divatos dolog a francia forradalom óta egyetemesen elfogadott hamis demokrácia fogalmának megfelelő népfőlély elvét vallani. Bár-mennyire nem tetsző ma kimondani: Magyarországon ez nem lehet törvényes! Kizárja a főt! A nemzetet pedig a fő és a tagok együttesen alkotják.

A Szentkorona-tan itt leírt alakja rendkívül hasonlít a Szent Pál által meg-

fogalmazott Krisztus titokzatos teste misztériumhoz. Lássuk csak: Krisztus a fő, mi vagyunk a tagok, s együtt alkotjuk Krisztus titokzatos testét. Másként a Szentkorona feje és mi a tagjai alkotjuk a Szentkorona teljes testét. Fel lehet természetesen vetni, hogy jelenleg koronázott király hiányában (kormányzó sincs) nincs fő. Ugyanakkor a felajánlás és Szűz Mária megkoronázása óta van örökös Királynőnk, igaz a mennyben, de a földi királyságot nem lehet Tőle elvitatni. Magáról a korona felajánlásáról még később szó lesz.

A Szentkorona, mint szentelmény, döntő szerepet játszott a koronázásban. Nélküle az nem lehetett érvényes. Károly Róbert koronázásakor hiába akarta a Szentszék képviselőiben Gentilis bíboros helyettesíteni más koronával a nemzet nem fogadta el. Nem fogadta el még akkor sem, amikor másodsorra Szent István fejéről levették halotti koronáját, s azzal akarták koronázni. Így harmadszorra a Szentkoronával történt koronázás tette Károly Róbertet magyar királlyá. Hasonló eset történt I. Ulászló koronázásakor. Akkor a Szentkorona el lévén zálogosítva, nem állott rendelkezésre. Az országgyűlés – törvénytelenül – megfosztotta hatalmától a Szentkoronát, s ezt a hatalmat átruházta egy másik koronára, s azzal koronázták. Ez természetesen érvénytelen volt. A király nemsokára meghalt, a várni csatában elesett, s azt az ország a Szentkorona elleni bűnnek tulajdonította. Mellesleg ez lett volna a népfel-ség gyakorlásának első esete.

Szent István élete végén hivatalosan az ország vezetőinek jelenlétében és egyetértésükkel Szűz Máriának, a Magyarok Nagyaszonjának ajánlotta fel a Koronát. Ettől a perctől, ha nem is lett volna már előbb szent, s z e n t t é vált, mint a

Boldogságos Szűz tulajdona. Mellesleg ez a felajánlás az Intelmek fényében azt is világosan kifejezi, hogy a Szentkorona nem szimbólum, hanem benne testesül meg a magyar államiság és nemzet. Országá, helyesebben országai vannak – legtovább Horvátország volt Magyarország társországa.

A szentistváni felajánlást többször megismételték. Így kifejezetten beszélhettünk Könyves Kálmán felajánlásáról, Károly Róbertéről, II. Lipótéről, a millenniumkor tetről, s végül mindezeket megismételve az ország vezetőivel és több mint egy millió hívővel II. János Pál által megismételve. Tudjuk továbbá, hogy Szent László, Nagy Lajos, Hunyadi János (kormányzóként) szintén megtették bár ezeket a hivatalos felsorolásba nem vették be. Sok főpapunk egyházmegyéjében ugyancsak fölajánlotta, valamint minden év augusztus 14-én (az évforduló pontos időpontja, hisz Szent István Székesfehérvárt Nagyboldogasszony ünnepének előestéjén tette) az esti 6 óras szentmise után ünnepélyesen megújítja székesegyházában a székesfehérvári püspök.

Mondhatná bárki, hogy ez egy fölajánlás, de mit szól hozzá a másik fél? Túl azon, hogy az esti fölajánlást követően István még az éjtel halott, s ez tettének elfogadására utal, vannak más visszajelzések is. Gobbi atya a Máriás Papi Mozgalom vezetője belső hangokból kapott üzeneteket a Szűzanyától. 1981. augusztus 21-én Magyarországról így beszél: „...egy nép, amelyet első királyuk, a mai nap szentje, István majdnem ezer éve már, hogy nekem felajánlva tulajdonomba adott. Ezért hazáját századok óta már Regnum Marianumnak, az én országomnak nevezik.” „Am Isten annál inkább kitüntette e népet azzal, hogy különleges tulajdonomba adta.” 1940-ben a Szűzanya mondja: „Szent István az országot a mennyei Atyától kapta, örökségül Nekem adta. Én ezt az örökséget elfogadtam. Más országok is fölajánlották magukat Nekem, de örökségem csak ez az egy ország.” Még sok hasonló idézhetnék, de a fenn állítottakra már ez is elegendő bizonyíték.

Mindszenti hercegprímás és bíboros a felajánlásból következő viszonyt szerződésnek fogta fel, annak jogi érvényt tulajdonított. Védelmében fellépett, Szent István ugyan felajánlotta koronáját Szűz Máriának, s ezzel Ő tette meg az or-

szága örökös Királynőjének, de a tényleges koronázás akkor elmaradt. Ez történt meg 2000. augusztus 15-én a Koronázó templomban. A rekonstruált koronát a Szentanya, II. János Pál kifejezetten erre a célra ismételtlen megáldotta. Ekkor mondotta: „Amit ez a Korona tanít, az világoztat meg benneteket”. Egyértelmű, hogy Ő világosan látta mind a Korona jelentését, mind pedig szerepét. Magát a koronázási szertartást személyes képviselője a Németországba akkreditált nuncius végezte, a magyarországival együtt. Így az aktust személyes képviselői végezték a magyar állam és a magyar nép hazai és külföldi képviselőinek jelenlétében.

A legújabb időkben sokszor beszél mind a Szűzanya, mind Jézus, illetve az Atya a Szentkoronáról. Csak néhányat idézzünk közülük: „...a Szent Korona vigaszt jelent számomra... Ez a korona jelképezi földi királyságomat, és a világ minden nemzetének ezt el kell ismernie.” „Az angyalok sugallatára az emberek megalkották a Te akaratod szerint ezt a koronát, hogy aztán Szent István közreműködésével Nekem ajándékozhass. A koronával együtt egy népet is nekem adtál. Győzelmemet a Szent Koronával a fejemem aratom az idők végén. Látni fogja minden ember, hogy ez a korona az énnyem, és azt, hogy csak én vagyok méltó a viselésére...”

Azt hiszem az elmondottak világosan tanúsítanak arról, hogy a Korona nyugodtan mondható, sőt mondandó szentnek. Mindenféle, akár egyháziaktól jövő aggály merőben felesleges, értelmetlen. Nincs szó numinációról, bálványról, hanem akár vallási tiszteletről is méltó, más szóval szent (sacra). Működése nem mágius, hanem kegyelem közvetítő. Eredménye a segítő kegyelem. Nagyaszonnyunkhoz, édesanyánkhoz tartozik, aki Királynőnk mind az égben, mind itt a földön. Ő segített át a legnehezebb időközön. Nélküle már nem lenne Magyarország. Nemzetünk tudatában szétválaszthatatlanul összekapcsolódott Szentkoronánkkal. Most különösen Hozzá kell fordulnunk, hogy a jövőben visszavetve küldetésünkhöz teljesíthessük azt, amit vár tőlünk Isten. Szent István ezen az úton indított el, menjünk rajta tovább.

Lv. dr. Bakos Batu

Egyébként jól vagyok?

Nem titkoljuk, hogy reformátusok vagyunk és hiszünk Istenben

A drog nem olyan, mint a bárányhimlő, amit egy bizonyos vírus okoz, hanem tünet arra, hogy nem megy az élet, a fiatal elakadt valahol. A problémás – iskolakerülő, dohányos, italozó, drogozó vagy éppen rosszul tanuló – fiatalokért nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek is sokat tehetnek, ha megtanítják nekik, hogyan támogathatják társaikat. A református drogmisszió öt különböző modul dolgozott ki, amelyben a legmodernebb tudományos kutatások eredményeit felhasználva adják át a módszertant az érdeklődőknek: pedagógusoknak, szülőknek, diákoknak.

Nem bárányhimlő

A drog nem olyan, mint a bárányhimlő, amit egy bizonyos vírus okoz, hanem tünet arra, hogy nem megy az élet, a fiatal elakadt valahol – mondja a Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió vezetője, Victorné Erdős Eszter református lelkész a nyolcvanas évektől foglalkozik drogos fiatalokkal. Az általa vezetett ráckeresztúri drogterápiás otthonban több százan gyógyultak ki függőségükből és kezdtek új életet. A szakember azt meséli, gyakran előfordul, hogy a fiatal kijelenti: „Nincs nekem az életimmel semmi bajom, csak túl sokat drogozom, egyébként jól vagyok”.

– A drog azonban azt jelenti, hogy a fiatalnak nincs megküzdési stratégiája azokra a hiányokra és traumákra, amikkel szembesül. A drogozás egyik indikátora lehet a terhelt családi környezet, valamint az iskolához fűződő rossz kapcsolat. Ha egy gyerek rosszul tanul vagy deviáns magatartást tanúsít, akkor szinte biztos, hogy súlyos traumák állnak a háttérben.

Komplex segítség

A drogmisszió komplex képzést ajánl, amely segíthet, hogy a gyerekek kiegyensúlyozottabbak, boldogabbak lehessenek.

– Több mint húsz éve foglalkozunk drogprevencióval, bár nem ez volt a fő profilunk. Folyamatosan hívtak minket ifjúsági csoportokhoz, táborokba, iskolákba, különböző közösségekbe. Amny felkérésünk volt, hogy többször is nemet kellett mondanunk. Évek óta érett bennünk, hogy akkor válna teljessé a munkánk, ha megnyitnánk a drogmisszió prevenció ágát olyan szakemberekkel, akik profik, teljes szívvel és keresztyén elkötelezettség végzik a munkájukat.

A rablás és a biztonsági óv

A drogmisszió legkeresettebb alkalmi azok, amelyekben a ráckeresztúri drogterápiás otthonban gyógyult fiatalok mesélnek

arról, hogyan változott meg az életük, miután megszabadultak a kábítószerrel, riadással gyógyulásukat Istennek tulajdonítják. Erdős Eszter szerint azonban a népszerűsége ellenére sem az úgynevezett bizonyágtétel a leghatékonyabb módszer, ugyanis – mint mondja – a serdülőkből el egyfajta „cowboy romantika”, és hajlamosak azonosulni a negatív hőssel.

– Amikor egy jó kiállású, vagány, helyes, tetovált fiatal srác arról mesél nekik, hogy ő korábban bűnözésből élt, prostituáltakat futtatott, lopott, rabolt, drogozott, de most már jó fiú, betartja a törvényeket, beköti a biztonsági övet, adót fizet, családot alapított, templomba jár, akkor a kiskamasz követendő példának tarthatja a rosszat és a jót is. Úgy érezheti, hogy először kipróbálja ő is a rosszat, aztán később majd megváltozik, és előadásokat tart arról, hogyan kell jól viselkedni. Azonban ezek a kisserzők nem ismerik az érem másik oldalát, amiről a volt drogosok nem mesélnek nekik. Például azt, hogy a börtönben megerőszakolták, összeverték őket, esetleg férfi prostituáltak voltak, számos megaláztatást, szegényt, kudarcot, szörnyűséget éltek át. Önmagában tehát a bizonyágtétel akár ingoványos terület is lehet.

Nem másoktól halljuk

A drogprevenció összetett kérdés, ezért a szakemberek a nemzetközi kutatások által alátámasztott, hatékony módszereket alkalmaznak.

Tükör csoport

– Kompetenciafejlesztéssel, készségfejlesztéssel, dramatikus módszerekkel dolgozunk, hogy egészségesen fejlődjenek a gyerekek, és ne is akarjanak tudatmódosító szerekhez nyúlni. Különböző modulokat kínálunk az iskoláknak, csoportoknak, fiatalokkal foglalkozó szervezeteknek, és mindenki azt a képzési formát választhatja ki, amit optimálisnak gondol.

A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások nagymértékben különböznek a megszokott iskolai órától.

– Ezek interaktív foglalkozások, ahol a diákok érzelmeivel dolgozunk. A bejelentkező körben mini gyakorlatokat végzünk, hogy a gyerekek lelke megnyíljon arra, amiről beszélgetünk. Soha nem frontális előadásokra kell gondolni, ahol okos dolgokkal tömjük a fejüket a táblánál állva. Az attitűdváltozás ugyanis soha nem attól következik be, hogy valamit hallunk másoktól, hanem attól, hogy mi megfogalmazzuk a magunk számára. Ezért olyan módszertant dolgoztunk ki, hogy a gyerekek maguk mondják ki a különböző dolgokat és ezt megbeszéljük egymással profi moderátor vezetésével. Fontos, hogy a feldolgozás ellenőrzött körülmények között történjen, és nem a téren, az utcán, bizonytalanságok közepette.

Gyerek a gyerekért

A második modul (talán) az összes közül a leghatékonyabb képzés, amelyben gyerekek segítenek gyerekeknek. A kortársképzés azért fontos, mert a kamaszoknál a hasonló korú fiatalok értékrendje sokkal preferáltabb, mint a szülőké – állítja Erdős Eszter.

– A közvélekedéssel ellentétben nem az

Szülinapi Tükör

Outdoor - Dobogókó 2014. január

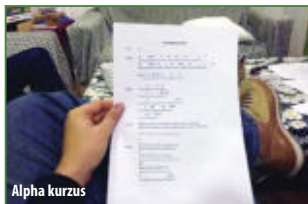
a hatásos, amikor egy sztár addiktológus fantasztikus showmúsorral kápráztatja el a gyerekeket egy iskolai órán. Sokkal inkább hat az, amikor a gyerek egy kortárs – akár hebegve-habogva – beszél a többieknek. A kortársképzésnek ezernyi technikája ismert, és egészen kiskortól lehet már alkalmazni. A gyerekeket könnyű motiválni arra, hogy rászoruló társaik mentorai legyenek. A patronáló rendszer azt is lehet kialakítani, hogy a pedagógus vagy mentálhigiénés szakember az önkéntes jelentkezőkből kiválaszt alkalmas – vagyani, hiteles, szerethető – gyerekeket, akik az egy osztállyal lejjebb lévőeknek segítenek. Mindenki olyan valakinek segít, akit hozzárendel a felnőtt. A párok együtt járhatnak, „lőgnak”, tanulnak, a felnőtt pedig időnként szupervíziót tart, ahol megbeszéli és megosztja egymással a tapasztalatokat. Figyelemreméltó külföldi példákat ismerünk. Ezek a szelíd módszerek nagyon hatékonyak, a segített gyerekek szárnyakat kapnak attól, hogy van egy barátjuk, aki értük van. A sérült gyerekek teljesítménye még akkor is javul, ha soha nem tanulnak, csak együtt pingpongoznak vagy fociznak a mentorral. Ráadásul a drogozás egyik indikátora a rossz kapcsolat az iskolához, a gyerek azonban a kis mentorán keresztül érezni fogja az iskola szeretetét is. A szakembereink tudnak segíteni a mentor gyerekek kiképzésében, sőt ha szükséges, moderáljuk is a folyamatokat.

Pedagógusoknak és szülőknek

Az akkreditált pedagógusképzésűn hatvan órást, de az iskolák igénye szerint vállalnunk akár néhány órányit is – folytatja a mentálhigiénés szakember.

Nyar végi lapátolás

Alpha kurzus

– A rövidített képzés alatt elmondjuk, hogyan lehet különböző drogprevenációs módszereket bevinni az iskolai órákra is. Amit tanítunk, az nemcsak szemlélet, hanem konkrét módszerek, technikák, amelyekkel jobban tudnak majd a tanárok konfliktust kezelni. Nemcsak a pedagógusoknak, a szülőknek is tartunk képzéseket, úgynevezett szülőösulit. Ez sem előadás, hanem közös esetmegbeszélés, gondolkodás. Hat-nyolc szülő vesz rajta részt, ahol mindenki elmondhatja a problémáját, például arról, hogy a gyerek mindig azt mondja, nincs lecke, aztán hozza az egyeseket. A szakember vezetésével közösen török a fejüket, hogy mit lehet tenni. Számos családnál alig van motiváció ilyesmire, de ha elkezdődnek a bajok, nagyon fontos odafigyelni, változtatni, ha nem akarják, hogy a gyerekük végül a börtönben, a drogelvönön vagy legrosszabb esetben a temetőben végezze. A változtatás lemondásokkal jár, de gondoljunk csak bele, hogy akkor is megváltozik egy család élete, ha mondjuk súlyos beteg lesz az egyik gyerek. Ilyenkor minden a szörnyű problémára koncentráldódik, és összefog a család. Ez a követendő példa azokban az esetekben is, amikor gondok jelentkeznek a gyereknél. Azt a lehetőséget is felkínáljuk, hogy szakembereink bejárnak a fogadóórákra, így nemcsak az osztályfőnökhöz, vagy a szaktanárhoz mehetnek be a szülők, hanem egy olyan lelkiigazgatóhoz szóba, ahol bátran el lehet mondani, hogy a gyerek lop, csavarog vagy hazudozik.

A nemi betegségétől a boldog családig

A családi életre nevelés modul ugyan tannanyag kellene hogy legyen az iskolában, de nem az, holott ez a kulcsa annak, hogy boldog gyerekünk legyen – véli Erdős Eszter. – Érdekes, élvezetes formában próbáljuk átadni a gyerekeknek, hogy élhetnének boldog családi életet. Egy átlag iskolában a szexualitás felvilágosítás annyiból áll: „használd óvszert, hogy ne légy terhes és nemi beteg.” De azt senki nem tanítja meg, hogyan tudja a fiatal boldogan megélni a szexualitást úgy, hogy a párja is boldog legyen, az életük pedig kiteljesedjen a szex-

Kenutábor 2013

tól. A szex ugyan jó hívószó napjainkban, de valójában a legtöbb embernek ez teszi tönkre az életét, itt vannak a legnagyobb sebek, fájdalmak, miért is? Miért nem tanítjuk meg a fiataloknak, hogy a szex a boldogság forrása és nem a fájdalom kútja? Miért nem tanítjuk meg nekik, hogyan működnek a családok? Hány gyereket vállaljanak? Mikor muszáj elválni, vagy miért érdemes és kell együtt maradni? Az ember személyes boldogsága a családtól függ, de még a testi élete is, hiszen azok, akik házasságban élnek, sokkal hosszabb életűek, mint egyedül élő társaik. Akkor leszünk boldogok, ha családot teremtünk magunk körül, és megtanulunk családban élni. A jó család azonban nincs magától, mert magától csak a gyom terem. A harmonikus családot meg kell teremteni, és meg kell tanulni, hogy a saját boldogságunkért csak mi magunk vagyunk a felelősek, senki más.

– Drogprenációs szakembereinket úgy válogattuk meg, hogy mindannyian tudjanak lelkesedni és másokat lelkesíteni. Etikuskak, hitelesek, szeretik az embereket és a munkájukat. Nem titkoljuk, hogy reformátusok vagyunk és hiszünk Istenben. Azt is tudjuk, hogy a vallás fontos védőfaktor a drogozás ellen, hiszen a kutatások szerint a hívó fiatalok sokkal kevesebbszer nyúlnak a kábítószerhez, mint az ateisták. A mai gyerekek komoly problémája az úgynevezett amotivációs szindróma, vagyis, hogy nem lelkesednek, nem inspirálják őket semmi. A minden mindegy állapot a drogozást kiváltó lelki szindrómák közé tartozik, ezért is fontos, hogy olyan szakemberek tartják a képzéseinket, akik releváns pszichológiai ismeretekkel bírnak, a magas színvonalú szakmai tudás mellett pedig lelkesek és lelkesíteni is tudnak.

Fekete Zsuzsa

A református egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Missziója várja egyházi és világi iskolák, csoportok, gyülekezetek, ifjúsági klubok, szülői egyesületek, pedagógusok jelentkezését preventív programjaira.

A részletek: Drogprenációs munkaágunkban speciális felkészültséggel, professzionális, elhivatott, saját életükkel is jó példát mutató szakemberek nyújtanak segítséget a pedagógusoknak, diákoknak és szülőknek a drogprenáció, az egészségfejlesztés, a lelki egészség és az egészséges életmód területén. Szívesen vállaljuk drogprenációs foglalkozások megtartását iskolákban, csoportokban.

Bővebb tájékoztatás: Bartha Katalin Budapest (06-30-9502044 tisztas@tisztashely.hu), illetve Czere-Ámbrus Mária Dunaújváros (06-30-4909326 vagy 06-25-788962) ujvaros@drogprenolemak.hu

A magyar mesevilág a nemzeti tudatot erősíti

Beszélgetés Józsa Judit kerámiaszobrával, a Magyar Kultúra Lovagjával

Józsa Judit kerámiaszobrász és művészettörténészsel a galériájában, majd otthonában találkoztam.

Miért épp magyar mesehősinket – Jankót, a szegénylegényt, a mesebeli királylányt, vagy a hétféjú sárkányt stb. – formázta meg?

Állandó kiállításom olyan magyar mesehősöket ábrázol, akik visszavisznek bennünket, székegyeket, magyarokat az ősvallásunkhoz, hogy feleleveníthessük ősi világképzőnk, hisz részben elfelejtettük azt. Elsősorban a gyermekek lelkéhez szólnak ezek a mesék, de bizony már a felnőttek sem tudják elmondani, mit jelent a föld köldöke, vagy az életfa. Érdekes például, hogyan jelenik meg a táltos hit a magyar népmesékben. Holott nagyon jól tudjuk – *Diószegi Vilmos* és *Hoppál Mihály* kutatásait említve –, mennyire nyilvánvaló mindez a népmeséinkben. Éppen ezért olyan népmeséket választottam, amelyekben ezek a jelentős népmesei elemek ott vannak.

Egyik legfontosabb mesénk a *Fehérlófia*, de más úgynevezett Fehérló – típusú népmesékben is hangsúlyosan felismerhető a mese főhőse és a táltos személye közti azonosság.

Hogyan választott ki egy-egy mesehőst?

Gyermekkorom óta olvasok meséket. A *Nagyapó mesealfját* rongyosra olvastam valamikor. Nekem is meséltek a szüleim, nagyszüleim, úgyhogy nem volt kérdés, ezeknek a népmesehősöknek meg kell születniük. Tudatosult bennem, hogy az oly sokrétű népmesei világunkból, a leginkább elfelejtett, homályba vesztett ősvallási elemek érdekelnék, így választottam ki azokat a legfontosabb meseelemeket, hősöket, akik elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy ezzel a világgéppel szembesüljenek az emberek.

A legfontosabb feldolgozott motívum a *Föld közepe* vagy a *Föld köldöke*, ezt követi az *Életfa*, a *Világfa* vagy a *Világ oszlopa*, amelyet *Istenfának* is nevezünk. Aztán jöttek a mesehősök: a *Szegénylegény*, aki *Jankóként* jelenik meg a kiállításaimon. További meseszereplők: a *Szél anyja*, *Nap anyja*, *Hold anyja*, akik segítők szerepük miatt fontosak, ők nepezik be az Életfát. Nem feledkezhetünk meg a *Vasorrú Bábáról*, aki a legonosabb meseszereplő, hiszen ha jó van, gonosz is van. Természetesen a *Királylány* és a *Királyfi*, a két főhős nem maradhatnak ki a tárlatból, őket követi a háromfejű, és a hétféjú sárkány, valamint *Tündér Ilona*, aki nagyon fontos szereplő a népmeséinkben. *Tündér Ilona* alakjában összeolvad az életfa csúcán élő *anyaisten*, valamint a Nap, mint planéta-isteniség személye. Így lesz a hallhatatlanul tündökölő Világ szép *Nagyasszony*, a *Napba öltözött Tündér Ilona*, akiben a kereszténység beköszöntével a *Napba öltözött Boldogasszony*, a *Nagyboldogasszony* él tovább. Őt követi a *Hétszingszakállú törpe*, valamint az *Ördögöcske*, mert, mint mondtam, ha létezik jó, akkor rossz is van. Ahogy fenn, úgy lent, hiszen az életfa tükröződik az alvilágban is. S végül a *Fehérlófia* kompozíció zárja a sort. Ősi világképzőnk megértéséhez összesen 15 új népmese témát dolgoztam fel, de ez kiegészült még három korábban készült alkotással: a *Magyarország – Anyaország* kompozícióval, Erdély megszemélyesített alakjával, így jelezve a magyar népmese hazáját. Hiszen azokat a népmesehősöket látjuk viszont, akiknek a Nagy-Magyarország, s többnyire Erdély a hazája. Itt gyűjtötte *Benedek Elek* vagy éppen *Berze János* tiszta forrásból a népmeséket.

Megjelenik a *Csodaszarvas* az Életfa lábánál, hiszen a magyar életfa tövében csodaszarvas pihen a párjával. Általa megidézzük a magyar nép eredetét, míg a harmadik kispalstikában Emese álma látható, így az *Árpádház* eredetére figyelhetünk.

Különleges élményben részesült az, aki végighallgatta a művésznő tárlatvezetését! Mi emléjük ki az Erdély szobrot, mit láthat a laikus szemlélő a kompozíción?

A szülőföldem megszemélyesített alakja kel életre a kiállított alkotásban. Ez az allegorikus ábrázolás a *Műszak kertje* című kiállításra készült, ahol *Wass Albert* műsziájaként jelent meg. Ez az alkotás megidézi a tiszta forrásból gyűjtött erdélyi népmesék életerét.

A kompozíció Erdély és Partium térképen látható körvonala szerint kialakított talapzatra épült. A szobor súlypontját az egytől-egyig Erdélyből származó természetes ásványok biztosítják, amelyek között a nagyméretű hegykristály tömb a női alak szoknyáját képezi. Baloldalon kiegészül egy korondi sötétzöldes tónusú aragónittal. A jobb oldalon a zöld színű ásványok az örökzöld erdők idezik meg, míg alattuk a negatív barnás színű kalcit a szép dímbes-domboshegyes domborzati formákat és a lombhullató erdők jelenik meg.

Az előtér pirítjei és különleges ásványai a kincses Erdély gazdag altalajkincseire utalnak. A hegykristály csúcsa felett testet ölt Erdély alakja. A szép székegy arc-típusú női alak fejét szentkorona típusú táltosfej díszíti, amelynek központi motívuma a honfoglaláskori áttört palmetta, kétoldalt meghosszabbított levél-motívummal. Hosszú haja két copfba fonva omlik alá a mellére. Ruhájára domborítva látjuk Erdély címereiből az ismert hét várat, valamint mellkasán a turulmadár jelenik meg, úgy, hogy annak szárnyai az istennői alak szárnyává lényegülnek. Behajított karjaiban, kétoldalt, kis kezében a Napot és a Holdat tartja, homlokán pedig a csillagokat viseli.

Melyik szobrárt mutatná be még szívesen olvasóinknak?

A *Magyarország „Anyország”* kompozíció számomra nagyon kedves. A magyar népi indás növényi ornamentikával díszített hármás halmon ülő főalakat gyermekek veszik körül. Minden gyermek egy-egy, Trianonkor elszakított földrészt testesít meg. Magyarország, a szerető, büszke anya a Szent Koronával a fején, magyar viseletben ül és egy kisbabát tart a bal karjában. A pólya motívumai azonosítják a legkisebb gyermekeket, a csecsemőt: ő a csángó népet szimbolizálja, hiszen ma leginkább ők szorulnak az anyaország

támogatására. Az anya jobbkarjával öleli az Erdélyi megtestesítőt, aki székelő népviseletben áll, támogatja édesanyját. A tarisznyáján Erdély címere látható. Ő egy szép, befont hajú, ülő kislány kezét fogja, aki *Partiumot* képviseli. Kendőjére *Nagyvárad* címerét véstem. Ez és viselete azonosítja őt. A jobb oldalon lent, a kicsi terdeplő kislány *Délvidéket* jeleníti meg. A de-rékővére közepén hátul *Bács-Bodrog* vármegye bekarcolt címere látható. Az anyát baloldalon álló leányalak öleli át, Erdély kezét is fogva. *A Kárpátja*. A vállkendője közepén láthatjuk *Bereg* vármegye címerét. A lány a *Felvidéket* formázó *éreskújvári* népviseletben lévő, ülő fiú kezét fogja, akinek a levett kabátkájára vésvé fedezhetjük fel *Nyitra* vármegye címerét. Végül az utolsó lehuppando, kicsi kislány, *Sopron* tájéki népviseletben, a *nyugati* magyarságot képviseli. A pruszlikja háti részén látjuk *Vas* vármegye címerét.

A kompozíció fontos momentuma, hogy minden alak egymás kezét fogja, szorítja, az összetartozást hangsúlyozva. A két legkisebb gyermek, az anya lábai előtt, a magyar címet tartja. A gyermekek méreteikben úgy helyezkednek el, hogy körülölelik a központi alakot, lefelé haladva kisebbednek, miközben tekintetük felfelé, az anyjukra szegeződik. Mindez azért, hogy a perspektívát fókuszálják a gyönyörű Anyországára, szeretett hazánkra.

Számomra ez nagyon fontos alkotás. Valóban az lenne az ideális, ha az anyára így néznének fel a gyermekek, az anya pedig szeretettel ölelné magához a gyermekeit. A művész feladata: az érzések felerősítése és nem gyengítése.

Véleményem szerint a galéri látogatók egyik kedvence lesz a Királylány, akit úgy ábrázolt. Miért?

A Királylány a legkisebb kompozíció a kiállítási anyagban. Mint ahogy a népmesében ő a legkisebb, a legkedvesebb, legokosabb és a legszebb. Díszmagyar ruhában ül, de e szép ruha súlyossága nem érzékelhető, hisz ahogy lehuppan, szép tulipánformát redőz a szoknyája, köténykéjére pedig a reményesség és szeretet virágait véstem. A haját két tincsben befontam, mint ahogy a ideálisan idején viselték a lányok. Maga a királylány alakja fenséges, finom testtartásban ül, ked-

vesen mosolygva. Az biztos, várakozás-teljesen a mosolya, arra vár, hogy megérkezzen a Királyfi. Két szerepe van a népmesékben, ha a Királylány a főszereplő, akkor neki cselekednie kell, ő a legokosabb, neki kell túljárnia akár az ördög eszén is, de ha nem ő a főszereplő, hanem a királyfi, aki az ő kezéért küzd, akkor a királylány elérkezett lelki fejlődésének arra a fokára, ahol ő már tisztá lélek, azaz a lelki fejlődés csúcsán van! Kezében szívalakú, honfoglalás kori palmettát fog, amelynek középső mag része meghosszabbodik, így láng motívummá alakul. A kis királylány kezében őrzi a szeretet lángját.

Van-e összefüggés a magyar nagyasszonyok és a mesebeli királylány alakja között? Építhet-e egyik témából a másik?

Nyilvánvalóan. Tapasztalat teszi a mestert, ezt megtanultam édesapától. Az igazsághoz hozzá tartozik, hogy amikor a magyar nagyasszonyokat mintáztam – mintegy 46 magyar nagyasszonyt formáztam meg –, ahhoz, hogy autentikusan, hitelesen ábrázoljam a korhű viseletet, kutatnom kellett. Művésztörténészként ez nem esik nehezemre, komoly kutatási munka előzi meg az alkotást. A mesehősök után nem kellett kutakodnom, mert róluk már sokat olvastam, s elképzelem, hogyan néznek ki, az ősvallásunk megértéséhez viszont sokat kutattam. Amikor a Honfoglaló magyarokat mintáztam 1996-ban, utána kellett járnom, hogyan nézhetek ki az akkori emberek, viseletek, fegyverek. Az egykori ruhaviselet visszaközön példál a Királyfi alakjában, akit honfoglalás-kori ruhába öltöztettem, oldalán az íjjával, tegezőben nyilvesszővel, karddal és dárdával, hisz kész arra, hogy legyőzze a sárkányt.

Judit a híres korondi Józsa családból származik. Egyik kiállításán úgy mutatta be édesapját, mint egyetlen mesterét. Példaértékű apa-leány kapcsolatban élnek. Jól látom?

Korond a fazekasság központja. Aki ellátogat Erdélybe, megtapasztalhatja ezt. Édes szüleimnek, *Józsa János*nak és édesanyámnak, *Jullannának* köszönhető, Istennek hála, hogy ebbe a családba születtem és megtanulhattam ezt a mesterséget. Szoktam mondani, 80 százalék tehetség, vagy akár fordítva, 80 százalék szorgalom. Hiszen szorgalom nélkül, akármilyen tehetséges valaki, nem tudja megvalósítani az álmait. Kitarónak kell lenni, ez nagyon fontos. Nálunk, Székelyföldön ez erős meghatározó tényező. A család a legfontosabb, Korondon apáról fiúra száll a mesterség, így a kisebbik bátyám Jankó az, aki továbbviszi a fazekasmesterséget, nem is akárhogyan, hiszen embermagyságú padlóvázat is megtud korongozni. A nagyobbik bátyám faragást tanult, de egy baleset miatt az élet úgy hozta, hogy ma már nagyszerű operatőrként dolgozik.

Kislányként már korongozott?

Igen, 11 évesen készítettem az első kisplasztikámat, de megtanultam, azt is, hogyan kell kisebb tárgyakat korongozni. A nők feladata Korondon, hogy

díszítsék a tárgyakat: vések, festenek, írókáznak. Ezeket megtanultam, de a háromdimenziós térbeli ábrázolás nekem mindig jobban ment. Szerettem volna valami sajátosat, így alakult ki szinte játékszerűen a kerámia-szobrászat.

Most már itt beszélgetünk Budapesten. Hány éve él a fővárosban?

1994-ben települtem át, édesszüleimnek köszönhetően 1995-ben költöztem ebbe a lakásba, ahol most beszélgetünk.

Miért hagyta el szerettét szülőföldjét?

Határozott okok és célok miatt. Például hogy művészetem kiteljesítésével elérjem, hogy ne felejtsek el az emberek a népviseletüket, a kihaló félben lévő mesterségeket, népszokásokat. Ezért jöttem a fővárosba, úgy gondoltam, ha már az ember eljön a szülőföldjéről, akkor jöjjön az anyaország szívébe, Budapestre és innen csillagszerűen vigye el a kiállításokat, annak mondanivalóját mindenfelé egész Nagy-Magyarország területére, majd tovább a nagyvilágba. Döntésemet nem bántam meg. Az egyesyes útról, amit kijelölt a sors nem engedtem sohse eltéríteni magam. Bárhol mutattam és mutatom is be a műveimet csak jó hírért vittem és viszem Korondnak, Erdélynek és Magyarországnak.

Szerencsére sokfelé hívják. Járt már az Amerikai Egyesült Államokban, Hollandiában, Ausztráliában, Olaszországban, s természetesen itthon számos településen.

Minden évben találok egy új témát, amit szeretnék feldolgozni, mert hiszem, hogy egy művésznek fejlő-

nie kell. Nem szeretném ismételné önmagamot, így mindig új és új témát keresek, hogy fejlődhessek szellemileg, lelkiileg, fizikailag és technikailag is. Ezért az egyre újabb és nehezebben kivitelezhető, változatos témák, amelyek a lelkeimhez közel állnak. Sok esetben az ötletek, mint gyermekkori álmok jönnek elő. Sok helyre hívnak, de minden évben van egy új tematikus kiállításom – ez nagyon fontos –, ennek rendezem alá a többi gyűjteményes kiállításomat. Egybetartottam és nem adtam el a *honfoglaló magyarokat*, a *magyar nagyszonyokat*, a *magyarirodalom kiemelkedő személyiségeinek műsáit*, hogy minél több helyre elkerülhessenek a kis falvaktól a nagyvárosokig.

Tudomásom szerint egy-egy szobra megvásárolható...

Ahhoz, hogy minden évben egy új kiállítás szülessen, és a műterem-lakásomat fenn tudjam tartani, kedvenc alakjaimat – leginkább megrendelésre – újramintázom, sorszámozottan, eredet-kártyával. Vagyis teljesen egyedi alkotásokat készítek. Így nem aprózdom el, hisz az a cél, hogy minél több új egyedi mű születessen. Szponzorok után sajnos nem sok sikerrel rohangál az ember. Tehát mindent a magam erejéből kell megoldanom, még a könyvkiadásokat is. Istennek hála a *Magyar Kultúra Alapítvány* befogadja a tárlataimat. A budai Várban már sok kiállításom volt. Évről-évre egyre több kiállítás-látogató tisztel meg érdeklődésével, a *Terra Aqua világa* című tárlatra már közel tízezer ember jött el.

A különleges tengeri mitológiát bemutató kiállításon rengeteg kagylóval, tengeri csigákkal találkoztam. Honnan ez a vonzódása a tenger világhoz?

Egész kiskoromban kaptam egy gyöngyházfényű nagy csigát édesapámtól. A ragyogó felületétől elvarázsolódtam, s ettől kezdve tudatosan gyűjtöttem a tengeri korallok, csigák, kagylók meszes vázait. Ma már, mint láthatja többszáz darabos gyűjteményem van.

Különböző kőveket is látok az otthonában.

Az ásvány is gyermekkori hőbort, kicsi korom óta gyűjtöm azokat is. A Bika jegyében születtem, nem hiába dolgozom az agyaggal, sárral, és a földdel. A Bika szereti a szépét, a kényelmet, minden lelket, szemet és természetesen a testet gyönyörködtető szépséget, finomságot. Az ásványok és a tengeri kagy-

lók is elvárásznak. Mindig vágytam arra, hogy egyszer helikoptert vezessek, vagy hogy búvárkodjam. Eddig még egyik sem sikerült, hiszen magasság- és mélységiszonyom van. Viszont azokat a csodálatos színeket, felületeket mázakkal, különleges eljárásokkal meg lehet hasonítani, amelyeket a természet v a g y

éppen a jó Isten teremtett. Pontosan ezért készítettem a *TerrAqua Világa* kiállítására anyagomat, hogy végre szólhassak arról a tengeri mitológiáról, amelyet már nagyon régóta dédelgettem magamban.

Kit látok a fal mellett?

Ő TerrAqua királya, nagyon érdekes a viselete: páncél a gallérja, miközben magyar arctípusa van, egymásba font bajusszal. Így az alfa és az omega jeleként ő a kezdet és a vég ura, ugyanakkor nagyon érdekes a koronája, a kereszt szimbólumaival együtt. A koronájából kétoldalt kiemelkedik két Nautilus csiga, mely az egyik legkülönlegesebb tengeri csigafaj, önállóan úszó, szabad lélek. Ráadásul ezek nagyméretű, ritka darabok.

Hol talált rá ezekre a különleges példányokra?

Párban megtalálni őket nagyon nehéz. Hosszú időbe telt, de sikerült. Ezeket a Nautilus csigákat cserberéltem gyűjtőkkel. Tudniillik a tenger mozgásától a meszes vázak lecsiszolódnak és megsérülnek. Amikor nagy halászhajókkal húzzák ki a halakat, sokszor kihúznak Nautilus csigákat is. Vagy amikor a tengerfenéken halásznak, akkor találhatnak rá egy-egy ép csigapéldányra. Így azokat vagy visszadobják a tengerbe, vagy különféle kereskedésekbe kerülnek. Hála Istennek sok fajt levedenek mostanában, mert nagyon elszennyeződtek a tengerek, óceánok.

Mik a tervei, Judit?

Szeretném, ha a korábbi kiállítási anyagaim mellett a *Magyar Mesevilág* minél több helyre eljutna. Jövőre új témát dolgozok fel, de babonás vagyok és amíg nem készülnek, addig nem beszélek róla. Azért annyit elárulok, hogy aki szereti a magyar zenét, ezt a témát is szeretni fogja. Aki pedig az agyagot, a kerámiát és a mozgalmasságot szereti, szintén nem fog csalódni.

Művészi ars poeticája?

Szerencsés helyzetben vagyok, mert a magyar művészettörténetben, a magyar kerámia művészetben olyan elődökre tekinthetünk vissza, mint Zsolnay Vilmos, vagy Kovács Margit, de említhetnék másokat is. Ilyen elődöknek köszönhetően a magyar ember általában szereti a kerámiát. Nekünk sokkal erősebb a kötődésünk a földhöz, mint például a franciáknak

vagy a németeknek. Ilyen elődök után fel kell kötni a felkötőnivalót, s éppen ezért többnyire olyan témát keresek, mely köthető a magyarságunkhoz, az eredetünkhöz, hiszen erősíteni szeretném ezt a tudatot! Legyünk büszkéek arra, ha már a Jóisten így rendelte, hogy székelynek vagy éppen magyarnak születtünk, örüljünk neki és büszkén, emelt fővel viseljük! A másik fontos dolog: ha már vannak kiváló példaképeink a magyar történelemben, ismerjük meg és szeressük őket, vegyünk példát róluk!

Ha a tengerre gondolok, megérint ez az őselem. Nem véletlenül a tenger az élet bölcsője, mely évszázadokkal ezelőtt is motiválta a művészeket. Egy másik őselemből, a földből – agyagból mintáztott és a tengeri élőlények meszes vázaival vagy éppen ásványokkal komponált szobráimmal a művészettörténetek szerint az egyik legrégebbi művészeti ágának számító kerámiaművészetben sikerült a világon egyedülállóan új műfajt teremtenem, azt hiszem, hogy erre büszkének kell lenni.

A *Magyar Mesevilágban* olyan népmesei elemeket és mesehősöket mintáztam meg, amelyek a magyar nép ősi világképéről, ósválásáról lebbentik fel a feledés fátylát. A *magyar népi életképeimmel*, a *Honfoglaló magyarokkal*, a *Magyar Nagyasszonyokkal*, a *Műzák kertjével* a hagyományainkat, történelmünket, irodalmunkat hoztam közelebb a kortárs szemlélethez. Szeretném, ha műveim mondanóját örömről, bánatról, szépségről, szeretetről, emberségről, magyarságról megértenék és szívükbe zárnák! Frigyesy Ágnes

Minden szív fogékony a jóra és a szépre

Dr. Vörös Károlyné Juhos Magdolna református tanítónő élete

A 90 éves Dr. Vörös Károlyné Magdolna néni

ASoli Deo Gloria Református Diákszövetség tagja volt. Mindig pedagógus akart lenni. Az ország számos helyén élt és tanult, átélve a II. Világháborút és a forradalmat kilenc gyermeknek adott életet. Egyik kislányuk picit korábban meghalt. Magda néni több iskolában tanított, tanítványai rajongtak érte. 2015 áprilisában ünnepelte 90. születésnapját nyolc gyermeke, tizenöt unokája és egy dédunokája, valamint szeretett növendékei körében.

– Nyíregyházán születtem 1925-ben, Nyírbátorban laktunk. Nagyon szerettem a gyerekeket, mindig pedagógus akartam lenni. Falusi iskolába jártam, és az első osztályos tantó nénimet nagyon kedveltem. Anyám egy törekvő asszony volt, komolyan foglalkozott velünk, mellettünk ült, amikor tanultunk, ő varrta a ruháinkat. Finoman sütött, főzött, de a házi munkákat Anna néni, a cselédünk látta el. Védtett szép gyerekkorom volt. A polgári elvégzése után szüleim azt mondták: nem adunk olyan kenyeret a kezébe, amiből nem tudsz megélni. Akkoriban rengeteg állás nélküli tanítónőről tudtunk. Beirattak a kereskedelmi iskolába, mert azt olyan pályának tartották, ahol egy bankba kerülve jó fizetést kaphatok.

Apám pénzügyőr volt, ezért sokat költözködtünk, mert egyik városból a másikba helyezték. Egyenruhas testület tagjaként a laktanyában laktunk. Ő keveset volt otthon, de amikor hazajött, a térdére ültetett miniket a hűgömmel, és játszott velünk. Nagyon szerettük őt. Vándorlásaink során Nyírbátorból Tapolcára kerülünk, majd amikor visszaadták Erdélyt és Felvidéket, Munkácsra helyezték apámat. Ott fejeztem be a negyedik polgárit, és ott kezdtem a kereskedelmi iskolát. Ezután Pestre jöttünk, majd Nagyvárad következett. Az itteni diákevek csodálatosak voltak. A Soli Deo Gloria (S.D.G.) Református Diákszövetség tagja voltam. Ez 1921-ben alakult, és 1950-ig diákok ezreinek hirdették az evangéliumot. Pestről jártak le utazó titkárok foglalkozni a református gyerekek hitéletével. Kis polgárista korom óta tagja voltam, és már második polgáristaként nekem kellett vezetnem a bibliakört az osztályomban.

Nagyváradon végeztem a kereskedelmi iskolát. Tizenhatan tanultunk a magyar osztályban, és az igazgatónk jó pedagógusként törődött velünk. Érdeklődött a jövőm felől, és én elmondtam neki, hogy tanítónő szeretnék lenni. Jelesre érettségiztem. Az ő javaslatára különbözeti vizsgát tettem szeptemberben a pedagógiai tárgykból, és átmentem a Zrínyi Ilona Állami Líceumba. 1944 áprilisában az orosz közeledése miatt

Családi fotó 2012-ben. Kata, Éva, Magdi, Edit, Karsci, Mama, Zoli, Ákos, Zsuzsa

Együtt a család 1975-ben

Magdi néni férjével 1988-ban

A Hunyadi Véndiák Kórus köszöntötte az ünnepeltet kar-nagyok Sebastyénné Farkas Ilona, egykori kolleganője

előrehozott képesítő vizsgát tettünk, és megkaptam a tanítónői diplomámat – meséli a kezdeteket Magda néni.

Dr. Soós Géza, aki a S.D.G. vezéralakja volt, kinevezte őt állami tanítónőnek, és beosztotta szolgál-

lattételre a református diákszövetség utazó titkárának. Magyarország összes vasútvonalára szabadjegyet kapott. De a közeledő front miatt menekülniük kellett. Kitakarítva hagyták ott a lakásukat, de már vissza soha nem mehetek, mert az oroszok mindent elfoglaltak. Sok viszontagság után megérkez-

zett Budapestre a Vas utcai leányintérműtáshoz, amelynek vezetője lett. A hét minden napján a kialakult S.D.G. csoportoknak bibliáórákat tartott, ahol az Igemagyarázatok mellett szóba kerültek a lányok problémái is. Budapest közelgő ostroma miatt a lányokat hamarosan haza kellett küldeniük, ő Soós Géza budai lakására menekült, ahol felesége élt a három kicsi gyerekekkel, akkor várták a nyegediket. Géza bujkálni kényszerült a Gestapo elől.

– Velük életem át az ostromot. Amikor jöttek az oroszok, és kuttattak a szobában fiatal lányok után, a padláson egy manzárdszobában töltöttem az éjszakát, máskor egy napot a tyúkólaban ültem, de az is előfordult, hogy „beagyazva” az ágyneműk között úsztam meg a razzátt. Egyszer a szekrény közé bújtam, tíz orosz keresett éjjel, és nem találtak meg, pedig a szekrényben kotoráztak. Ekkor egy cserkészköpeny volt rajtam, mert a bóróndónd minden ruhámmal elvittek az oroszok. Végig imádkoztam az éjszakát, hogy „Órizz engem, mint szemed fényét, rejsz el szárnyaid árnyékába a bűnösök elől, akik erőszakoskodnak velem, halálos ellenségeim elől, akik körülfigognak.” (17. Zsolt) Isten meghallgatta az imámat. Ezekben az időkben jutottam el az élő hitre, és arra, hogy én is bűnös ember vagyok.

Szilveszter éjjelén a ház belövését kapott, leköltöztünk a pincébe a házmesterekhez. Közben egy örmény katonaoorvos lefoglalta a villát körházának, a földszinten sérült katonák feküdtek. Ilonka utolsó hónapok állapotoként ott szülte meg a pincében negyedik gyermekét ezzel az orvossal. Én fürdöttem a pici babát.

Ez a négy hónap életem legfájdalmasabb, de hit szempontjából a legcsodálatosabb időszakaként marad meg bennem. Itt jutottam arra: „... a te kegyelmed jobb az életnél!” (63. Zsolt). Nem bánom, ha eltalál egy puskagolyó, boldogan megyek Haza, Menyeyi Atyámhoz. Akkor erősdött meg a hitem, rájöttem, Isten segítségem előtt nem állhat meg senki. Ke-

gyelemre szoruló bűnösök vagyunk mind, az nem elég, hogy én jó vagyok, mert a szív gondolatai, érzései lepleztelenek előtte. „*De igralmasságok cselekszem ezerizigen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolatimat megtartják.*” (2. Mózes 20, 6). Jézus szentsége, szépsége, vérenek gyógyító ereje az a mentő kegyelem, ahogy az én árva életemet elrendezte, hogy ezeket a borzalmakat túléltem. Nem az én érdemem, Isten kegyelme.

A háború után ismerte meg a férjét, aki a Hangya Szövetkezet vezetője volt. 1949-ben esküdtek, kilenc gyermekük született. Közgazdászként doktorált férje a MÁV-nál csak segédmunkás lehetett. Alberletben laktak egy cseledszobában, majd egy átjáró szobában kaptak helyet férje nagybátyjánál. Oda született négy gyermekük. Magda néni délelőtt megfőzött, megszoptatta a picit, lefejte a tejet, nagybátyja és anyósa vigyázott a gyerekekkel, míg ő az iskolában volt. Ötödik gyermekük érkezése előtt kiultaltak számukra egy 67 négyzetméteres, három szobás lakást. Itt éltek át az 56-os forradalmat.

– 1958. október 1-jén éjjel fél 3-kor dörmöböltek az ajtón. Három ávos házkutatást tartott, mert szerintük állam elleni összeesküvést akart szítani a férjem. Én utolsó hónapban voltam a hatodik gyermekünkkel. Őt bevitték a Fő utcára, én nagy hassal jártam érdeklődni utána, de nem tudtak felvilágosítást adni hol-téről. Közben megszületett a fiúunk. Karácsonya engedték haza őt. Napközisként tanítottam több zuglói iskolában. Sokféle kulturális foglalkozásokat tartottam: zománcotunk, szindarabot adtunk elő, szavalóversenyt szerveztem, makramézunk. Munkaközösség-vezető és kerületi szakfelügyelő voltam, ennek ellenére mindig a legkevesebb fizetést kaptam. A hetvenes évek elején sikerült egy 126 nm-es villa első emeletére költöznünk. Itt huszonöt évet élünk boldogságban a nyolc gyerekkel. 1990-ben meghalt a férjem, a gyerekek családot alapítottak, így meg kellett válnunk ettől a lakástól.

Magda néni megtanult számítógépezni, Ige-magyarázatokat szerkeszt és továbbít farsori „tesztvéreinek”. Ellátja a mindennapi teendőket, minden vasár-

nap a farsori református gyülekezet templomában ad hálát Istennek a kegyelmekért.

– Ott nem kell fegyelmelni, ahol szeretetkapcsolat van a pedagógus és a gyerek között. Ahol a tanár felkészült, a gyerek kincseket kap naponta tőle. Ha valaki a tantárgyát jól tanítja, a gyerek megszereti. Élményt kell adni neki, mert minden szív fogékony a jóra és a szépre. Ha a pedagógustól érteket kap valaki, az egész életére kihat. Ez óriási felelősség, hiszen a gyerek Isten képének a hordozója. Nincs annál szebb dolog, mintha egy gyermek felnőve emlékszik arra, hogy mit mondott neki a tanító nénije.

Az örök ifjú Magda néni ezt most átélhette, hiszen tanítványai örömmel borultak a nyakába és köszöntek meg neki mindazt, amit évtizedekkel ezelőtt kaphattak tőle. A megható ünnepségen népes családja mellett énekelni köszöntötte őt egykori tanítványaiból alakult Hunyadi Vándorkiállítás Kórus, karnagyaként, Sebestyenné Farkas Ilonával, aki annak idején kolleganője volt az iskolában.

Rózsásné Kubányi Andrea

Papok, szerzetesek a kommunizmus célkeresztjében – vándorkiállítás

A diktatúrában különösen sokat szenvedett papoknak, szerzeteseknek állít emléket a „Számom-tartva” című vándorkiállítás – a Párbeszéd Házában honlapja tájékoztat a tárlatról, amely a jesusiták budapesti kulturális központjában látható.

Az egyházak helyzete már a második világháború befejezése után közvetlenül sem volt könnyű. A háborús károk orvoslása megkezdődött, miközben az itt állomásozó szovjet hadsereg védelmében a kommunista párt szinte azonnal belekezdett egyházellenes propagandájába, már ekkor megfigyelték papokat, sokukat a németekkel, nyilasokkal való kollaborálással vádolták. A kommunista ideológia központi törekvése a vallásos hit teljes háttérbe szorítása, végső soron megszüntetése volt.

1945-ben a földreform során az egyházak földjeit is elvették, ami megszüntette önállóságuk anyagi alapját, 1946-ban betiltották a cserkészetet is. 1948-ban államosították az egyházi iskolákat. Ebben az évben koholt vádakkal letartóztatták az esztergomi érseket, Mindszenty Józsefet is. A következő lépés a szerzetesek feloszlatása volt 1950-ben. Csupán négy rend fenntartását engedélyezték.

1945-ben Kiss Szaléz atya (1904–1946) Gyöngyösön megszervezte a Keresztény Demokratikus Ifjúsági Munkaközösséget, amely a város fiatalságát fogta egybe. E szervezetben a kommunisták konkurenciát láttak, ezért P. Kiss Szalézt 1946. április 28-án letartóztatták. Azzal vádolták, hogy vezetője egy szovjet katonák meggyilkolására szerveződött fegyveres összeesküvésnek. Ennek előzménye volt, hogy néhány gyöngyösi fiatal bosszút állt egy szovjet katonán nőronkoló megerősököléséért, majd tettük Kiss Szaléz gyöngyösi barátok meg. Szaléz atyát a felismerhetetlen-ségig vették, kínozták, de ő a gyónási titkot nem árul-

Dr. Balogh István tábori lelkész ifjú korában, a kinszervendések éveit után sokunk Pista bácsija Göncön.

ta el. P. Kiss Szalézt 1946. december 10-én a szovjet hadbírószám ítélete alapján végezték ki Sopronköhön. Azóta a gyónási titok vértanujaként tisztelik.

Papok ezreit bocsátották el állásukból, félemlítették meg őket, sokan kerültek börtönbe, internálótáborokba, a szovjet Gulágra. Sokakat kivégeztek. Megszervezték a béképai mozgalmat, amelyben a rendszerrel együttműködni hajlandó, de leginkább együttműködésre kényszerített papokat gyűjtöttek egybe. Felállították az Állami Egyháziügyi Hivatalt, amelynek célja az egyházak tevékenységének akadályozása, ellehetetlenítése volt.

A hatvanas években egyezmény született a magyar állam és a Vatikán között, melynek értelmében a pápai állam elismerte Kádár János hatalmát, s cserébe sok pap kikerülhetett a börtönből, az állam és az egyházak viszonya némiképp rendeződött. Ezek után a Kádár-rendszer igyekezett az egyházakat – kis mozgásteret biztosítva – a saját javára felhasználni. Bár még a hetvenes években is voltak bebörtönözve papok, sokakat megfigyelték, beszervezték, megverték,

Magyarország a nyugat szemében mégis az a szocialista bevezető-ország lehetett, ahol szabad a vallásgyakorlás, az egyházak működése.

Kerkai Jenő (1904–1970) fiatal teológianárként a Szeged környéki falvakban kezdte el az egyház szociális tanítását megvalósítani. 1935-ben megalapította a katolikus paraszt fiatalok legényegyletét; a KALOT-ot. Jelszavuk: Krisztusibb embert! Műveltebb falut! Életerős népet! Önérzetes magyart! A mozgalom rövid időn belül félmillióssá tágásával az ország legnagyobb egyesülete lett. Rákosi Mátyás így veledett: „Mindszenty kellemtelen, de Kerkai veszélyes.” 1949-ben tartóztatták le. A börtönből tíz év után fél szemmel és beteg szívvel szabadult. Ezután vasmunkásként és kertészként dolgozott, majd a pannonhalmi szociális otthonban lett segédápoló. Életét a teljes jelentéktelenségbe süllyedve, de az életszentség magas fokán fejezte be, akiről még a kihallgatottsíjra is úgy nyilatkozott a vallatások után: „Kerka egy világszám!”

A „Számom-tartva” című kiállítás harmincöt papnak, szerzetesnek állít emléket, akiket a kommunista diktatúra időszakában üldöztek, ellehetetlenítettek, közülük többet megölték. *Boldog Romzsa Tódr, Boldog Sándor István vagy Olofsson Pláciá, Kuklay Antal, Bulányi György* neve sokak előtt ismert, de vannak sokan, akiknek emléke még nincs méltóképpen a köztudatban: például *Kiss Szaléz, Balogh István, Brenner János, Zadravecz István, Ásztalos János, Szigeti Imre*, vagy a jesusiták közül: *Dombi József, Bálint József*. Többek között rájuk is emlékeztik a kiállítás személyes tárgyak, ereklyék, írásos emlékek bemutatásával.

(Forrás: Magyar Kurír)

Frigei Ágnes fotója és megjegyzése

Harangszentelés Csákváron

A közelmúltban harangszentelő ünnepi istentiszteletet tartottak a csákvári gyülekezetben. Ezen az alkalmon szentelte fel főtisztelető dr. Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke azt a 11 mázsás harangot, amelyet Marton János volt presbiter adományozott a gyülekezetnek. A méltóságteljesen konduló, megszűre hangzó harang megáldását követően, felcsendült a 90. Zoltárs a harang magasba emelkedett.

A templomi ünnepség nagytiszteletű Agyagási István vértessaljai esperes imádságával vette kezdetét, majd főtisztelető

Középen dr. Szabó István püspök, jobb szélen Agyagási István ny. esperes, bal szélen dr. Kis Boáz ref. lelkes

dr. Szabó István püspök szolgált igehirdetéssel. „Ha a harang megkondul, akkor az azt jelenti, hogy az Úr hív bennünket az Ő hajlékába, Igéjének hallgatására” – hangsúlyozta a püspök. Majd így folytatta: „Az Úr szavát meghallani bölcseséget és boldogságot jelent.”

A református óvodások és a hittanos gyermekek versekkel szolgálták, az intézményi kórus pedig énekel tette emelkedettebbé az ünnepi alkalmat. A gyülekezet lelkipásztora, nagytiszteletű dr. Kis Boáz megköszönte az adományozó nagylelkűségét, az egész gyülekezet nevében. Az ünnepség a 264. dicséret 5. versének az elénekével ért véget: „Zúgó harang, ének és orgonahang – mind az Ő szent nevét dicsőít...”

Cantata Floriana Kórustalálkozó

A csákvári Intézményi Kórus

Csángó Kamarakórus

Csúza - Vörösmart Református Kórusa

Április 25-én volt Csákváron a 31. Kárpát-medencei Cantata Floriana Kórustalálkozó. Az alkalmon 12 kórus vett részt: a felvidéki Kamocsáról és Szepsziből, a királyhágómelléki Nagyvárad-Ősiből, a horvátországi Vörösmarról és Csúzáról szép számú énekkar jött össze, valamint jelenlétükkel színesítette a találkozót egy csángó kamarakórus is. Az anyaországi kórusok közül a főt, a székesfehérvári, a vértessaljai, a gánti, a budakeszi, valamint a csákvári Intézményi Kórus. A fellépések után felcsendült a kórusok együttes éneke, melyet Dóczy István, a székesfehérvári Csomasz Tóth Kálmán Kórus karnagya vezényelt.

Jótekonysági bál

Az idén is megszervezte a jótekonysági bált, a csákvári református Egyházközség a Publo Panzióban, Nagy Sándor tulajdonos jóvoltából. A rendezvény fővédnöke Hende Csaba honvédelmi miniszter volt, akinek a köszöntését Papp Ferenc ezredes adta át. Az igen sikeres rendezvényen mintegy kétszáz fő vett részt, akik nagyváradi színművészeknek, énekeseknek is tapsolhattak.

Papp Ferenc ezredes

Nyitótánc

Pedagógiai Díj

Papp Kornél

Törökszentmiklóson, a Nagykunságot Pedagógiai Díjat kapta dr. Papp Kornél, az MRE Zsinata Oktatási irodájának vezetője. A laudációt Szabó József, a Nagykunsági Egyházmegye lelkesí fűjgyőzője mondta, aki megköszönte mind azt a segítséget is, amelyet dr. Papp Kornél a nagykunsági három középiskolának, hét általános iskolának, valamint öt óvodának adott az elmúlt zsinati ciklusban. A kitüntetettnek köszönhető, hogy a református közoktatás minden egyháztag számára elérhető legyen.

Május 29-31. között, ismét Böszörményi Gergely fesztiválorganizátor szervezésében került megrendezésre, a Református Zenei Fesztivál, Budapest. A zenei fesztiválnak különösen jelentőséget adott, hogy közeledik a reformáció 500. évfordulója.

A kórustalálkozó helye ismét a Nemzeti Múzeum előtti lépcsősoron volt, ahol a református énekekén kívül, két evangélikus és két baptista ének is elhangzott.

A megnyitót Steinbach József dunántúli püspök igeszolgálata vezette be, a Bakáts téren.

Református Zenei Fesztivál

Böszörményi Gergely

Kitüntetés

Március 15-e tiszteletére Áder János köztársasági elnök magyar ezüst érdemkereszttel tüntette ki dr. Kis Boáz református lelkészt, a Magyar Népfőiskolai Collegium alapító és üv. elnökét, a több évtizedes, határon túli magyarságért végzett munkájáért. A kitüntetést Balog Zoltán miniszter adta át.

A költészet napja Csákváron

Április 12-én, vasárnap istentisztelet keretében költészet napj ünnepséget tartottak a csákvári református gyülekezetben, ahol Hajdú Zoltán Levente szőládi református lelkipásztor-költő Előtte, Uram című verses kötetéből adtak elő a hittanások és az egyházközség által fenntartott Lorántffy Óvoda gyermekei. Az ünnepségen jelen volt a lelkész-költő édesapja, a volt enyingsi lelkipásztor és az édesanyja. Az alkalmon Hajdú Zoltán Levente hirdette Isten Igéjét, akinek a verses mű bizonyosságátéről szólnak, amelyek a családot ismerők előtt, az apai nagymama hitéből fakadnak. Valamennyi vers egy-egy imádság, Isten előtt, amelyből az alábbiakban az Út és cél című idézzük:

Hajdú Zoltán Levente: Út és cél

Most szeretnék megállni,
Krisztusom, Veled.
Kezemből mindent letéve
megfogni kezed.
Szemedbe nézve
látni önmagam:
hogy munkámban kegyelmed
üdvösség-terve van.
Índíts Lelkeddél
aztán újra el,
vezess a célhoz engem:
aki te leszel

Világimanap a Bahamákn asszonyaiért

A közelmúltban milliók imádkoztak a Bahámák nehéz sorsú asszonyaiért. A Székesfehérváron összegyűltek előtt Maruczán Attila lelkipásztor szól a János 13:12 alapján arról, hogy Isten jelenlétét, szeretetét a legnagyobb ajándék megtapasztalni, amely a szegénységben is bátorítást, reménységet ad mindenki számára.

Az imánapon Abára gyülekeztek a Vértesaljai Egyházmegye asszonyai, ahol Maruczáné Ragány Julianna szólt az együtt-imádkozás jelentőségéről.

Maruczáné Ragány Julianna

Hatvanöt éves az Ausztráliai Magyar Református Egyház

Sidneyben tartottak először magyar nyelvű református istentiszteletet 1950. május 21-én. Akkor Becske Lajos volt vértesacsai lelkész hirdette az Igét. Ma Péterffy Kund vezeti a gyülekezetet, Sydneyben.

Ez év május 31-én istentiszteleten adtak hálát Isten megtartó kegyelméért, amelyet hatvanöt évén keresztül megtapasztaltak a magyar reformátusok, Ausztráliában.

A magyar reformátusok zömmel az idősebbek közül kerülnek ki, de több kisgyermek is részt vesz az alkalmakon. A templomokban megtalálható a magyar zászló, a székely zászló, valamint az angol zászló. Az ott élők nagyobb része a II. világháborút követően, majd az 1956-os szabadságharc után vándoroltak ki Magyarországról. Öröm, hogy szinte a mai napig növekszik az ausztráliai magyar közösségek száma.

Sydney református templom

Örségváltás Magyarországi Református Egyházban

Február 25-én Budapesten, a Magyarországi református Egyház XIV. Zsinatának első ülésén megválasztották a Zsinat új elnökét. Bölskei Gusztáv eddigi lelkési elnök a törvény erejénél fogva nem indulhatott újabb ciklusra, a jelenlevő zsinati tagok pedig Szabó István dunamelleki püspököt választották meg a Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinatának lelkési elnökévé. A Zsinat világi elnöke ismét Huszár Pál dunántúli főgondnok lett, aki az ezt megelőző ciklusban is betöltötte ezt a tisztséget. A Zsinat lelkési alelnöke Fekete Károly tiszántúli püspök, a világi alelnöke pedig Ábrám Tibor tiszáninneni főgondnok lett.

A fentiekben kívül, a Dunántúli Egyházkerület újraválasztotta Steinbach József püspököt, a Tiszáninneni Egyházkerület pedig Csomós József püspököt. A Dunamelleki Egyházkerület Tökécski Lászlót választotta főgondnokra, a Tiszántúli Egyházkerület pedig Adorján Gusztávot.

Az oldalakat összeállította: Dr. Kis Boáz

500 éve született Avilai Nagy Szent Teréz

Tavaly októberben az Avilai Nagy Szent Teréz templom (Budapest – Terézváros) jubileumi Szent Teréz-évet hirdetett a szent születésének ötszázadik évfordulójára. Az ünnepi események közül kiemelek néhányat:

Fotókiállítás az altemplomban, megemlékezés és koncert a Zeneakadémián, minisztériumjáték, avilai zarándoklat Szent Teréz szülővárosába és sírjához Horváth Zoltán esperes-plébános vezetésével, Szent Teréz-búcsú. Március 28-án – Szent Teréz születésnapján – az ünnepi szentmisét dr. Erdő Péter bíboros, prímás, érsek mutatta be. A terézvárosi önkormányzat is bekapcsolódott a programok szervezésébe. Fotó kiállítást szerveztek Avila városáról. A *belső várkastély* címmel irodalmi-zenei műsor került bemutatásra színművészek előadásában.

A plébánia még februárban gyermekrajzpályázatot hirdetett meg óvodások és iskolások számára „Gyermekszemmel a gyermek Terézről”. A templomban szórólapok kerültek kiosztásra, amelyből történeteket ismerhettünk meg Szent Teréz gyermekkorából. A pályázaton résztvevők ebből szereztek ismeretet, ve-

hettek ötletet rajzuk témájának kiválasztásához. A gyerekek adtak címet rajzaiknak, pl: *Teréz a napugarakhoz imádkozik, Vértanúságokra készülve, Megszöktünk a vértanúk koronájáért, Szent Teréz születése, Teréz imádkozik, A serdülő leányka, Teréz bátyjai mellett száguld, A lovagregények világa, Remetelak építése, Teréz keresi a magányt, hogy imádkozhasson, Teréz alamizsnát oszt, A kis Teréz megszületett, Teréz a testvérelvel lovagol, Titkos ruhapróbák, Teréz magzati korban, Teréz csigabigája.*

Huszonnyolc pályamunka érkezett be a megadott határidőre. A rajzokból kiállítás nyílt az altemplomban. A szent születésének ötszázadik évfordulóján került sor az eredményhirdetésre. Az értékelés korosztályonként történt. A díjazottak Képes Bibliát, Bibliai ki-festőt, édeséget és oklevelet vehettek át. A legfiatalabb résztvevő Benkő Éva volt, mindössze két évestudós. Rajzának témája: Teréz csigabigája.

Nagyszerű ötlet, hogy a legkisebeket is bevonta a plébánia a megemlékezésbe. A gyerekek fantáziáját megmozgatta Teréz élete, ezáltal ők is közvetlen részeseivé váltak az ünnepnek.

Történetek Nagy Szent Teréz gyermekkorából

Teréz születése és megkeresztelése

1515. év március hónapjának 28. napján, szerdán megszületett Tereza leányom, reggel fél hat körül, a virradat első fényénél. Ezt a mondatot írta édesapja a családi krónikába.

A kislány első sírására a város harangjai válaszolnak. Az újszülött gyermek erről mit sem tud. Mélyeket színpant ennek a furcsán új világnak levegőjéből, hagyja, hogy óvatos kezek megfürdössék, finom, tiszta szagú gyolcsba takargassák. Szeme még nem bírja el a szobába beáradó napfényt, szusszan egyet, és békésen elalszik. Akkor sem ébred fel, amikor édesanyja homlokon csókolja, s amikor nagyobb testvérei besettenkednek egy pillanatra, hogy szemügyre vegyék kishűgukat. Kerek arcocskát látnak, kicsi orral, szépen meghúzott barna szemöldökkel, pici csücsörítő szájjal. Fekete haja kicsit még csapzott, csak halántékán borzolódnak már szabadon a sötétes kis pihék. Miniatűr kezét ökolbe szorítja: munkára, küzdelemre készen – alszik... Kár! Jó lett volna játszani vele egy kicsit... Még egy hét sem telik el, amikor április 4-én keresztülei átviszik a szomszédos San Juan plébániatemplomba, hogy a kereszttség szentségében a hitet és az örök életet kérjék a kis Teréz számára.

A család

Édesapját Alonso Sánchez de Cepedát származása miatt az avilaiak Toledoinak hívják. A lovag gondoskodik arról,

hogy gyermekei hamar megismerkedjenek a betűvetés tudományával; hétéves kora előtt már valamennyire tud olvasni. Mindig kezeügyében van a rózsafüzér, de ha a körülmények úgy kívánják, kardot is ránt királyáért. A nemes lovag kétszer nősült. Első felesége Catalina, akit 1504-ben vett feleségül, háromévi házasság után fiatalon meghalt. Három gyermeknek adott életet, Pedronak, aki kiskorában meghalt, Juannak, aki az itáliai csatamezőkön veszítette életét és Mariának, akit Teréz nagyon szeret. Alonso, az apa kétévi övegség után újra meg-nősül, a 15 éves Beatrizt veszi el.

Beatriz neveli tovább a kis Juant és Mariát, majd 1511-ben megszüli ő is első fiát, Rodrigót, a következő évben Fernandot. Teréz születésekor a 20 éves anyuka már öt gyermeket nevel. Utána születik még Lorenzo, Antonio, Pedro, Jeronimo, Augustin, Juana és még egy kilencedik fiúcska. „Hárman voltunk leányok, és kilencen fiúk” – írja később Teréz önéletrajzában.

Az unokatestvérek is a családi ház közelében élnek. Népese ez a család is, hét gyermeket nevelnek. Alonso és Beatriz gyermekeinek tehát nem kell messzire menniük, hogy játszópajtásokra akadjanak. Amikor az unokatestvérek teljes létszámban összeverődnek, valóságos kis hadsereget alkotnak. Igaz, jóval kevesebb a lány, mint a fiú, de a fiúk nagylelkűek a lányokkal szemben, ők is részt vehetnek a kődobálásban, az utcahosszat megfivógtat csatákban, kipróbálhatják a lovaglást és a kardforgatást.

Alonso nem folytatja apja és nagypapa foglalkozá-

sát, a kereskedést, hanem összegyűjtött vagyonából él. Otthona előkelő, gazdag és kényelmes. Dona Beatriz gondja, hogy beossa a munkát, kiadja a rendelkezéseket a szolgáknak és szolgálóknak. A gyerekek is mindig hozzá rohannak, hogy egy vérző térdet kell bekötöztie, hol igazságot kell tennie valami gyerekpörlekedésben, hol egy kő ütötte daqanatot kell hűvös kőspengével lelohasztania... Nincs szabad pillanata. Igyszkizk becslé-vel eleget tenni minden vállalt kötelezettségének.

A testvérek játéka

Amikor beláttuk, hogy nem tudunk olyan helyre jutni, ahol Istenért vértanúságot szenvedhetnénk, abban állapodtunk meg, hogy remeték leszünk. Mindjárt hozzá is fogtunk. A házuk melletti kertben elkezdtünk remetelakókat építeni, úgy ahogy tudtuk. Raktuk a követeket, egyiket a másikra, de hát bizony a falak egykettőre összeomlottak. Szóval semmiképp sem tudtuk megvalósítani vágyunkat.

Alamizsnát is osztogattam, amennyire tölem tel; ez természetesen édeskeves volt. Kerestem a magányt, hogy ott élvezzem magamra vállalt imáimat, mert azok voltak böven. Főleg a rózsafüzért mondtam el gyakran, mert édesanyám nagyon szeretett és megszerettette velünk is. Amikor más leánykával voltam együtt, szerettem velük apácádsát játszani.

Forrás: Puskeley Mária – Avilai Teréz Avilai Szent Teréz – Önéletrajz

Összeállította: Szilágyi Ferenc

Bódi Mária Magdolna vértanúságának 70. évfordulója

A Veszprém megyei Litéren 1945. március 23-án egy kedves, csinos és szentéletű munkáslány vértanúhalált szenvedett Krisztusért. A Krakkói Isteni Irgalmasság-bazilika magyar kápolnájának (Capella Communio Sanctorum) a magyar szenteket és boldogokat ábrázoló hatalmas mozaikján ott található a boldoggá avatásra várók között Bódi Mária Magdolna arcokká is.

Magdi rövid, de teljesnek mondható földi életét a Veszprémi Főegyházmegye területén élte le. Szülei uradalmi cselédek, válásos nevelést nem kaptak. Az édesapa iratainak hiányában a szülők santségi, sőt polgári házasságot sem köthettek.

1921. augusztus 8-án Szigligeten született kislányuk. A badacsonytördemici templomban keresztelték meg augusztus 15-én, de sajnos Magdi sem kapott a családban válásos nevelést, csak az iskolai hittanórákon tanult istenismeretet. Buzgón végzett első áldozásától kezdve Jézus maga vonzotta, vezette minden jóra, szépre fogékony lelkét. Talpraesett, vidám, jó tanuló gyermek volt. Hitoktatója és tanítója hamar fölfigyelt rá.

1934-ben költöztek Köveskálról Mámuspuztára. Olvasni nagyon szeretett. A plébánosától kapott, lelki fejlődését elősegítő vallásos könyvek révén egyre komolyabb hitbeli tudásra tett szert, amit tettekre igyekezett váltani. Magdi tizennegyedik életében már nagy igyekezettel segítette a háztartásban, a mezei munkában is jobb keze lett édesanyjának, aki korán észrevette hosszantartó imádságait, apró önmegtartóztatásait. Ezek mind jobban erősítették Jézus iránti hűségét, edzették akaratát. Mindenütt segített, ahol csak szükségét látott. Különös szeretettel foglalkozott a kis gyerekekkel, akiket sok kedvességgel igyekezett Jézushoz vezetni.

Tizenhét éves volt, amikor Balatonfűzfőn népmuszózt tartottak. Ekkor kezdett megvilágosodni előtte, hogy egészen Jézusé akar lenni. Vonzotta a szerzetesi élet – ennek megvalósulásában akadályt jelentett egyházzójilag törvénytelen származása. Fájó szívvel vette tudomásul, hogy az akkori rendi szabályok értelmében ezt a vágyát nem követheti.

A következő évben a Fűzfőgyártelepi Nitrokémia Rt. munkásnője lett. Gyári munkája mellett otthon továbbra is ő vezette a háztartási munkák nagy részét. Három műszakos beosztása ellenére megtalálta annak módját, hogy a gyártelepi templomban naponta találkozzék a szentáldozásban az Úr Jézussal. A gyárban sokféle ember dolgozott, gyakori a káromkodás, ocsmány beszéd. Gyakori az egyházelles, rágalmozó beszéd is. Munkatársai tapasztalhatták, hogy Magdi a vallásossága miatt saját személyét ért ugratásokra talpraesetten, derűvel válaszolt. Az egyházelles ellenében biztos világnézeti tudással, okos érveléssel, de soha sem sértő módon cáfolta meg. Mivel magatartását a szelíd szerénység jellemezte, amelyhez adott esetekben kellő humor is járult, munkatársai kezdeti ellenérzését tisztelet váltotta fel. Jelenlétében már vigyáztak szavaikra. A gyár vezetői is megbecsülték jó munkáját.

Csinos nő lett, akinek több kéréje is volt. Nagyon szerette a kisbabákat, kislányokat, nagyra becsülte az anyaságot. Mégsem a házasságot választotta. Hűszévesen első zárt lelkigyakorlatán kellő megfontolás után 1941-ben szüzességi fogadalmat tett. 1942-ben kongreganistává avatták. Ezután még nagyobb buzgalommal foglalkozott a Szívgyárda keretében az addig is általa vezetett gyermekekkel. Fűzfőgyártelepen a polgári iskolát magántanulónként végző csoport felöltött tagjai között sikeresen tette le a vizsgákat.

Mind ezek mellett sokféle szeretetszolgálattal igyekezett segíteni minden rászoruló. Ezt a munkát még fokozta, amikor a Katolikus Dolgozó Lányok Szövetsége vezetőképző tanfolyamának elvégzése után nagylányokból kis csoportot szervezett. A szövetség szellemében csoportjában az iparban dolgozó munkásányokat öntudatos katolikus világnézetre nevelte, miközben közösen végezték a szeretetszolgálatot és apostoli munkát, melyet a fiatalok vidámsága jellem-

zett. Háborús idők voltak. Ápolónői tanfolyamot szervezett a lányok számára, melyen maga is részt vett. Magdi és leányai öregeket, kisgyermekes anyákat segítettek. Látogatták a főredi katonakórház sebesültjeit. Ahol szükségét látták, segítettek. Magdi nagylányait a hit útján, lelki ügyekben is segítette, és ók bizalommal tárták fel előtte szívük titkait.

Magdi kérte az Úrtól, hogy fiatalon halhasson meg, és halálával is közelebb segíthesse a fiatalokat öhozza. 1944-ben Magdi családja már Litéren lakott, decemberben a harcok zaja mind közelebből hallatszott. A nők sorsáról aggasztó híreket hallva tisztségük megvédésére buzdította lányait, és elhatározta, hogy élte feláldozása árán is megtartja Jézusnak tett fogadalmát. Ennek ideje 1945. március 23-án jött el. Az asszonyok az övönléi lejtáratban tartózkodtak, amikor két fegyveres szovjet katona érkezett. Egyikük lett a bunkerben Magdi támadója. Magdi ellenállt, és a katonától megszabadulva menekülni igyekezett, miközben a bunker lejárataánál a többieket figyelmeztette felindult arccal, de nyugodt hangon: „Annuska, meneküljön, mert magán lesz a sor. Én már meghalok... Édesanyám, menjenek innen, én most már meghalok.” Közben a tülső kijáratnál megjelent a katona, dühös arccal. A szeme alatt vér szivárgott, Magdi védekezésének nyoma. Magdít az udvaron meglátva azonnal löött. Vagy hat lövés fúródott Magdi hátába, aki az első lövésnél megállt, a második lövésnél két karját az ég felé tárta, majd összezárta e szavakkal: „Uram, Királyom! Végy magadhoz!” Zsebében újra a rózsafüzért szorította. Az utolsó golyó szíven találta. Magdi arccal előreest.

Két hét múlva – az ostromlaptop idejére adott római felhatalmazások alapján – szülei szentségi házasságot kötöttek. Az akkori állami törvények ezt polgári kötésnek is elfogadták. Szülei ezután válásosan éltek.

Magdi halála után Mindszenty József, akkor még veszprémi püspök rendelkezésére alapos, hűszoldalas jegyzőkönyv készült a történetéről. A leírt tények alapján megindult a kanonizációs eljárás, és a szükséges iratok latin nyelvre történő fordításai is elkészültek. Sajnos, az okmányok Rómába nem jutottak el, tisztázatlan körülmények között elveszték.

1990-ben lehetővé vált az ügy folytatása a szerencsésen megmaradt hűszoldalas jegyzőkönyv alapján (amely különálló irat, a kivizsgálás aktáinak előzménye volt). Magdi lelkipásztorai és más tanúk ekkor még éltek, így lehetőség nyílt a tanúvallomások újbóli felvételére. Reménykedhetünk abban, hogy nem csak a krakkói magyar kápolna mozaikján, de a kanonizált magyar boldogok, szentek között is helye lesz Bódi Magdinak. Ismertessük meg őt azokkal is, akik eddig nem hallottak róla!

Szenci Ferenc
plébános

Borza Teréz porcelánművész

**A jó földbe
vetett mag,
bő termést hoz**

Budapest 1953-ban született. 1979-ben az Magyar Iparművészeti Főiskola porcelán szakán kapott diplomát. 1987-től a Magyar Képző és Iparművészek Szövetségének tagja. 1993–2001 között a Fiatal Iparművészek Stúdiójának elnöke. 1993–2003 között a Moholy Nagy ösztöndíj kurátora. 1993–2006 között a Kozma Lajos ösztöndíj kurátora. 1994–2001 Nemzeti Kulturális Alapprogram iparművészeti kollégiumának kurátora. 1996-tól Magyar Szobrász Társaság tagja. 1997–2012 Hungart Elnökségének tagja. 2009-től a „Mag” című kispasztikája az ELTE Innovatív Kutató Díja. 2009-től a G12 Egyesület elnöke a XII. kerületben. 2012-től az Erzsébet Program keretében az Erzsébet Táborok Tanácsadó Testületi tagja, szervezi az Alkotóművészeti táborokat. 1984 Zágráb Honorary Degree, 1986 Mino Japán Honorable Mention, 1996 Kairó Művelődési Minisztérium különdíja, 1998 Ferenczy Noémi díjat kapott. Művei Magyarországon kívül megtalálhatók közgyűjteményekben és középületekben: Új Zeelandon, Olaszországban, Egyiptomban, Finnországban, Japánban és Rigóban.

Több mint öt évvel ezelőtt a főváros Hegyvidékén megnyílt egy galéria, G12 néven, amely a XII. kerület művészeit fogta össze. Havonta, egyéni, és csoportos kiállítások megnyitóján találkozhatnak egymással, a különböző szakterületeken alkotók. Ennek a csoportnak, aktív vezetője, Borza Teréz porcelánművész.

Szakrális munkáit látva, kérdezem, kitől kapta hitét?

Szüleim vallásosan neveltek, nagycsaládban nőttem fel, öten vagyunk testvérek. A Városmajori templomban keresztelték, első áldozás, bérmálkozás, esküvőnk, és a 25 éves házassági évfordulónk is itt volt, mert a közelben laktunk. Hitre, szeretetre, összetartásra neveltek, mindig megéreztem, a Jóisten velünk van, azokban a nehéz ötvenes években is. Édesapámat sokan szerették, barátaitól néha kaptunk egy zsák krumplit, vagy lá-

da almát, ekkor édesanyám mindig mondta, a gondviselés másnak a szeretete, és gondoskodása mifelénk is árad. Továbbadtam gyerekeimmel az alapot megkapták, de a mai világ már nehezebb, imádkozom, hogy egyszer komolyabban átérezzék, mert hit nélkül nem lehet élni. Munkáimban is ezt érzem, ha sok jó gondolatot, inspirációt kapok.

A vallásos ünnepeket, hogyan ünneplik?

Zenei családból származom, például, karácsonykor december 25-én, a 93 éves édesanyámmal legalább negyvenen összegyűlünk, meggyűjtjük a gyertyákat, imádkozunk, és szép, karácsonyi énekeket énekelünk. Régi dalok, sokan nem is ismerik, átöröklöttek, én is továbbadtam. Mikor kicsik voltunk, papírhajtogatással, jócselekedeti ingecskét csináltunk, ezt adtuk karácsonykor Jézuskának ajándékba.

Alkotásaiban hogyan jelenik meg a hite?

A Jóisten alkotta természetet mutatom be. Szerintem a művésznek a szépet, nyugalmat, harmóniát kell átadnia, hogy az emberek támpontot kapjanak, ami a hithez is kapcsolódik,

hogy észrevegyék, a Jóisten mindig jelen van. Kiállításaimat magam szoktam rendezni, szeretném elérni a rohanó világban, hogy az emberek megtalálják a csendet, és ott megtalálják az Istent.

Az 56-os forradalom ötvenedik évfordulójára készített alkotásával magyarságát is kifejezte.

Az első kerületi önkormányzattól kaptam a felkérést,

és az ünnepségre készült a munkám. A fehér porcelán a forradalom tisztaságát, lendületét jelképezi, öreg kopjafák, gerendák közt, a piros-fehér-zöld zászló, és a bontott utcakövek utalnak az eseményekre. Kis gyerekkorom óta visszaemlékszem a forradalomra, lementünk a pincébe, és ott féltünk a sötétben, szorongattam egy babát és a Szűzanya képét. Úgy éreztem, semmi bajunk nem lehet, mert a Szűzanya megvéd minket, mint azon a képen, a kis Jézust palástjával átöleli. Tudtuk komoly dolgok történnek, és később is, amikor hallottam, édesapámat akasztással fenyegették, ha nem vall kollégája ellen. Magyarságára jellemzően, karakánul azt válaszolta: „Engem fólakaszthatnak, de az öt gyerekem fogja tudni, hogy becsületes voltam! Mondata nagy hatással volt rám. Külföldi kiállításaim

2009-ben, amikor is megnyertem az ELTE Innovatív Kutatója Díj elkészítésére kiírt pályázatot. A koncepciómat és az anyag különlegességét fogadta el a zsűri 15 pályázó közül. Kis porcelán áttetsző magot formáztam meg, diófa kocka posztamensre tettem részlemezrel ellátva sajátkészítési díszdobozba téve. Minden évben azóta is – egyedileg elkészítve – adom át az alkotást a díjazottnak. „Mag” avagy a tudás magjából születik az innováció.

megnyitóján, rajtam van a kokárda, büszkén viselem. Ott állandóan kint a nemzeti lobogó, és nem azt mondják, mit magyarkodsz.

Hogyan éri el, hogy a porcelán ilyen különleges formát kapjon?

Harminc év kísérletezésének eredménye, a folyékony porcelánt rétegenként hordom fel, ami egy hosszás, körültekintést igénylő technika. Nyersen irányít adok a formáknak, és égetés után kapja meg végső alakját. Porcelánban több lehetőséget láttam, mint a kerámiában, izgatott az anyag finomsága, lágyasága, áttetszősége. Most, hogy más anyagban is gondolkodom, a merített papírt is

Bécs-Parlament, megnyitó beszéldek

Magas fagerendákon a fehér porcelán szimbolizálta az újjáépülés-remény lehetőségét, magyar és uniós szalagot vasaltam össze, jelezve az összetartozást.

használok, és a márvány is áttetsző, ha bizonyos vékonytságot tudok elérni.

Mit tart értéknél?

Ha olyat tudok adni munkáimmal, amiből az emberek épülhetnek, mert az már egy érték alap. Hiszem, a jó földbe vetett tanítás magja, bő termést hoz! Az ELTE mellett egyetemisták parkjának fűvében elhelyezett óriási mag kompozíciómmal ezt akartam kifejezni. Művészi felfogásom, hogy szépet adjak, nemcsak önös szépségre gondolok, mert ebben a szétzilált világban, a TV-n keresztül ránk zúdítják a háborúkat, a rombolást, és van, amikor elrettentésnek ezt is ábrázolni kell, de az embereknek nyugalmat, békeséget, harmóniát kell találni, ami már egyre kevesebb.

Remélem el fog jönni azaz idő, amikor rájövök, a rohanó világ tönkretesz mindent, de a hitnél nincs nagyobb erő.

Németh Andrea

A Kegykép rendőri felvezetés kíséretével az egész országon át

A Máriapócsi Könnyező

a Kegykép Pócspetriből tart haza Máriapócsra Fülöp metropolita és Pásztor Károly római katolikus atya vezetésével

A Máriapócsi Istenszülő Szűz könnyező ikonja, tíz év után, ismét országjáró körútra indult, hogy „felkeresse” hiveit, és „meghívja” őket, a tricenáriumi ünnepi eseményekre Máriapócsra, amelyeket a Kegykép könnyezésének 300. évfordulójára rendeznek, ekkortól fogva vált Máriapócs, záránokhelyé.

2015. március 8-án Kereszthódoló vasárnap, a könnyező Mária ikon lekerült a díszes tartójából a különoltárról, a máriapócsi bazilika ikonosztázionja elé, hogy Kocsis Fülöp Hajdúdorogi görögkatolikus püspök – azóta immár metropolita=érsek – ünnepi Szent Liturgiája után és a paraklisis imádság elvégzése után, a helyi hívek el tudjanak búcsúzni az Isten-szülőtől, aki a hónap végéig, elutazott tőlük, hogy meglátogassa az ország más részein, az Őt tisztelőket. A Kegyképet Máriapócsról, Kapin István kegyhelyigazgató és Mosolygó Tibor helyi görögkatolikus lelkész kísérte el az utazásra.

A körútnak több, mint egy tucat állomáshelye volt, elsőként Csenger, ahová sok határon túli magyar testvér is érkezett, köszönteni Égi Édesanyjukat, és kérni Őt a Kárpátaljai nehéz helyzetben lévő magyarok, és ott élő más nemzetiségűiek megoltalmazásáért, a béke kieszközléséért. A Szűz Anya a hosszabb utakat az országúton, rendőrautóban tette meg, a településekre érkezve pedig mindenhol több-kevesebb tömeg kísérte templomi zászlókkal, énekelve, imádkozva, gyalogosan, amíg elért a helyi templomokba. Az út mentén a helyi görögkatolikus óvodák, iskolák növénydekei álltak sorfalat.

Az állomáshelyek közt szerepelt Nyírcsaholy, ahol Ivancsó Sándor parókus vezetésével az Akathisztsz himnusszal köszöntötték a helyiek a Szűz Anyát. Következett Kiszvárd, ahol Mosolygó Marcell egykori máriapócsi parókus tartott előadást. Sárospatak immár a Miskolci exarchátus – azóta püspökség – területén fogadta az Istenszülőt, dr. Orosz Atanáz püspök vezetésével, aki Erzsébet szavait ismételte meg az evangéliumból: „Hogy lehet az, hogy Urannak anyja jön hozzám?” Lk 1,43. A Kegyképet hordozó menet élén

Szocskia Ábel helynök atya és Gorcsa Péter atya haladtak, püspök úr mellett. Együtt kérték a néppel a templomi imában a Szent Szűz pártfogását szeretett magyar hazánkra és a világra, a gyertyás körmenet előtt. Encs, Edelény, Miskolc egyaránt lelkesedéssel, meghatódva fogadta a Szent Szület. Miskolcon, Atanáz püspök atya az ünnepi Szent Liturgián, Debreczeni Zoltán és Nagy Tamás szeminaristáknak az alszerpapi rendet szolgáltatta ki, Palánki Ferenc római katolikus segédpüspök jelenlétében.

Budapesten a Szent István bazilika előtt hatalmas tömeg fogadta a Könnyező Csodatévő Ikont, aki előtt Erdő Péter hercegprímás is tisztelgett. Győr, Magyarország legnyugatibb görög katolikus egyházközsége is vendégül látta a Szűz Anyát, dr. Pápai Lajos római katolikus megyéspüspök, Szemere János evangélikus püspök jelenlétében. Veszprémben dr. Janka Ferenc és dr. Mosolygó Péter korábbi szervezőlelkész vezetésével készülődtek a hí-

vek a Kegykép vendégül látására. A szege-di hívek Szaplanczay Miklós görög katolikus lelkész vezetésével érkeztek, a római testvéreket dr. Márfi Gyula érsek kísérte az Istenszülő elé, Loretói titániát imádkozni. Magyarszéken megállt az Istenszülő, a kármelita apáccal találkozni, majd Pécs és Szegegd felé vette útját, ez utóbbi helyen dr. Kiss-Rigó László püspök úr is köszöntötte a híveivel. Nyíracsadon, Tóth Elek atya készülődött már régen a hívekkel egyetemben a Kegykép fogadására. A reformátusi többségű Debrecen is egy emberként izgulva készülődött a Szűz Anya fogadására. A görög katolikus püspökség névadó városa Hajdúdorog is nemkülönben, Dalanics Zoltán parókus atyával egyetemben. A püspöki Szent Liturgián Hajdúdorogon részt vett Leonardo Sandri bíboros, a Keleti Kongregáció prefektusa, aki az I. Ferenc pápa által adományozott metropolita címbe beiktatta Kocsis Fülöp eddigi püspök urat. Egyidőben bejelentette a görög katolikus metropolita(=érsek) megalapítását.

A nyíregyházi állomáshely után, Édes Istenszülő Szűz Anyánk, március 24-én tért haza Máriapócsra, ahol a helyiek már nagyon hiányolták. Nem győzvéen hazavárni, elébe mentek Pócspetribé, ahol Pásztor Károly római katolikus atya még egy kicsit marasztalta a Szent Szület, a helyi templomban. Máriapócsban, még az Idősek Otthonából is kiültek az idős, beteg hívek, több órával az Istenszülő érkezése előtt a szeles időben az út mellé,

Kegykép országos körútja

Atanáz püspök és Fülöp metropolita a kegyképpel

Miskolc

hogya csak egy pillantásra is, de láthatásák az Égi Királynőt elvonulni. Meg is állt a Szent Szűz egy percre előttük, mint egy igazi Királynő, aki találkozik az alattvalóival, de amíg a földi királynők csak a köszönésüket adhatják, addig a Szűz Anya, az áldását osztogatta bőkezűen mindenkire, míg Fülöp püspök úr a kézi keresztet

nyújtotta keresztcsokolásra. A Könyvező Kegykép országjárásának minden egyes perce felemelő, életutakat meghatározó

Kegykép hazakerzése Máriapócsra

Leonardo Sandri áhitata a kegyképnél

pillanat volt, mindenkinek lett egy személyes élménye a Szűzanyával, kijöttek az emberek a munkahelyükről, hogy köszöntsék az Égi Királynőt. Nemzeti érték

Ő nekünk, aki útbaigazítást adhat a mindennapjainkban. Egy momentumot mégis kiemelnek a sok szép megragadó kép közül. Az egyik állomáshelyen, óvodásforma gyermekek járultak a csokoló Mária-kép elé, és még kicsik lévén, nem ismerték a szokást, hogy a képet meg kell pusztítani, így ahelyett megsimogatták azt. A kis puha, párnás, aranyos gyermekkezek simogatják most Égi Édesanyjukat, aki viszontszeretettel fordul simogató oltalmával a magyarok felé.

A Kegykép zarándoklata alatt, megmozdult az egész ország, a lelki élmény mellett, társadalmi esemény volt mindenhol a Kegykép érkezése, helyi polgármesterek, önkormányzati képviselők, országgyűlési képviselők, intézményvezetők, római katolikus paptestvérek, püspökök mondtak köszöntő beszédeket, iskolások adtak műsort, véradás zajlott párhuzamosan a vecsernyékkel, utrenyékkel, zsolozsmákkal, Előszenteltek Liturgiájával, virasztásokkal, imaórákkal, rózsafüzérrel egyidőben. Sok tanúságtétel történt, és bizonyára lelki gyógyulások is.

Könynekig megható volt, ahogyan Égi Édesanyánk meglátogatott minket, eljött a városainkba, falvainkba és megölelt, szeretetével megsimogattott, figyelmével kiűntetett mindenkit. Köszönjük Neki hálás szívvel, és minden szervezőnek, aki ezt lehetővé tette.

Papp Nóra

Megalakult a Hajdúdorogi Görögkatolikus Metropólia

Megható végigtekinteni azon a fejlődési folyamaton, melyen az utóbbi években a magyar görögkatolikus egyháznak része volt. 2008-ban új Hajdúdorogi püspököt köszönthettünk Kocsis Fülöp személyében, 2011-ben dr. Orosz Atanáz szerzetespapot szentelték püspökké, aki a Miskolci exarchátus élére került.

2015. március 23-án pedig megtörtént Hajdúdorogon Kocsis Fülöp metropolitává=érsekké avatása. I. Ferenc pápa követe Leonardo Sandri érsek volt, a Keleti Egyházak Kongregációjának prefektsusa, aki átadta a pápa ajándékait, jókívánságait és áldását. Az ünnepségen részt vett többek közt dr. Erdő Péter bíboros prímás, és dr. Seszták Miklós Nemzeti Fejlesztési miniszter is, és a Máriapócsi Könyvező Kegykép, hiszen az Istenszülő csodatévő ikonja éppen Hajdúdorog vendégeskedett, tricenáriumi országjáró körútja

alkalmával. I. Ferenc pápa megalapította a Hajdúdorogi görögkatolikus metropolitát, mely az Esztergom-Budapest Főegyházmegye testvéregyháza. A metropólia

székhelye Debrecen lett. A Miskolci Apostoli Exarchátus ezentúl már püspökség. A pápa a Hajdúdorogi püspökségből leválasztotta az új alapítású Nyíregyházi püspökséget, aminek apostoli adminisztrátorává Orosz Atanáz püspököt tette meg.

A magyar politikai vezetők – Orbán Viktor, Balog Zoltán, Semjén Zsolt – szívből köszöntötték az új magyar görögkatolikus metropólia létrejöttét. Erdő Péter hercegprímás az egész magyar katolikuság megerősödésének nevezte a görögkatolikuság szervezeti megerősödését. Mindezen ajándékokat hálás szívvel fogadjuk az Édes Istenszülő Szüzanya, áldott kezéből!

Papp Nóra

Egy kutya könnycseppje

Sokan megkérdőjelezik, hogyha Isten olyan jó és hatalmas, akkor miért nem törli el a szenvedést a Földről. Azonban, ha kicsit jobban bele gondolunk, a természeti katasztrófákat nem számítva, a legtöbb szenvedést mi magunk, emberek okozzuk. Senki sem mondhatja el magáról, hogy még másnak ne okozott volna szenvedést. Azonban Isten által kapott szabad akaratunket nem elsősorban arra használjuk, hogy szenvedést okozzunk másnak. Épp ellenkezőleg: legtöbbünk ki gyorsabban, ki lassabban, ki kevesebbet, ki többet, de segíteni szeretnénk a rászorulóknak.

Nem kell rögtön nagyban és távolban gondolkodni, elég az utca túloldalára átsétálni, és egy katonon fekvő embernek egy kis törődést adni. Persze sokan azért sem „bonyolodnak” bele a hajléktalanok világába mert „minek, ennyi ügysem változtat a helyzetén...” való igaz, attól, hogy adtunk neki egy pogácsát, pár szál digit, némi aprót, vagy váltottunk vele néhány kedves szót, következő nap nem fog munkát találni és egy komfortos lakásban élni. Valószínűleg ugyan ott fog ülni, meghűződzkoda katonon. Egy valami viszont mégis csak változik: adtunk ennek az embernek egy szép emléket. Ez talán erőt ad neki a következő nap átvészeléséhez, vagy tán ettől indítatást érez, hogy valami kedveset tegyen ő is mással.

A velük töltött idő során sokat tanultam tőlük. Két dolgot kell mindenképp elfogadnunk:

Ahogy a hajlékkal rendelkező emberek között is vannak jobb és kevésbé jó személyek, úgy a hajléktalanokat sem lehet egységesen kategorizálni: vannak köztük is csirkefogók, de ugyanakkor nagyon jólelkű, önzetlen személyek is. Tudom, mert egész közelről megtapasztaltam. Nagyjából két éve ismerkedtem meg Dáviddal, egy hatvanas éveiben járó több, mint húsz éve utcán élő emberrel. Amikor leültem mellé, láttam rajta, hogy meghökken. Igyekeztem valami teljesen hétköznapi témáról beszélni, amelybe ő is be tud csatlakozni. Amikor először felém fordult, valami különlegesen éreztem. Egy nagyapó kinézetű ember, megszeppent kislíú tekintettel. Szép lassan, de megereedtek az ő szavai is. Nyakában nyaklánc volt egy Szent Mária emblémával. Megkérdeztem, hogy hisz-e Istenben. Azt válaszolta: persze hogy! Ekkor elgondolkoztam, hogy milyen becsülendő ez – hisz nekem van

fedél a fejem felett, támogató társam és családom, tudom, hogy mindig van mivel jóllaknom. Nyilván meg vannak nekem – akárcsak másnak – is a problémáim, de mennyivel könnyebb így hinni! Igazság szerint, nem tudom, hogy ennyi hányatott é után, megmaradna-e a hitem. Szeretném azt mondani, hogy igen. Visszatérve Dávidra a következő nap ugyanott ült, de én már egy szendvicssel készültem. Rendkívül hálás volt érte, amiért persze zavarba jöttem, mert nekem ez „csak” egy szendvics, és úgy érzem, hogy ezért nem kellene hálálkódni. De ő az volt mindig, és soha egyszer sem kért tőlem pénzt. Nem cigarettázott, néha egy kevéske bort ivott. Megismerkedtem barátaival is, akik szintén nagyon kedvesen bántak velem. Dávid mindig csak azon a katonon ült, szerintem az egy év alatt, míg ismertem, egyszer sem láttam onnan felkelni. Amikor kérdeztem tőle, hogy miért nem megy hajléktalan szállóra, azt mondta, hogy nehéző neki járnia, ráadásul ott a hosszú sort kívánni, s ott tömegnyomor van. Mindig igyekeztem valami ételt, vitamint, újságot vinni neki, de érzem, hogy leginkább a beszélgetésre, az íránta való érdeklődésre vágyik. Ez a legtöbbünkön elmondható. Egyszer kérdeztem tőle, hogy ha van bármi, amit én meg tudok tenni érte, akkor nyugodtan kérje csak. Azt válaszolta, hogy „mi kellene már ő neki...?” Aztán rám nézett, s annyit mondott, hogy „egy barát”. Rendkívül meghatódtam, megfogta a kezem, még a szemem is könnyes lett. Rá egy hétre nem találtam reggel a megszokott helyen. Rögtön szaladtam

a társaihoz, megkérdezni, hogy hol van Dávid. Annnyira reménykedtem, hogy azt a választ kapom, hogy egy szállón, de nem. Kiderült, hogy aznap éjjel, kis katonon meghalt. Az önkormányzat temette el. Egész biztos vagyok benne, hogy most már otthonra talált a Mennyekben.

Nem életmegváltásra kell számítanunk. Ahogy egy kis étel és apró pénzből sem lesz munka és lakás, úgy egy magból sem lesz hirtelen erdő. Tán még a körülmények miatt egy fa sem nő ki. De mi megtettük a tőlünk telhető: elvetettünk egy magot. Egy jó emléket, egy kis reményt, némi hitet. Azért teljesen nem szabad az erdő lehetőségét sem kizárni. Minél többen vetnek el egy-egy magot, annál nagyobb erre az esély.

Fura hely ez a világ. Sajnos, hamarabb sajnálnuk meg egy kóbor kutyát, mint egy „kóbor” embert. Erre általában az a válasz: „Jó, de a szegény kutya nem

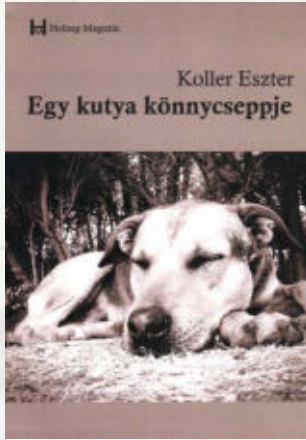

tehet róla”. Miért vagyunk biztosak benne, hogy mindegyik hajléktalan a saját hibájából került az utcára. Azt se feleldjük, hogy az embereknek – az állatokkal ellentétben – döntéseket kell hozniuk. Sokszor rosszul döntünk. Attól még az adott ember nem rossz. Igen, rosszat tett, mert például elitta a pénzét. De a lelke ettől még lehet jó és szeretnivaló. Hogy miért is kellene nekünk a hajléktalanokkal foglalkozni? Csupán azért, mert embertársaink.

„Sokszor azt gondoljuk, hogy a szegénység az csak annyit jelent, hogy éhezünk, meztelen testünket semmi sem védi, és nincs a fejünk fölött fedél. De az igazat megvallva, az igazi szegénység, a szeretet nélküli élet, a símogató kéz törődése nélkül, amikor kiabálunk, de senki nem hall bennünket. Egy valaki azonban mindig meghall minket. Isten mindig velünk van.” – (Táncoló Gyertyalángok c. könyvemből)

„A szegény sorsú testvér dicsekedjék a méltóságával, a gazdag pedig megalázott voltával, mert elműlik mindez, mint a mező virága. Mert felkel a nap nagy hűséggel, és elszáritja a füvet; a virága lehullik és szépsége elvesz. Így sorvad el vállalkozásaiban a gazdag is.” (Jakab 1 9–11)

„Kimentem Sívával a házból. Már túl késő volt, hogy kéregessek, ezért egy dolog maradt, amit tehettem: végignézni a kukákat. Azt gondoltam bármi történi is velem, ehhez sosem folyomodom. Aztán csak úgy alakultak a dolgok, ehhez folyamodjak. Kinyitottam az első kuka fedelét,

már a szagtól is majd, hogy nem elájultam. Sokáig csak álltam előtte, vártam, hogy kezem csak belenyúl. De nem ment. Aztán elképzeltem, mikor 10 évesen mondták nekem nagyapám, hogy ugorjak egy fejest a medencébe. Lábam az ugródeszkán kővé meredtek, és nem bírtam. Akárhányszor megpróbáltam elrugaskodni, nem mertem. Rám szólt az úszómester, hogy most akkor ugorjak már be végre, vagy jöjtek le a deszkáról. Végül lejöttem, csüggedt fejjel. Azt hittem, hogy nagyapám milyen mérges és csalódott lesz, hogy nem bírtam egy ilyen egyszerűnek tűnő dolgot megcsinálni, de nem volt az. „Attól, hogy most nem megy, nem azt jelenti, hogy nem fog majd menni, és attól, hogy nem fog soha menni, nem azt jelenti, hogy egyáltalán valaha mennie kellett volna.” – ezt mondta nekem. – Siba, ne haragudj, de én ezt nem tudom megcsinálni...

A kutya megértően nézett rám, mintha teljesen tisztában lenne azzal, hogy most mi folyik körülöttem és bennem.

A visszafelé úton talákoztam Bercivel, aki melyeket szívott cigarettájából.

– Kösz, hogy... –

– Csak azt ne mond, hogy megvédtél Répa ellen, mert nem azt tettem. Lehet, hogy így jött le neked. Igazából csak Répa egészségét félttem, beteg már egy ideje rossz a szíve, és bár nem vagyok diplomás, mint te, de úgy gondolom, hogy ilyen fölösleges stressz nem hiányzik neki.

– Nem tudtam, hogy beteg... Nézd, tudom, hogy sosem szívletél nagyon, de én is csak próbálok megtalálni a helyem.

– Igen, te valóban azt próbálsz, de mi nem.

Nekünk már meg van a helyünk.

– Mi... ez a... há? Ennél, szerintem nem érdemelsz, érdemelték jobbat? – Az ember nem érdemel semmit. Megszületett, ezért te nem tetted semmit. Mégis megkaptad a legértékesebb dolgot: az életet. Onnantól kezdve, az jár mindenkinek, amit Isten jónak lát. Ki más dönthetné el, hogy mi az, amit te, én vagy ő megérdemel?

– Egy ateistának beszélés... – feleltem.

– Én nem a Yehova tanúja vagyok, ezért pont nem érdekel, hogy miben hiszel és miben nem. Én csak ténnyel közlöttem veled. Mint ahogy az is egy tény, hogy Répa azért akart téged annyira befogadni közénk, mert amikor ott feküdtél a parkban, mint egy döglött hal, és próbáltuk kideríteni, hogy ki is vagy, akkor megtalálta azt a képet rólad és a családodról. Ekkor tudta...

– Mit tudott?

– Azt, hogy még új vagy az utcán, még ott őrizgeted magadban régi életed, ahova már nem mehetsz vissza. Tudta, hogy csak úgy éled túl a telet, és a holnapot, hogyha ismét otthon tudod érezni magad, ha nem is ugyanazok a körülmények és emberek között.” (Egy kutya könnyecskéje című könyvemből)

Koller Eszter (író)

John Pridmore – Greg Watts

Az alvilágtól Istenig

A Why I'm Catholic? portál publikálta John Pridmore történetét, aki londoni bűnszervezetek tagja volt, majd megtért, amikor majdnem megölt egy embert, s azóta járja a világot, hogy Isten szere-tetéről tanúságot teyen élettörténetével.

John Pridmore vagyok, a történetem pedig így szól

A londoni East Enden születtem az üdvhadserég kórházában. Bár katolikusnak kereszteltek, sose jártam katolikus iskolába vagy templomba. Tíz éves koromban egyik este a szüleim azzal fogadtak, hogy választanom kell, melyikükkel akarok élni, mert elválnak. Nagyon-nagyon szerettem a szüleimet, és nem tudtam választani közülük, mert a két ember, akit legjobban szerettem, éppen összetörte a szívemet. Akkor döntöttem el valahol mélyen legbelül, hogy soha többet nem fog szeretni, mert azt hittem, ha nem szeretek, nem tudnak megsebezni.

Mikor a szüleim elváltak, lopni kezdtem, azt hiszem, azt szerettem volna, hogy valaki vegye észre a fájdalmamat, de, mivel apám rendőr volt, a helyzet még rosszabb lett ettől. Tizenöt éves koromban letartóztattak, a fogságot rövidnek és sokszerűnek szánták, de a bennem lévő düh csak növekedett ott, és folyton verekedésekbe keveredtem.

Tizenöt évesen otthagytam az iskolát, s mivel az egyetlen dolog, amihez értettem, a lopás volt, abból éltem. Mivel nem volt szeretet az életemben, a fájdalomcsillapítókhoz nyúltam: az alkohollhoz és a drogokhoz, bármihez, ami csökkenti tudta ezt a fájdalmat. Tizenkilenc évesen megint börtönben voltam, és a bennem lévő dühöt egy módon tudtam kezelni: nekitámadtam másoknak és verekedtem. Áttemek magánzárkába, ahol azon gondolkodtam, hogy eldobom Isten legnagyobb ajándékát, az életemet. De Ő ott lehetett velem, mert mégsem dobtam el az életet, viszont megkeseredettebb és indulatosabb voltam, mikor kijöttem a börtönből, mint valaha.

Azt gondoltam, ha valamit akarsz a világtól, vedd el magadnak, mert ügysem ad neked senki semmit. Kibőveberként kezdtem dolgozni az East End és West End szórakozóhelyein, gondoltam, úgyis szeretek bunyózni, legalább fizetnek is érte. Ott ismertem meg a londoni bűnszervezetek tagjait, és elkezdtem nekik dolgozni, majd nem sokkal később nem csupán nekik, hanem velük. A klasszikus gengszteréletet éltem: sok pénz, drogok és nők. Egy penthouse-ban laktam a Saint John's Wood városrészen, volt egy BMW-m, egy sport Mercedesem, és nem tudtam elég gyorsan szórni a pénzt, annyi dőlt be a védelmi pénzekből és drogdílerkedésből. A designer bőrkabátomnak volt egy titkos belső zsebe, abban vittem a machetét magammal, amikor mentem pénzt behajtani, vagy megbüntetni azokat, akik nem fizettek.

Abszolút elhittem, amit a világ mondott nekem, hogy a vagyon, a kapcsolatok és a drogok boldoggá tesznek, de közben belül élmelyegtem, mert ez az élet lassan tönkretett. Semmi nem tett elégedetté, semmi nem tett teljessé. Ugyanakkor próbáltam elhallgattatni a lelkiismeretemet, mert azok, akikkel együtt dolgoztam, annál inkább tisztelték, minél gonoszabb és durvább vol-

tam, és én azt akartam, hogy tiszteljenek. Azt akartam, hogy ha valaki bejön a nightclubba, és meglát, tudja, ki vagyok, és miért vagyok ott.

Egy éjjel az egyik West End-i szórakozóhelyen dolgoztam, és megütöttem egy fickót a boxeremmel, hátraesett, és szétörte a fejét a járdaszegélyen. Ömlött belőle a vér, a körülöttnk állók sikítottak és kiáltottak, úgyhogy elhagytam a helyszínt, és emlékszem rá, arra gondoltam az autóban hazafelé: ezért tíz évet is kaphatok. Lassan rájöttem: lehet, hogy éppen megöltem valakit, és mégcsak nem is érdekel. Azelőtt érdekelt, azelőtt akartam tenni valamit, és most itt állok, és elpusztítok mindenkit magam körül. Csak egy ember érdekelt, saját magam, és nem hittem volna, hogy ez valaha megváltozik.

Hazaértem, és egy hangot hallottam, amint a szívemben szól hozzám, mindannyian ismerjük ezt a hangot, a lelkiismeretünk, Isten hangja bennünk. Addig mindig csak egy kedves kis történetnek gondoltam Istenet, amit azért találtak ki, hogy ne legyünk rosszak, de ebben a pillanatban szembesültem Isten létevel, és nem számított, hogy mit gondoltam odáig.

Bár addig soha nem éreztem Isten szeretetét vagy jelenlétét az életemben, abban a pillanatban éreztem, hogy Isten visszahúzódik tőlem. Azt mondják, a pokol az Istenről való elszakítottág – ha ez a pokol volt, akkor azért könyörgök, hogy senki se kerüljön oda, mert ez életem legrettenetesebb élménye volt. Szegeztek már fegyvert a fejemnek, szúrtak már meg késsel, de ez azért volt félelmetes, mert hirtelen teljesen tisztán láttam minden döntésemet.

Istenhez kiáltottam még egy esélyért, nem azért, mintha sajnáltam volna bármit is, hanem mert nem bírtam tovább azt az elhagyatottságot, amit akkor átéltem. Abban a pillanatban azt éreztem, hogy valaki fölemel, elindultam otthonról, és életemben először imádkoztam. Azt mondtam: „Minden-

Egy londoni férfi és pénz, nők, luxusverdák

nel, amit eddig tettem, elvettem tőled, Istenem, most már adni szeretnék." Ahogy kimondtam ezt az imát, a bennem lévő őr, melyet nem tudtak betölteni a drogok, a hatalom és a kapcsolatok, betöltötte Isten szeretete. Nem tudtam elhinni, hogy Isten szerethet engem, azok után, amiket elkövettem, de Ő újra és újra megmutatta, hogy szeret és elfogad. Egész addigi életemben értéktelennek éreztem magam, nem számított, hogy élék-e vagy halok, de Isten megmutatta, hogy igenis számít, mert Ő szeret, és Ő teremtett engem.

Egyetlen embert ismertem, aki hitt, ez pedig anyukám volt. Akkoriban ritkán találkoztunk, de rögtön elmentem hozzá, és elmondtam, mi történt. Ő is elmondta, hogy egész életemben, minden nap imádkozott értem, és két héttel ezelőtt azt kérte, Jézus vegyen magához engem. Ha ez azt jelenti, hogy meghalok, akkor legyen úgy, de soha többet ne tegyek kárt se magamban, se másokban. Tudom, mennyire szeret engem anyukám, és hogy a szíve megszakadt, amikor így imádkozott, de látta, milyen szörnyeteg válik belőlem; sose felejtem el, ahogy könnyekre fakadt, amikor elmondtam neki, hogyan találtam rá Istenre.

Azok a könnyek talán el is mosták mindazt a fájdalmat és szenvedést, amit addig okoztam neki. Mostohaapámtól kaptam az első bibliámat, addig sose volt nekem, és az egyik első történet, amit elolvastam, a tékozló fiú története volt. Az apáról, aki odaadta mindenét a fiainak, és az egyikük elment és elparazarolta apja vagyonát bűnös és könnyelmű életére. Majd miután mindent elszórt, és éhezett, azt gondolta: apám házában a sok szolgának mindene megvan, én meg itt éhezem. Úgy dönt, hogy hazamegy, és megkéri apját, fogadja vissza a házába szolgának. De amint közeledik apja háza felé, apja éppen őt keresi, és amikor meglátja a fiát, odaszalad hozzá, átöleli, gyűrűt húz az ujjára, felöl-

tözteti finom ruhákba, majd vendégséget rendez neki és barátainak. Mindig is a fia marad, aki most hazajött a családjához, ahol mindig is szerették és szeretik, még a pusztaiban töltött évek után is.

Láttam ebben a történetben, ahogy Isten mindig is keresett engem, soha nem fáradt bele a keresésembe, és meg akarta gyógyítani a megtört szívemet. Mivel soha nem jártam templomba, elkezdtem keresgélni, hol találkozhatnak Istennek, akkor ismertem meg egy idős papot, aki egy lelkigyakorlatot ajánlott. (...)

Ott hallottam egy tanításban, hogy „add nekem a megszégyesített szívemet”; és miközben a pap arról beszélt, hogy minden bűn, amit elköveztünk, egy seb a szívünkön, a feszületet néztem, és értettem, miért halt meg Jézus a kereszten – mert az iszonyú bűnöket, amelyeket valaha elkövettem, felvitte a szívében a keresztre. És hihetetlen szomorúságot éreztem amiatt, amiket elkövettem, de még inkább hatalmas örömet, mert Jézus azt mondta nekem: John, annyira szeretlek téged, hogy akár újra vállalnám ezt az egészet, csak miattad. Akkor elkezdtem sírni, tízéves korom óta először, mert soha nem gondoltam volna, hogy valaki annyira szeret, hogy ezt a szenvedést vállalja miattam. Kimentem, és Máriához imádkoztam: Mit akar a fiad, mit tegyek? Hallottam a suttogást a szívemben: Menj el gyönni. Soha nem gyöntam, 27 éves voltam, tudtam, hogy minden lehetséges bűnt elkövettem, és félttem. De Mária bátorságot adott. És miközben meggyóntam rettenetes bűneimet, a pap sírva hallgatott, mert ő Jézus volt számomra. A pap mutatta meg nekem Isten igralmát, amit a szívemben éreztem. Amikor feloldozott, tudtam, Jézus bocsát meg, és Ő tesz szabaddá. Minden bűnöm eltöröltetett a keresztlábnál, és újra éltem, éreztem a szellőt az arcomon, hallottam a madarakat. A bűneim megöltek, de a gyónás újra életre keltett.

Ugyanazon a lelkigyakorlaton a szívembe fogadtam Jézust a szentmisén; amikor kimentem és áldoztam, minden jó érzés, amit valaha éreztem – akkor, amikor elindultam azon a bizonyos napon otthonról, és amit gyónás után éreztem – sokszorosára növekedett. A gyónás megnyitotta a szívemet, hogy érezni tudjam az Úr jelenlétét az Eucharisztiaiban, és ez tökéletesen betöltötte a szívemet.

A lelkigyakorlat után, mivel másoknak szerettem volna segíteni, a Kingsmead Estate nevű londoni lakótelepen kezdtem dolgozni; fiataloknak, gyerekeknek akartam segíteni, hogy ne sodródjanak bele abba az életbe, amit én isltem odáig. Pár év múlva Bronxba mentem, ott ismertem meg Teréz anyát, ő tanított meg újra szeretni, magamat és másokat. Arra tanított, hogy adjak, és azóta osztom meg a történetemet iskolákban, plébániákon, és börtönökben, az Egyesült Királyságban és Írországon. 2007-ben, a sydney-i Ifjúsági Világtalálkozóan abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy több mint félmillió fiatalnak mondhattam el a történetemet; életem legnagyobb ajándéka, hogy elmondhattam nekik, hogy van Isten, és szereti őket, gondoskodik róluk, és örömet lel bennük. Sydney után egyre több országba hívtak; beszéltem Új-Zélandon, Ausztráliában, Amerikában (New York, Florida, Chicago, Phoenix, Los Angeles), Németországban, Hollandiában, Hongkongban és sok más helyen. Jártam Libériában, hogy a hajdani gyerekkatonáknak beszéljek a megbocsátásról. Sok fiút gyilkosságokra kényszerítettek, harcolni kényszerítették őket már 11 évesen a polgárháborúban, amely több mint egy évtizedig tombolt Libériában. Megtiszteltetésnek érzem, hogy közöttük lehettem, és láthattam a hihetetlen kitartást, amellyel ragaszkodnak a jóhoz, egy olyan világban, amelyet beborít a sötétség.

Tizenhét éve azért teszek mindent, hogy másoknak reményt vigyek, és megmutassam nekik, ha Isten szereti tud egy olyan embert, mint én vagyok, akkor bárkit szeretni tud.

A szerető Isten áldjon meg benneteket! John Magyar Kurír
Fotó: Aleteia

és drogok. Amennyi kell. Sajátos karrier...

Beteljesült zarándoklat a várva várt kegyhelyekre

Vianney Szent János, Einsiedeln, Nevers, La Salette

Már 2005 óta foglalkoztat a gondolat, hogy végigjáróm Európá kegyhelyeit. Sok helyen megfordultam már, Lourdes, Fatima, Róma, Garabándal, de Einsiedeln, Nevers, La Salette és Ars Paray-le-Monial kimaradtak. 2014-ben viszont rátaláltam arra az utazási irodára, amelyik ezeket az utakat felkínálta. Jelentkeztem is, és az éjiek segítségével július 7-én felvettem a Keleti pályaudvar melletti parkolóban, éjjel egy órákor. A társaság fele Miskolcra jött.

A zarándoklat lelki vezetője a 25 éves pápi jubileumát ünneplő Szarvas Péter miskolci plébános atya volt, aki Vianney Szent János sirjánál mondhatta el hálaadó szentmiséjét Ars-ban.

Ausztriát és Németországot érintve jutottunk el a svájci Einsiedelbe az első nap délutánján, a bencés rend gondozásában levő kegyhelyre, a hatalmas bazilikába, ahol a Fekete Madonna kegyzombora található. A kápolnában tartott szentmise is részvettünk.

Este már egy kis svájci szállódban szálltunk meg, ahonnan másnap elindultunk a francia Paray-le-Monialba, ahol megtekintettük a kolostorkápolnában Alacoque Szent Margit sírját. Innen indult el a Jézus Szíve-tisztelet. A szentmise a jelenési kápolnában volt, majd továbbutaztunk Neversbe, ahol aznap megszálltunk. Már kétszer eljutottam Lourdes-ba, de a sírjához még nem – most ez is valóra vált.

Harmadik nap a szentmise után Szent Bernadett nyomdokain jártuk végig a kolostort és kertjét. Megtekintettük a templomot, és a kolostorkápolnában a szent romolthatatlan állapotban megmaradt testét. Innen továbbutaztunk Franciaország egyik legjelentősebb városába Lyonba, a rég múltú és elevenen lüktető világvárosba. Macskaköves utcákon sétáltunk az óvárosban, középkori és reneszánsz házak között. A Szent János székesegyház a város püspökének székhelye, a város fölé emelkedő dombon megcsodáltuk a hatalmas Miasszonyunk-bazilikát. A Fourvière dombról gyönyörű a kilátás a városra, a Rhone völgyére. Este értünk Arsba, ahol kis eső fogadott minket, itt is finom vacsorát kaptunk, az apácáknál szálltunk meg.

Negyedik nap délelőtt Vianney Szent János nyomdokain jártunk, akit élete, alázatossága, lelkipásztori tevékenysége a szentek közé emelt. „Az arsi plébános” sirjánál leróttuk tiszteletünket. Itt mondta Péter atya a jubileumi hálaadó szentmiséjét. A szent szívét ereklyetartóban őrzik. Végigjártuk a bazilikát, a volt plébánia épületét és láthattuk azt az fém koporsót is, amely elégett, de a szent teste épségben megmaradt. A test most az oltár felett látható az üvegkoporsóban.

1818-ban, János atya érkezésekor, Arsban meglehetősen langyos volt a hitélet. A francia forradalom idején sokan eltávolodtak az Egyháztól. Elődei hiába próbálták Istenhez téríteni a falusiakat, azok a vasárnap mi se helyett inkább dolgoztak, vagy kocsimba mentek. Teljes vallási közömbösség uralkodott. Ekkor János atya a kereszténység két legerősebb fegyveréhez folyamodott: az imához és az önmegtartóztatáshoz. Éjszakákon át virrasztott a templomban az Oltáriszentség előtt, térdén állva, könnyek között könyörgött az Úr Jézushoz a nép megtéréseért. Szüntelenül imádkozott és böjtölt, olykor egy hétig néhány szem krumplin élt. Fáradhatatlan buzgósággal hirdette azt a három igazságot, amelyet minden lelkipásztornak kötelessége a hívek szívébe vésní, hogy létezik kárhozat, léteznek halálos bűnök, mint például a vasárnapi szentmise szándékos elmulasztása, amely miatt, ha nem kapunk feloldozást, elkárhozhatunk. Néhány év elteltével Arsban az emberek elkezdtek templombajárni.

A délutáni szentmise után folytattuk utakon haladva a francia Alpok 1800 méter magasságban található La Salette-be, ahol 1846-ban két kis pástorgyermeknek jelent meg a Szűzanya. Ők egy kövön látták ülni, sírva. Nyakában egy láncot viselt, amelynek végén egy kereszt volt. A gyermekek a keresztben úgy látták az Úr Jézus, mintha élt volna. A keresztfa bal és jobb oldalán egy kalapács és egy harapófogó volt látható, ezek a

szüzenvedéseinek eszközei voltak. A Szűzanya a világ hiteltlensége és bűnei miatt sírt, és felszólította az emberiséget a javulásra, az imára, a bűnbánatra, hogy ezáltal elkerülhessék Isten ítéletét.

Ezt a kegyhelyet tényleg mindenkinek látnia kellene, mert csodálatos, varázslatos ereje van a tájnak, különösen a bazilikára leszálló felhők és a zarándokszállítás csendes fekvésének. A völgyben életnagyságú szobrok ábrázolják a jelenést és a keresztutat, valamint a forráskutat. Minden este gyertyás körmenet vonul végig énekel és imával a szerpentin útvonalon. Nagyon szép rózsaszín felhő is megjelent a kereszt felett, amelyet sikerült megörökítenem. Amikor felmentünk a Bazilikával szemközti dombra, szinte percek alatt felhőbe borult a táj, ezt többször is megcsodálhattuk, este és reggel is. A La Salette-i zarándokszálláson töltöttük el az utolsó előtti éjszakát.

Ötödik nap reggel szentmise után meg elmondtuk a keresztutat a szobroknál, majd vizet merítettünk a kútból, és tovább indultunk Olaszország felé. Certosa di Paviában Hippói Szent Ágoston sírja előtt imádkoztunk, akiért édesanyja, Szent Mónika, olyan sokat könyörgött fia megtéréseért. A sírhelye is itt található.

Továbbutazás a Milánó környéki szálláshelyre, a Hotel Algába, ahol kényelmesen töltöttük el az utolsó éjszakát. Nagyon örültem, hogy ilyen jó utazási irodával, ennyi lelki tartalommal járhattam végig ezt a csodálatos hat napot. Köszönet érte Mészáros Józsefnek, aki a 83 éves édesanyját is elhozta, és Tóth Andráéknak, valamint Szarvas Péter atyának, akik sok információt és lelki táplálékot adtak nekünk. Istennek hála és nekik nagy-nagy köszönet érte.

Szilvásiné Marika

La Salette Bazilika

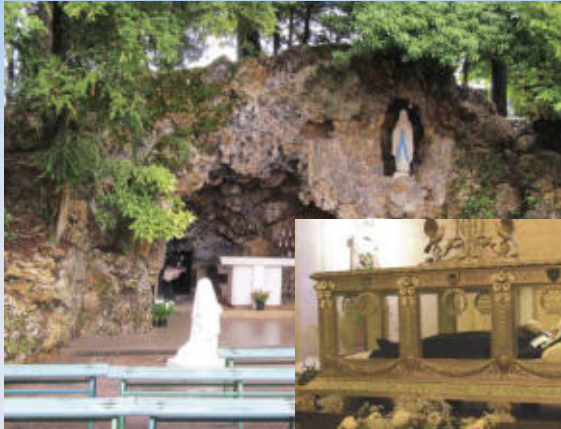

Paray-le-Monial

Einsiedeln

Nevers

Ars-i bazilika

Szent János székesegyház – Lyon

Lyon – Miasszonyunk bazilika

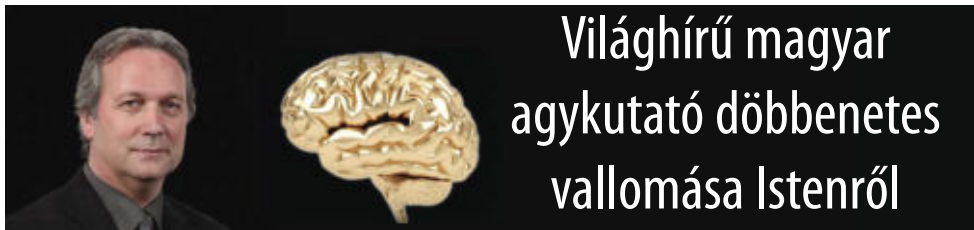

Certosa di Pavia - Hippói Szent Ágoston bazilika

Szent Ágoston sírja

Világhírű magyar agykutató döbbenetes vallomása Istenről

Gyorsan terjed a legnagyobb közösségi oldalakon egy interjú, amelyben Prof. Dr. Freund Tamás agykutató beszél a lélekről, az agyról, az ateizmusról és az evolúcióról. Szavai megdöbbeneteket, muszáj rajtuk elgondolkodni.

Freund Tamás Széchenyi-díjas magyar neurobiológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, 2014-től élettudományi alelnöke. Az agykéreg működésének nemzetközi híró tudósa. Kutatócsoportja olyan betegségek neurobiológiai kérdéseivel foglalkozott, mint az epilepszia, az oxigénhiányos agykárosodás, szorongás és a Parkinson-kór. Több mint kétszáz tudományos közlemény, tizenkét könyvfejezet szerzője vagy társszerzője.

Az interjú részlete az alábbi bevezetővel jelent meg különböző oldalakon, például a Filantropikumon. „Az Isten-adta” című kiváló könyvben, különböző emberekkel beszélgetnek a szerzők tehetségről, felelősségről, Istenről és az ezekkel kapcsolatos élményekről, gondolatokról és tapasztalatokról. Freund Tamás professzor urat is megkérdezték ez ügyben. Megdöbbenőt amikor a materiális világ kutatói, a racionalitás emberei mégiscsak eljutnak az anyagon túli, sokkal „finomabb szintű” dimenziók világába is, és a sejtek, idegpályák és egyéb biológiai dolgok mellett, Istenről kezdenek el beszélni. Itt olvashatunk a vele készült beszélgetésből néhány gondolatot:

Interjú részlet

„...a gyermeki hitet könnyű elveszíteni, ha nem nyer megerősítést a felnőtté vált ember agyában. Az idegtudós az anyag evolúciójának a csúcását, az agyat vizsgálja. Azt a szervünket, amelyen keresztül a lelkünk megnyilvánul az anyagi világ számára. És olyan funkciók produkálására is képes, amire semmi más biológiai, fizikai-kémiai anyag nem. Ha a neurobiológus megismeri az idegsejthálózatokat, nehezen tudja elképzelni, hogyan lesznek ebből új gondolatok, hogyan tehet föl az idegsejtek hálózata olyan kérdé-

seket, mint hogy mi az élet értelme. Akármennyire komplex terméke az agy az evolúciónak, nem gondolom, hogy képes kitermelni egy olyan nem anyagi entitást – nevezük elmének, éntudatnak, szabad akaratnak, léleknek, de leginkább ezek együttesének – amely irányítóként hat vissza az őt létrehozó idegsejtek hálózatára.

Inkább azt tudom elképzelni, hogy, mint az anyag evolúciójának csúcsa, az emberi agy vált alkalmassá, hogy rajta keresztül a teremtő eredetű lélek meg tudjon nyilvánulni az anyagi világ és ami fontosabb, a többi lélek számára.

A lélek tehát külső beavatkozásra került belénk az evolúció folyamán?

Az ateista elképzelés szerint a tudat az anyagi agy működésének emergens tulajdonsága. Én úgy gondolom, az anyagnak nem lehet olyan emergens tulajdonsága, ami visszahat az őt létrehozó idegsejthálózatra. Már csak azért sem, mert ha kivesszünk egy szövetmintát az emberi agyból, és összehasonlítjuk a majom vagy a macska ugyanonnan kivett szövetmintájával, akkor közel ugyanannyi sejtet találunk, ugyanolyan típusúakat, a kapcsolódási törvényszerűségeik, a kommunikációra használt molekulák is egyformák. A fő különbség, hogy ezekből a kis agykérgi oszlopokból az emberi agyban jóval több van, mint egy majom vagy egy macska agyában. ha valaki elhiszi, hogy csak mert ezekből az egységekből jóval többet pakolok egymás mellé, a hálózat generál egy nem anyagi jellegű éntudatot, az élet értelmén lamentáló elmét, akkor azt is el kell hinnie, hogy ha chipekből kapcsolunk össze egyre többet, akkor egyszer eljutunk egy számítógéphez, ami előbb-több szintén kitermel magából egy elmét, ami majd az éterből visszahat és programozza a gépet létrehozó chipek hálózatát. Ezért gondolom én, hogy az agyunk nem kitermeli, hanem befogadja az egyébként tér-idő dimenziókon kívül létező lelkünket. Az ateisták hite még nagyobb, mint az enyém, mert ők el

tudják hinni, hogy az öntudatára ébredt emberi agy az ősröbannással önmagából, önmagától és önmagáért keletkező anyagi világ fejlődésének terméke lenne. Én ezt nem tudom elhinni, természetudományos bizonyítékaink pedig egyik álláspontra sincsenek.

Vagyis minden további nélkül össze tudja egyeztetni istenhitét a tudományal.

Érdemes belegondolni, hogy az ősröbannás utáni első másodpercben, ha az őt fizikai állandó nem úgy van beállítva, ahogy, hanem mondjuk a gravitációs állandó néhány százszázaléknival nagyobb, akkor az univerzum visszazuhan önmagába. Ha az atommagok belső kölcsönhatási állandója néhány milliomod részével kisebb vagy nagyobb, csak hidrogén- vagy csak héliumatomok keletkeznek, és sohasem jön létre a szénatomra épülő szerves élet. Az ateisták hiedelme szerint ez magától alakult így ki.

Én inkább abban hiszek, hogy volt egy teremtő lélek, akinek valamiről észébe jutott, hogy anyagi világra volna szükség. Ahogy a Biblia írja, kezdetben volt az Ige. A teremtő szándék. A fizikai állandókat úgy állította be, hogy hozzájuk hasonló lények jöjjenek létre. A kémiai, majd biológiai evolúciós szabályai, úgy mint a természetes szelekció, nem mások, mint a teremtés eszközei. Nincs abban semmi különleges, ha egy tudós istenhívő.

Inkább abban látom a különlegességet, ha egy tudós ateista. Olyan hiedelmrendszerben kell élnie, aminek én nem látom az értelmét. A legnagyobb rejtély a gondolkodó, szabad akarattal rendelkező ember keletkezésének az értelme, a lelkünk eredete, küldetése és sorsa. Ezek olyan kérdések, amelyekre a természetudomány sohasem fog választ adni. Ha pedig a hitünk más kérdésekkel foglalkozik, mint a tudomány, akkor miért ne lehetne a kettő összeegyeztethető, egymást kiegészítő?”

Forrás: *Istenadta – Vallomások tehetségéről és felelősségről*. Szerkesztette: Szőnyi Szilárd. Megjelent: a *Heti Válasz* gondozásában.

Rögebbi számaink telefonon megrendelhetik postai útváttal.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fo ga dunk meg re
 www.szentkereszt.hu Ema il: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

OTP Bank: 11714006-20371612-00000000 számú számlára való befizetéssel lehet előfizetni a Szent Kereszt Magazinra, vagy csekken az alábbi rovatok kitöltésével.

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:.....

Kézbesítési cím:.....

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

**Veritas Invest Zrt.
 1142 Budapest Erzsébet királyné útja 86.**

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmi- szer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESettekÉRT ALAPÍTVÁNY

SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten közhasznú alapítványunkat!

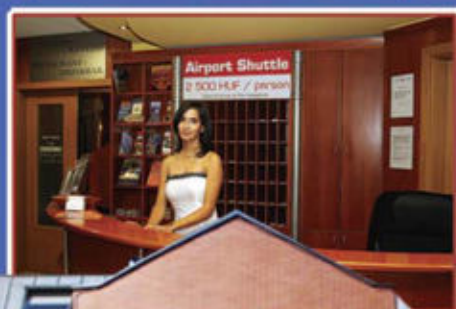
VERITAS AZ ELESettekÉRT ALAPÍTVÁNY

OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas izekkel!

1144 Budapest, Magyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekszürok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 moh: 06-30-864-6564